

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจระบุเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๗

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

อ.พ. ๕๕/๒๕๕๗

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการ และเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นประกอบกับได้มีการบุกรุก หรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรมประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่มีความครอบคลุมเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางพื้นที่ สมควรมีกฎหมาย เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง และการป้องกันกีดขวางชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม ในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... มีทั้งหมด ๒๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” หมายความว่า สิ่งที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ในบริเวณทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพรุชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่ง คลอง คูแพรก ทะเลสาบ และบริเวณ พื้นที่ปากแม่น้ำ ที่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเลหรืออิทธิพลของน้ำทะเลเข้าถึง เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด หาด

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ที่ชายทะเล เกาะ หมู่บ้านทะเล ปะการัง ดอนหอย พืชและสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการังเทียม แนวลดแรงคลื่น และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

“ชุมชนชายฝั่ง” หมายความว่า ชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลหรือเกาะ

“เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่รักษาพืชพันธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยการประมงและเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓)

๒. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

๒.๑.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าด้วยการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบสองคน

ให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นกรรมการและเลขาธิการ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๑.๒ คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๑.๓ กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๓) พิจารณาและจัดทำแนวเขตที่เห็นควรประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๒ หมวด ๒ ชุมชนชายฝั่ง

- กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแสดงความคิดเห็นให้คำปรึกษาแก่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๓ หมวด ๓ การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๒.๓.๑ กำหนดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดระงับการกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้นเป็นการชั่วคราวตามความเหมาะสม กรณีที่ปรากฏว่าบุคคลนั้นก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๓.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสงวนการอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๓.๓ กำหนดให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในกรณีที่พื้นที่ป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๓.๔ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ที่มีลักษณะตามที่กำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๓.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๓.๖ กำหนดให้รัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้าเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามมาตรา ๒๑ และกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้น ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๓.๗ กำหนดมาตรการคุ้มครองพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลาย หรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสงวนคุ้มครอง หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์หรือสร้างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๔ หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๔.๑ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
(ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๔.๒ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๕ หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

๒.๕.๑ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดี
มอบหมายซึ่งสั่งให้บุคคลนั้นระงับการกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่งนั้นเป็นการชั่วคราวตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๕.๒ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่ง ที่กำหนดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ หรือเป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเล
และชายฝั่ง หรือมาตรการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่
ซึ่งสั่งให้บุคคลใด ๆ ออกจากเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๕.๓ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครอง
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๕.๔ กำหนดโทษสำหรับกรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำ
ความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการ
อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน
ของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๘)

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

ข้อดี

๑. เพื่อให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ ดังต่อไปนี้
  - ๑.๑ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกทำลาย และการสูญพันธุ์ตลอดจนการคุ้มครองแหล่งพันธุกรรมของสัตว์ทะเลต่างๆ เช่น เต่าทะเล ปะการัง ป่าชายเลน
  - ๑.๒ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ไม่เป็นการทำลาย หรือทำให้เกิดความเสียหายโดยเปล่าประโยชน์ หรือไม่คุ้มค่า
  - ๑.๓ การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ
๒. กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเฉพาะด้านการจัดการคุ้มครอง ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยตรง
๓. ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ก่อให้เกิดรายได้ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ในพื้นที่ชายฝั่ง ทั้งด้านการท่องเที่ยว อาชีพประมง พื้นบ้าน รวมทั้งด้านการพาณิชย์
๔. ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน
๕. มุ่งให้เกิดการประสานและบูรณาการนโยบายต่างๆ อันเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยประสานข้อดีและขจัดข้อด้อยของนโยบายต่างๆ ให้ประสานไปในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖. จัดสร้างระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างบูรณาการครบถ้วน ในทุกระดับทั้งระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับชาติ และระดับภูมิภาค ตลอดจนระดับโลก
๗. จัดสร้างระบบยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เพื่อแก้ไขข้อขัดแย้ง และข้อพิพาทอย่างสันติวิธี เพื่อหลีกเลี่ยงความรุนแรง
๘. จัดสร้างระบบการแบ่งปันผลประโยชน์ จากการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของภาคอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมคืนให้แก่ชุมชนท้องถิ่นและประชาชน เพื่อรักษาความมั่นคงและความมั่งคั่งให้แก่ท้องถิ่นและชุมชน อันจะเป็นการป้องกันรักษาและฟื้นฟูระบบสังคม เศรษฐกิจชนบทของไทยและพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างสมดุลและยั่งยืน
๙. มุ่งสงวนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชนิดพันธุ์พืช ชนิดพันธุ์สัตว์ที่หายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ อันเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๑๐. ฟื้นฟู และเสริมสร้างภูมิปัญญา และวัฒนธรรม ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ในเขตพื้นที่ชายฝั่งในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เป็นรากฐานมั่นคง ว่าการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จะเป็นไปอย่างสมบูรณ์ สมดุลและยั่งยืนในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ตุลาคม ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณา จัดทำโดย

นายনীล ผาสุข ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวศศิพรรณ พวงพันธ์ นิติกรชำนาญการ
นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรปฏิบัติการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการ

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

- ความจำเป็นในการตรากฎหมาย ..... - ๑ -

- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล
และชายฝั่ง พ.ศ. .... - ๑๔ -

- รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการ
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... - ๑๖ -

- ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ..... - ๒๓ -

- สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะทางที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ..... - ๓๖ -

- ข้อเสนอแนะทางที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ..... - ๔๒ -

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในต่างประเทศ

- ประเทศสหรัฐอเมริกา ..... - ๔๔ -

- ประเทศนิวซีแลนด์ ..... - ๕๓ -

- ประเทศบังคลาเทศ ..... - ๖๖ -

- ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ..... - ๗๑ -

ภาคผนวก

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๙๘๓ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๙ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๒)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... (๑๕)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... เสนอ โดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มี ความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการคุ้มครองเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งในบางพื้นที่ สมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันกีดกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้ง ให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....”

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” หมายความว่า สิ่งที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติในบริเวณทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพรวนชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่ง คลอง คูแพรก ทะเลสาบ และบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ ที่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเลหรืออิทธิพลของน้ำทะเลเข้าถึง เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด ที่ชายทะเล เกาะ หญ้าทะเล ปะการัง ดอนหอย ฟีชและสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการังเทียม แนวลดแรงคลื่น และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

“ชุมชนชายฝั่ง” หมายความว่า ชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลหรือเกาะ

“เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่รักษาพืชพันธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่กฎหมายกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. มาตรการรักษาการ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แห่งชาติ

๗.๑.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายและ แผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวง มหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบสองคน

ให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรณี ด้านสมุทรศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล ด้านการประมง ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือด้านนิติศาสตร์ ทั้งนี้ จะต้องเป็นผู้แทนชุมชนชายฝั่งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

๗.๑.๒ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี
เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง
เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้
แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

**๗.๑.๓ กำหนดกรณีการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในกรณีอื่น นอกจาก
การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๗)**

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย
หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด
ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

**๗.๑.๔ กำหนดกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และกรณีที่มี
การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว
ยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๘)**

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ
ให้กรรมการซึ่งเหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างได้ เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึง
หนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้ง
ตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว
ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่ง
เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

**๗.๑.๕ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการ
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙)**

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
แห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐ
เพื่อดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกัน
การกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
กับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผน
การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติตามที่เห็นสมควร
ในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๖
มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจ
หน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
แห่งชาติตาม (๑) ให้คำนึงถึงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ นโยบายการพัฒนา
การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือการใช้ประโยชน์ในที่จับสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วย
การประมง และให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ หน่วยงานภาคเอกชน
และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหาร
จัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติดังกล่าวด้วย

ให้คณะกรรมการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล
และชายฝั่งแห่งชาติตาม (๑) อย่างน้อยทุกสามปีหรือในกรณีที่มีความจำเป็นคณะกรรมการจะกำหนด
ระยะเวลาให้เร็วกว่านั้นก็ได้

๗.๑.๖ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธาน
กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน
ในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
เป็นเสียงชี้ขาด

**๗.๑.๗ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่
ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๑๑)**

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่
ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะอนุกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดสำหรับจังหวัดใด
ที่มีพื้นที่ เพื่อการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบด้วย
ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาจังหวัด
ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ประมงจังหวัด ผู้แทนกรมป่าไม้
โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
และผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในจังหวัดนั้นซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์
เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านระบบนิเวศ
ทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านการประมง จำนวนเจ็ดคนเป็นอนุกรรมการ

สำหรับกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน
อนุกรรมการ ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผู้แทนกรมประมง ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ผู้แทนสภากรุงเทพมหานคร และผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในกรุงเทพมหานครซึ่งแต่งตั้ง
จากผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่ง ด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านการประมง
จำนวนเจ็ดคนเป็นอนุกรรมการ

(๒) คณะอนุกรรมการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

ให้คณะอนุกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ตามข้ออธิบดีเสนอจำนวนหนึ่งคน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

**๗.๑.๘ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
จังหวัด (ร่างมาตรา ๑๒)**

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๑) มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและเสนอนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดในจังหวัดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามมาตรา ๑๖ หรือออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามมาตรา ๑๘

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และประสานกับหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด เพื่อให้มีการดำเนินการหรือปฏิบัติการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดนั้น

(๕) ดำเนินการร่วมกับภาคประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัด

(๖) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรืออธิบดีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควร ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งภายในบริเวณจังหวัดได้รับความเสียหายหรือจำเป็นต้องได้รับการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ หรือการฟื้นฟู

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๗.๑.๙ กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๓) พิจารณาและจัดทำแนวเขตที่เห็นควรประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหากเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหากเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

- (๕) รวบรวมและจัดเตรียมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และริเริ่มกิจกรรม หรือโครงการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ
- (๖) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ
- (๘) ศึกษาวิจัย หรือสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (๙) สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำแนวเขตและแผนที่ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การคุ้มครอง และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง
- (๑๐) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง หรือประกาศตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐
- (๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย

๗.๒ หมวด ๒ ชุมชนชายฝั่ง

- กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแสดงความคิดเห็น ให้คำปรึกษาแก่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการ บริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนชายฝั่งและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือ หรือสนับสนุนในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแสดง ความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งแห่งชาติ และจังหวัด
- (๒) ให้คำปรึกษาแก่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมของชุมชนในเรื่องดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๓) เผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๔) เรื่องอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

การสนับสนุนและช่วยเหลือชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

๗.๓ หมวด ๓ การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลชายฝั่ง

๗.๓.๑ กำหนดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดระงับการกระทำ หรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้นเป็นการชั่วคราว ตามความเหมาะสม กรณีที่ปรากฏว่าบุคคลนั้นก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าบุคคลใดก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้น ระงับการกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เป็นการชั่วคราวตามความเหมาะสม

เมื่อได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเห็นว่า การกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดี มอบหมายแจ้งประสานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องนั้นโดยมิชักช้าเพื่อดำเนินการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนและหากปล่อยให้เนิ่นช้าไป จะทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความเสียหายเพิ่มขึ้น หรือไม่มีหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานใดที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งในบริเวณดังกล่าว ในกรณีนี้ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอาจกำหนดวิธีการและ ระยะเวลาดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลตามวรรคหนึ่งดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทา ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบริเวณนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องหรือกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือเมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้น ต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ระงับสิ้นไปแล้วให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณา ยกเลิกคำสั่งที่ออกตามวรรคหนึ่ง

๗.๓.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการสงวนการอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์

พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๑ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์แนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

๗.๓.๓ กำหนดให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในกรณีที่พื้นที่ป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่พื้นที่ป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดี

๗.๓.๔ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ที่มีลักษณะตามที่กำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- (๑) พื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม
- (๒) พื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์
- (๓) พื้นที่ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอันควรแก่การอนุรักษ์

พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอนุรักษ์ หรือเขตที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๑ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

๗.๓.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และป้องกันความเสียหาย ต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้าย กฎกระทรวง และต้องกำหนดมาตรการดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจส่งผลหรือก่อให้เกิดปัญหา ในการกัดเซาะชายฝั่งเพิ่มขึ้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการกับสิ่งก่อสร้างหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่กำหนดก่อนที่จะมีการออกกฎกระทรวง โดยจะกำหนดให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือให้ระงับการดำเนินกิจกรรม หรือรื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยได้รับค่าชดเชยตามความเหมาะสม

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ภายในแนวเขตพื้นที่ ที่ประกาศกำหนด

(๔) กำหนดมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

๗.๓.๖ กำหนดให้รัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้าเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการ คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามมาตรา ๒๑ และกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็น ผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้น ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือ ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลาย หรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีความจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องสงวน คุ้มครอง หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์หรือสร้างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ทางทะเลและชายฝั่งให้รัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้าเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครอง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามมาตรา ๒๑ และกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้ดำเนินการ ตามมาตรการดังกล่าวตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะ เกิดขึ้นนั้น

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายละเอียดเกี่ยวกับ
มาตรการคุ้มครอง และกำหนดระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าว ในกรณีที่มีความจำเป็น
อาจกำหนดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการคุ้มครองด้วยก็ได้
การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสอง ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบ
จากคณะรัฐมนตรี โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๗.๓.๗ กำหนดมาตรการคุ้มครองพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่ง และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลาย หรือได้รับความเสียหาย
อย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง
สงวน คุ้มครอง หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์หรือสร้างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเล
และชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ การกำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘
และมาตรา ๒๐ ให้กำหนดในเรื่องหนึ่งเรื่องใดดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิด
ผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (๒) กำหนดมาตรการในการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์
จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามความเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น
- (๓) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือน
ต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติ
- (๔) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น

๗.๔ หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่

๗.๔.๑ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
(ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ตรวจสอบสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น
ถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำ
ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากนิ่งช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้
จะมีการยกย้าย ชุกซ่อน ส่ง หรือนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ
หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๔) สั่งให้บุคคลใด ๆ ออกจากเขตพื้นที่ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ หรืองดเว้นการกระทำได้อันเป็นการฝ่าฝืนมาตราดังกล่าว

เมื่อตรวจค้น หรือยึดหรืออายัด ตาม (๒) หรือ (๓) แล้ว ถ้ายังดำเนินการ ไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

๗.๔.๒ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๗.๔.๓ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๗.๕ หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

๗.๕.๑ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ซึ่งสั่งให้บุคคลนั้นระงับการกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งนั้นเป็นการชั่วคราวตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๕.๒ กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่กำหนดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ หรือเป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือมาตรการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งให้บุคคลใด ๆ ออกจากเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งที่กำหนดตามมาตรา ๑๙ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๕.๓ กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่กำหนดตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๕.๔ กำหนดโทษสำหรับกรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงในการตรากฎหมาย*

1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ....

2. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ความเป็นมา

ด้วยในปัจจุบันการบริหารจัดการและการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม และเศรษฐกิจของประเทศนั้น ยังขาดประสิทธิภาพทั้งทางด้านการควบคุมการใช้ประโยชน์ และการปกป้องดูแลรักษาที่ดี ซึ่งบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล นั้น จะมีความหลากหลายไปด้วยแหล่งทรัพยากรซึ่งมีคุณค่าทั้งในเชิงธรรมชาติ พานิชย์ นันทนาการ ระบบนิเวศ อุตสาหกรรมและสุนทรียภาพ ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต จากความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาตินี้เองก่อให้เกิดความต้องการในการแย่งชิงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กันมากขึ้น ซึ่งเกิดขึ้นจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นและพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงความต้องการในเชิงอุตสาหกรรม พานิชย์ การพัฒนาที่อยู่อาศัย นันทนาการ การหาแร่ธาตุและเชื้อเพลิงซากหิน การขนส่งและการเดินเรือ การจับสัตว์น้ำอื่นๆ ส่งผลให้เกิดการสูญเสียพันธุ์สัตว์น้ำ สัตว์ป่าชายเลน และสูญเสียพื้นที่ซึ่งเต็มไปด้วยสารอาหาร จนเกิดความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบโดยดวารต่อระบบนิเวศ อีกทั้งพื้นที่ชายฝั่งทะเลได้ถูกบุกรุก และถูกทำลายลดลงเป็นจำนวนมาก พื้นที่ชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ของพันธุ์สัตว์น้ำและสัตว์ป่าชายเลนอื่น ๆ ในบริเวณดังกล่าวมีความบอบบางในเชิงนิเวศ ซึ่งมักจะถูกทำลายได้ง่ายมากจากมนุษย์ ซึ่ง พื้นที่ชายฝั่งทะเล นั้น มีคุณค่ามากเป็นอย่างยิ่งในเชิงนิเวศ วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ อันจะส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าของประชากรทั้งหมด กำลังถูกทำลายหรือทำให้สูญเสียไปอย่างไม่สามารถที่จะเรียกคืนมาได้ รวมทั้งลักษณะเฉพาะของภูมิประเทศโดยธรรมชาติกำลังถูกทำลายจากการพัฒนาที่ไม่มีการวางแผนที่ดี ซึ่งเป็นการคุกคามคุณค่าต่าง ๆ ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดังกล่าว ทั้งตรงและทางอ้อม เมื่อคำนึงถึงความต้องการการแข่งขันกันและแย่งชิงผลประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิเช่น การใช้ที่ดินในบริเวณชายฝั่ง และการใช้ที่ดินในบริเวณใกล้เคียงที่รุกล้ำเข้าไปในบริเวณชายฝั่ง ทะเล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของแหล่งน้ำและผู้อยู่อาศัยในบริเวณชายฝั่ง ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงมาตรการ ต่างๆ ให้ดีขึ้นเพื่อนำมาใช้ควบคุมการใช้ประโยชน์จากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ต่าง ๆ รวมทั้ง ผลกระทบจากการที่โลกร้อนขึ้นจะทำให้ระดับน้ำในทะเลสูงขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อบริเวณชายฝั่งทะเล การเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเกิดพื้นที่กัดเซาะหลายลงได้ง่าย การเกิดคลื่นยักษ์ แผ่นดินถล่ม ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟู พัฒนา และการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างชัดเจน ที่จะดูแลรักษา และปกป้องคุ้มครองแต่เฉพาะกฎหมายดูแลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทางการประมง และเครื่องมือการจับสัตว์น้ำ เท่านั้น จึงมีความ

* ที่มา : สำนักกฎหมาย กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จำเป็นอย่างไรเรื่องด่วนที่จะต้องมีการยกร่างกฎหมายส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ.... ขึ้น เพื่อลดวิกฤติด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดังกล่าว

4. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

4.1 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

1. ให้มีกฎหมายบังคับใช้ในการปฏิบัติตามภารกิจ อำนวยการหน้าที่ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ตามเจตนารมณ์และนโยบายของรัฐบาลในการสงวน อนุรักษ์ พื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งนับวันได้ลดลงเป็นจำนวนมาก

2. กำหนดหลักเกณฑ์ การส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลน

3. กำหนดหลักเกณฑ์ การบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์ การปกป้อง คุ้มครอง และการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

4. กำหนดหลักเกณฑ์การอนุรักษ์ การพัฒนา การปกป้อง พื้นฟู หรือปรับปรุงทรัพยากรบริเวณชายฝั่ง สัตว์น้ำทางทะเล ปะการัง พืชทะเล สัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ สัตว์ป่าชายเลน ป่าชายเลนอันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย และเพาะพันธุ์เพื่อความมั่งคั่งและมีใช้อย่างคุ้มค่า และยั่งยืนตลอดไป

5. กำหนดหลักเกณฑ์การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเกิดจากการพัฒนาอย่างไม่ถูกต้องในพื้นที่น้ำทะเลท่วมถึงมีพายุคลื่นลมแรง มีภูมิประเทศที่เป็นอันตราย พื้นที่กัดเซาะพังทลายลงได้ง่าย พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากระดับน้ำทะเลสูงขึ้น คลื่นยักษ์ แผ่นดินถล่ม ตามหลักการบริหารจัดการพื้นที่ชายฝั่ง(Coastalzone Management)

6. หลักการให้การสนับสนุนในเรื่องจัดทำแผนจัดการพื้นที่คุ้มครองเฉพาะ

(Marinesanctuaries, Marineprojected..M.P.A.Area) เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อการดำรงชีพของชุมชน และเพื่อการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ

7. หลักการจัดตั้งกองทุนสำหรับการพัฒนา การปรับปรุง การฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง (เช่นการจัดตั้งกองทุนฯ จากเงินค่าประกันการก่อกมลพิษทางทะเลอันเนื่องมาจากน้ำมันรั่วไหล)

4.2 ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

1. จัดทำกฎหมายใหม่เพื่อให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ในการรับรองสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วม กับรัฐ และชุมชน ในการบำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ สงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

2. ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การทำการประมง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การพัฒนาแหล่งชุมชน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และอื่น ๆ ทำให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง เป็นจำนวนมาก ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีการใช้ที่ดินชายฝั่งทะเลมาก จนเกิดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์และมีการกัดเซาะ ชายฝั่งทะเลอย่างรุนแรง พื้นที่ป่าชายเลน ลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากการบุกรุกและเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ แหล่งปะการัง และแหล่งหญ้าทะเลก็อยู่ในสภาพเสื่อมโทรม ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเป็น จำนวนมาก ประกอบกับสภาพแวดล้อมของแหล่งน้ำเสื่อมโทรม ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตและการขยายพันธุ์ ของสัตว์น้ำ ซึ่งนโยบายของรัฐบาลตระหนักดีว่าการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ผ่านมายังไม่มี เอกภาพ ขาดการบูรณาการ และไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง หรือมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพหลักในการ ดูแลรักษา ปกป้อง บริหารพื้นที่ฟู รวมทั้งการจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะพื้นที่ที่ดินชายทะเลที่ถูกกัด เซาะ ป่าชายเลน แนวปะการัง หญ้าทะเล และสัตว์ทะเล ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความ สมดุลและเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ทั้งทางสังคม และเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

4.3 ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

(1) เพื่อให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ ดังต่อไปนี้

- 1.1 การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกทำลายและการสูญพันธุ์ ตลอดจนการคุ้มครองแหล่งพันธุกรรมของสัตว์ทะเลต่าง ๆ เช่น เต่าทะเล ปะการัง ป่าชายเลน
- 1.2 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ไม่เป็นการทำลายหรือทำ ให้เกิดความเสียหายโดยเปล่าประโยชน์ หรือไม่คุ้มค่า
- 1.3 การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลัก วิชาการในการจัดการ

(2) กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเฉพาะด้านการจัดการคุ้มครอง ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง โดยตรง

4.4 มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ

1. การดำเนินการในการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเล และทรัพยากรประมง ยังเป็นไปในแบบแยกส่วน และ ขาดเอกภาพเนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการทรัพยากรนี้ และแต่ละหน่วยงาน ถือกฎหมายคนละฉบับ และมีแนวทางการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป ขาดนโยบายที่ชัดเจน ทำให้การ จัดการไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาที่เกิดขึ้นหลายกรณียังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหอย่างทันที่วงที่ นอกจากนั้นที่ผ่านมาข้อมูลและการศึกษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีลักษณะกระจัดกระจายอยู่ตาม

หน่วยงาน หรือนักวิชาการที่ทำการศึกษาระวบรวมข้อมูล ทำให้เกิดการทํางานซ้ำซ้อน และเมื่อเวลาผ่านไปเอกสารต่าง ๆ อาจสูญหายหรือยากต่อการเข้าถึง

2. จัดให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรให้เป็นรูปแบบบูรณาการ และจัดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รับผิดชอบโดยตรงและเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย และสามารถประสานหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างใกล้ชิด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการ และเพื่อให้ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน
3. ให้มีศูนย์ข้อมูลด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เก็บไว้ ให้อยู่ในสภาพที่สามารถเข้าถึงได้และพร้อมใช้งานทั้งนี้จะต้องมีการปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ให้ทันเหตุการณ์และสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ที่อาจเกิดขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการการศึกษาวิจัยต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
4. ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมายในการสงวน อนุรักษ์ พื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้เกิดความเป็นเอกภาพ

4.5 ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ตามกฎหมายปัจจุบัน การดูแลรักษาและการควบคุมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นั้น มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่หลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507, พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ให้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เนื่องจาก กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 เป็นต้น แต่เห็นได้ว่า กฎหมายเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน อันก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเกิดปัญหาช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีหน่วยงานคือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทำหน้าที่ในการดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้ตรงตามภารกิจในการจัดการจัดตั้งหน่วยงานมารับผิดชอบทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนป่าชายเลนโดยตรง

4.6 เหตุผลที่แสดงว่ามาตรการที่กำหนดสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้

เมื่อมีพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ.... ขึ้นมาควบคุม ดูแล และจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้ว จะทำให้การควบคุม อนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มิใช่ต่างคนต่างทำดังเช่นปัจจุบัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการในการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมของประชาชนจะได้รับการรองรับด้วย บทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งจะมีผลใช้บังคับอย่างเท่าเทียมกัน

5. ผู้ทำภารกิจ

เนื่องจากการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นปัจจัยหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์ มั่งคั่ง และมีใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน นั้น ต้องอาศัยมาตรการทางกฎหมายอันเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียทั่วประเทศ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ดังนั้น

การที่จะให้องค์กรเอกชนเข้าดำเนินการนั้น ยังไม่มีศักยภาพทั้งในด้านความรู้ งบประมาณ รวมทั้งบุคลากรที่มีอำนาจในการดำเนินการ เพราะการดำเนินการควบคุมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้นต้องให้หลักวิชาการสนับสนุนการบริหารจัดการ รวมทั้งบังคับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างเคร่งครัด รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ร่างกฎหมายฉบับนี้จึงกำหนดให้ภาครัฐเป็นผู้ที่ต้องทำภารกิจ ในการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพราะองค์กรของรัฐสามารถจัดสร้างเครือข่ายกับองค์กรอื่น ๆ ทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน ในการปฏิบัติการกิจได้อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการได้กำหนดให้ภาคเอกชน หรือชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการตัดสินใจในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในรูปแบบ คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งท้องถิ่น หรือเกี่ยวกับเรื่องของสิทธิชุมชนชายฝั่ง และการจัดการร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้คงความอุดม สมบูรณ์ มั่งคั่ง และมีใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนสืบไป

6. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

6.1 ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

1. เหตุผลและความจำเป็นของกฎหมาย

1) เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2) เพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อย่างคุ้มค่า ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม
3) จัดทำกฎหมายใหม่เพื่อให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ในการรับรองสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วม กับรัฐ และชุมชน ในการบำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ ตาม มาตรา 56 และในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน มีส่วนร่วม ในการ สงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล ตามมาตรา 79 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2540

4) กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ยังไม่ครอบคลุมในภารกิจ อำนาจหน้าที่ ประชาชนเกิดความไม่เข้าใจ สับสนในตัว บทกฎหมายที่มีอยู่ และภารกิจระหว่างองค์กร กฎหมายที่ใช้บังคับล้าสมัย รวมทั้งเกิดความไม่คล่องตัวในการ บริหารงานเกี่ยวกับภารกิจ อำนาจหน้าที่ ทั้งภายในองค์กร และระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักในเชิงนโยบาย บริหารจัดการร่วมกับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องให้เกิดความคล่องตัว จึงต้องมีกฎหมายขึ้นมารองรับ

5) จัดทำร่างกฎหมายขึ้นเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บางส่วนที่กฎหมายที่ใช้อยู่ยังไม่ ครอบคลุมในด้าน การสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรป่าชายเลน รวมทั้งทรัพยากรทางทะเลที่มีความหลากหลายทาง ชีวภาพ ซึ่งนับวันได้ มีการใช้ ถูกบุกรุก ทำลาย ทั้งโดยธรรมชาติ และโดยฝีมือมนุษย์ จนลดน้อยลงเป็นจำนวนมาก

6) ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เช่นการทำกาประมง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การพัฒนาแหล่งชุมชน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และอื่น ๆ ทำให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง เป็นจำนวนมาก ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเล

และชายฝั่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีการใช้ที่ดินชายฝั่งทะเลมาก จนเกิดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์และมีการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอย่างรุนแรง พื้นที่ป่าชายเลน ลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากการบุกรุกและเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ แหล่งปะการัง และแหล่งหญ้าทะเลก็อยู่ในสภาพเสื่อมโทรม ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเป็นจำนวนมาก ประกอบกับสภาพแวดล้อมของแหล่งน้ำเสื่อมโทรม ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตและการขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำ ซึ่งนโยบายของรัฐบาลตระหนักดีว่าการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ผ่านมายังไม่มีเอกภาพ ขาดการบูรณาการ และไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง หรือมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพหลักในการดูแลรักษา ปกป้อง บริหารฟื้นฟู รวมทั้งการจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะพื้นที่ที่ดินชายทะเลที่ถูกกัดเซาะ ป่าชายเลน แนวปะการัง หญ้าทะเล และสัตว์ทะเล ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมดุลและเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ทั้งทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ อย่างยั่งยืน

6.2 การบังคับใช้กฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้ เป็นกฎหมายในเชิงนโยบาย พร้อมกันนี้จะมีมาตรการควบคุมควบคุมกันไป ด้วย เนื่องจากได้มีการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายเดิมที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะมีช่องว่างในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ยังไม่ครอบคลุมอยู่เป็นจำนวนมาก กฎหมายฉบับนี้จึงกำหนดมาตรการเสริมในส่วนที่ไม่มีตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องบังคับใช้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเข้ามาบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งร่วมกับภาครัฐ

6.3 สภาพบังคับของกฎหมาย

กฎหมายนี้จะเน้นในเรื่องของการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ พร้อมกันนั้นก็จะมีมาตรการควบคุมไม่ให้กระทำการอันเป็นการบุกรุก ทำลาย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้เกิดความเสียหายขึ้น ตามกรอบกฎหมายที่กำหนด หากผู้ใดไม่ดำเนินการภายในกรอบดังกล่าวจนทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่น ผู้นั้นก็จะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย โดยกฎหมายนี้ได้กำหนดโทษไว้ สามประเภท คือ โทษทางอาญา ความรับผิดทางแพ่ง และมาตรการบังคับทางปกครอง เนื่องจากโทษทางอาญาจะทำให้ผู้กระทำผิดต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเกิดความเกรงกลัวที่จะต้องได้รับโทษ จนทำให้ไม่กล้าที่จะกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ส่วนความรับผิดทางแพ่งนั้นกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้กระทำผิดต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีกระทำการให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เกิดความเสียหาย เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการสงวน อนุรักษ์ และเป็นการฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งเป็นมาตรการให้ผู้กระทำผิดเข็ดหลาบอีกทางหนึ่ง

ส่วนมาตรการบังคับทางปกครอง นั้นกำหนดให้ผู้กระทำความผิด และผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำสั่งทางปกครองอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งเป็นสมบัติอันล้ำค่าของประเทศ ซึ่งปัจจุบันกำลังถูกทำลาย บุกรุก อยู่ในขั้นวิกฤติ ให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์มิั่งคั่งเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม อย่างยั่งยืนสืบไป

7. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

มีกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการบังคับใช้เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่บ้าง เช่น พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.2490 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แต่กฎหมายเหล่านั้นเป็นกฎหมายที่บัญญัติเป็นการเฉพาะเรื่อง มีกรอบกำหนดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่กระจัดกระจาย ตามหน่วยงานของรัฐ เป็นลักษณะต่างหน่วยงานต่างบังคับใช้กฎหมาย ขาดการบูรณาการ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่เป็นกฎหมายกลาง และไม่มีเจ้าภาพหลักในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สร้างความสับสนต่อผู้มีส่วนได้เสีย ในลักษณะต่างหน่วยงานต่างเกี่ยวกันปฏิบัติตามภารกิจ

จากการทำงานที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องดังกล่าวจึงเห็นควรจะต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ขึ้นเพื่อนำไปใช้อุดช่องว่างของกฎหมายเฉพาะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อคุ้มครอง สงวน อนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อย่างเป็นรูปธรรม เพราะที่ผ่านมา การบังคับใช้กฎหมายยังไม่ครอบคลุมในการ สงวน อนุรักษ์ พื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้มีเอกภาพ โดยมีหน่วยงานหลักเป็นเจ้าภาพผู้รับผิดชอบในการดูแลปกป้องทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ควรมีมาตรการที่เคร่งครัด ยังมีหลาย ๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ทับซ้อน ซ้ำซ้อน ไม่มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบ เกิดความสับสนต่อประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักจะเกี่ยง หรือ บิดความรับผิดชอบ ให้หน่วยงานอื่น ควรมอบอำนาจหลัก และรวมกฎหมายที่ใช้บังคับอย่างกระจัดกระจายไม่เป็นเอกภาพในปัจจุบันให้หน่วยงานหลัก (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) รับผิดชอบโดยตรง เพื่อความเป็นเอกภาพ

8. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

ภาระต่อบุคคลโดยตรงได้แก่ การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิ ชุมชนชายฝั่งที่จะต้องเข้ามาร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในรูปแบบของคณะกรรมการ การเป็นเจ้าหน้าที่ชุมชนชายฝั่ง ซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบนั้น กับมีผลดีตามความต้องการของชุมชนตามวิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น บูรณาการกับหลักวิชาการ ในที่สุดก็เป็นความคุ้มค่า โดยปริยาย ในการได้รับความอุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่ง ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่เสื่อมโทรม จากการถูกทำลาย ที่ไม่มีการวางแผนการบริหารจัดการมาตั้งแต่ต้น กลับคืนมา รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชีวิตความเป็นอยู่ก่อให้เกิดรายได้ มีความอยู่ดี กินดี ส่งผลให้เกิดความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ในพื้นที่ชุมชนชายฝั่ง ทั้งด้านการท่องเที่ยว อาชีพประมงพื้นบ้าน รวมทั้งด้านการประมงพาณิชย์ เป็นต้น

9. ความพร้อมของรัฐ

9.1 ความพร้อมของรัฐ

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

- สงวน อนุรักษ์ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลน ให้สมบูรณ์ มั่งคั่ง สมดุล และยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

2. พันธกิจ

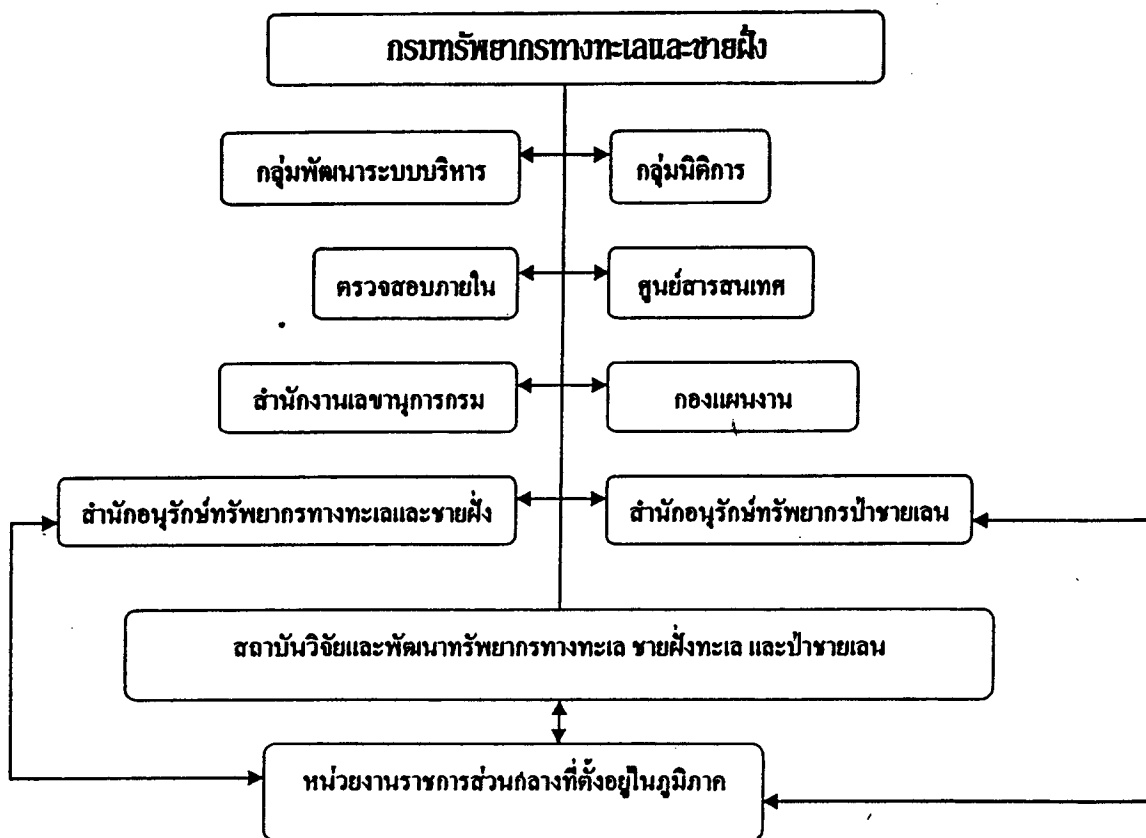
- สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวบรวมทั้งป่าชายเลน ด้วยการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานองค์การที่เข้มแข็ง โดยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และบุคลากรที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัย มีกฎหมายและการบังคับใช้ที่เคร่งครัด การจัดทำฐาน และเครือข่ายข้อมูลที่สมบูรณ์ และมีระบบการติดตาม ตรวจสอบ อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ยุทธศาสตร์

- (1) การเพิ่มประสิทธิภาพและบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (2) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุล และยั่งยืน
- (3) การผลักดันรูปแบบและหลักการบริหาร ที่สนับสนุนการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม

(ก) กำลังคนและอุปกรณ์

โครงสร้างกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

1. ข้าราชการ	รวม	355	อัตรา
2. ลูกจ้างประจำ	รวม	185	อัตรา
3. พนักงานราชการ	รวม	904	อัตรา

อุปกรณ์

1. เรือสำรวจ และวิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
2. เรือตรวจการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
3. เรือตรวจการณ์ทรัพยากรป่าชายเลน

(ข) คุณวุฒิประสบการณ์

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีภารกิจ และพันธกิจเกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลน ด้วยการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานองค์การที่เข้มแข็ง โดยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และบุคลากรที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัย มีกฎหมายและการบังคับใช้ ที่เคร่งครัด การจัดทำฐาน และเครือข่ายข้อมูลที่สมบูรณ์ และมีระบบการติดตาม ตรวจสอบ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีบุคลากรผู้มีความรู้ และประสบการณ์จากหน่วยงานเดิม เช่น นักวิชาการ ประมง เจ้าหน้าที่บริหารงานประมง เจ้าหน้าที่งานประมง เจ้าหน้าที่ประมง จากกรมประมง นักวิชาการป่าไม้ เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ เจ้าหน้าที่งานป่าไม้ จากกรมป่าไม้ นักวิเคราะห์นโยบายแผน จากกรมพัฒนาที่ดิน

9.2 วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายมีความเข้าใจ และพร้อมปฏิบัติตามกฎหมาย

ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น เก็บรวบรวมข้อมูล

10. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน มีการประสานการทำงานแบบบูรณาการรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน ลดความซ้ำซ้อนโดยปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และควรแยกภารกิจระหว่างหน่วยงานให้ชัดเจน

11. วิธีการทำงาน และการตรวจสอบ

11.1 สรุปประเมินผล วิเคราะห์ ผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลประโยชน์จากการที่ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ประชาชนมีรายได้อยู่ดี กินดี ความยากจนของชุมชนในพื้นที่หมดไป เศรษฐกิจ สังคมมีความเข้มแข็ง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้รับการบริหารจัดการที่ดี

11.2 การปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบความโปร่งใสได้โดยกำหนดให้ประชาชน และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

12. มาตรการป้องกันมิให้มีการตราอนุบัญญัติที่เป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมีภาระแก่บุคคลจนเกินสมควร

กฎหมายฉบับนี้ เป็นกฎหมายเชิงนโยบายในการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก จะไม่เน้นในการตราอนุบัญญัติอันเป็นการเพิ่มภาระแก่บุคคล เว้นแต่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นสาระสำคัญเท่านั้น ซึ่งไม่เป็นการเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจแต่อย่างใด

13. การรับฟังความคิดเห็น

การจัดการประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นของประชาชน ดังนี้

1. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2548 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพฯ จำนวน 49 คน
2. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 13 – 14 ตุลาคม 2548 ณ โรงแรมเอสที จังหวัดภูเก็ต จำนวน 112 คน
3. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 24 – 25 พฤศจิกายน 2548 ณ โรงแรมรอยัลทวิน พาเลซ พัทยา จังหวัดชลบุรี จำนวน 58 คน
4. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 15 – 16 มิถุนายน 2549 ณ โรงแรมเดอะทวินทาวน์ เวิร์ไฮเติ้ล กรุงเทพฯ จำนวน 90 คน
5. จัดการประชุมคณะกรรมการกำกับโครงการ“การจัดการเขตพื้นที่ชายฝั่งและพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน : การปรับปรุงกรอบกำหนดการควบคุม” ของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน 4 ครั้ง
6. จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นของนักกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2549
7. จัดการประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น (ประชาพิจารณ์) เมื่อวันที่ 21 – 23 สิงหาคม 2549 ณ โรงแรม เอสดี อเวนิว กรุงเทพฯ ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน 98 คน
8. เปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์ www.dmcg.go.th ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2549 มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 1 คน สรุปความคิดเห็นได้ 2 ประเด็น ดังนี้
  - 8.1 เห็นด้วยกับพระราชบัญญัติฉบับนี้
  - 8.2 อยากให้แยกหมวดการดูแลทรัพยากรป่าชายเลน ทรัพยากรทางทะเล ที่ดินชายฝั่ง โดยโยงอำนาจหน้าที่ หรือภารกิจตามกฎหมายเดิมมารวมไว้ใน พรบ.ฉบับนี้ ซึ่งง่ายต่อการบริหารจัดการในลักษณะที่มีเจ้าภาพหลักในการเข้าดำเนินการ

สรุปร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ....

1. กฎหมาย มี 134 มาตรา 10 หมวด 11 ส่วน
  2. ในแต่ละหมวดกำหนดเรื่องดังต่อไปนี้
    - 2.1 หมวด ๑ การบริหารจัดการทั่วไป
      - 2.1.1 ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ
- มาตรา 7 – 16

- 2.1.2 ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด
มาตรา 17 – 23
- 2.2 หมวด ๒ สิทธิชุมชนและการจัดการร่วมกันอย่างบูรณาการ
  - 2.2.1 ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งท้องถิ่น
มาตรา 24 – มาตรา 26
  - 2.2.2 ส่วนที่ ๒ สิทธิชุมชน การจัดตั้ง และจัดการชุมชนชายฝั่ง
มาตรา 27 – มาตรา 44
  - 2.2.3 ส่วนที่ ๓ การจัดการร่วมกันของประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
มาตรา 45 – มาตรา 54
  - 2.2.4 ส่วนที่ ๔ การจัดการร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และคณะทำงานประสานการจัดการ
มาตรา 55 – มาตรา 69
- 2.3 หมวด ๓ นโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
มาตรา 70 – มาตรา 78
- 2.4 หมวด ๔ ทรัพยากรและระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง
  - 2.4.1 ส่วนที่ ๑ การจัดการทั่วไป
มาตรา 79 - มาตรา 81
  - 2.4.2 ส่วนที่ ๒ การกำหนดพื้นที่เพื่อการจัดการ
มาตรา 82 – มาตรา 86
  - 2.4.3 ส่วนที่ ๓ การจัดการมลภาวะทางทะเลและชายฝั่ง
มาตรา 87 - มาตรา 92
- 2.5 หมวด ๕ กิจกรรมและวัฒนธรรมทางทะเลและชายฝั่ง
  - 2.5.1 ส่วนที่ ๑ การจัดการกิจการท่องเที่ยว การกีฬา และกิจกรรมทางทะเลและชายฝั่ง
มาตรา 93 – มาตรา 94
  - 2.5.2 ส่วนที่ ๒ การจัดการวัฒนธรรมทางทะเลและชายฝั่ง
มาตรา 95 – มาตรา 97
- 2.6 หมวด ๖ มาตรการสนับสนุนทางการเงิน
  - 2.6.1 ส่วนที่ ๑ กองทุนทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
มาตรา 98 – มาตรา 104
  - 2.6.2 ส่วนที่ ๒ กองทุนทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด
มาตรา 105 – มาตรา 111

2.7 หมวด ๗ เจ้าพนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มาตรา 112 – มาตรา 114

2.8 หมวด ๘ ความรับผิดชอบทางแพ่ง

มาตรา 115 – มาตรา 118

2.9 หมวด ๙ การจัดการข้อพิพาทเชิงสมานฉันท์

มาตรา 119 – มาตรา 127

2.10 หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ

มาตรา 128 – มาตรา 134

3. บทเฉพาะกาล ไม่มี

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....^{*}

สืบเนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลนของประเทศไทย ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและมีค่าของประเทศ ได้มีจำนวนลดน้อยลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการถูกคุกคามและทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลนโดยไร้จิตสำนึก โดยไม่ทราบถึงคุณค่าประโยชน์อันล้ำค่าของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับในปัจจุบันนี้การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น อีกทั้งในปัจจุบันนี้ไม่มีหน่วยงานใดที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพหลักในการดูแลรักษา ปกป้อง บริหารฟื้นฟู โดยเฉพาะพื้นที่ที่ดินชายทะเลที่ถูกกัดเซาะ ป่าชายเลน แนวปะการัง หาดทรายและสัตว์ทะเล ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล ฯลฯ ดังนั้น จึงสมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้เกิดความสมดุลและเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ทั้งทางสังคม และเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ขึ้น โดยจำแนกข้อดีของร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

๑. เพื่อให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ ดังต่อไปนี้
  - ๑.๑ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกทำลาย และการสูญพันธุ์ตลอดจนการคุ้มครองแหล่งพันธุกรรมของสัตว์ทะเลต่างๆ เช่น เต่าทะเล ปะการัง ป่าชายเลน
  - ๑.๒ การใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ไม่เป็นการทำลายหรือทำให้เกิดความเสียหายโดยเปล่าประโยชน์ หรือไม่คุ้มค่า
  - ๑.๓ การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ
๒. กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเฉพาะด้านการจัดการคุ้มครอง ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยตรง
๓. ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ก่อให้เกิดรายได้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ในพื้นที่ชายฝั่ง ทั้งด้านการท่องเที่ยว อาชีพประมงพื้นบ้าน รวมทั้งด้านการพาณิชย์

^{*} เรียบเรียงโดย พัชรา พุกกระษี วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^{**} ที่มา : คำชี้แจงในการตรากฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

๔. ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. มุ่งให้เกิดการประสานและบูรณาการนโยบายต่างๆ^๓ อันเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยประสานข้อดีและขจัดข้อด้อยของนโยบายต่างๆ ให้ประสานไปในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖. จัดสร้างระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างบูรณาการครบถ้วนในทุกระดับทั้งระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับชาติ และระดับภูมิภาค ตลอดจนระดับโลก

๗. จัดสร้างระบบยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เพื่อแก้ไขข้อขัดแย้ง และข้อพิพาทอย่างสันติวิธีเพื่อหลีกเลี่ยงความรุนแรง

๘. จัดสร้างระบบการแบ่งปันผลประโยชน์ จากการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของภาคอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมคืนให้แก่ชุมชนท้องถิ่นและประชาชน เพื่อรักษาความมั่นคงและความมั่งคั่งให้แก่ท้องถิ่นและชุมชน อันจะเป็นการป้องกันรักษาและฟื้นฟูระบบสังคมเศรษฐกิจชนบทของไทยและพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างสมดุลและยั่งยืน

๙. มุ่งสงวนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชนิดพันธุ์พืช ชนิดพันธุ์สัตว์ที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ อันเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๑๐. ฟื้นฟู และเสริมสร้างภูมิปัญญา และวัฒนธรรม ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่ชายฝั่งในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เป็นรากฐานมั่นคงว่าการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามร่างพระราชบัญญัติฯ^๓ นี้ จะเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ สมดุลและยั่งยืนในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน

---

^๓ ที่มา : รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report), เรื่อง โครงการดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... , กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม , (มีนาคม ๒๕๕๑), หน้า ๕-๓๕ - ๕-๓๖.

รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการ
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....*

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๑.๑ สืบเนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลนของประเทศไทย ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและมีค่าของประเทศ ได้มีจำนวนลดน้อยลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีการใช้ถูกคุกคามและทำลายทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลนโดยไร้จิตสำนึก และขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ไม่ทราบถึงคุณค่าประโยชน์อันล้ำค่าของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบกับในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเพื่อการนี้โดยเฉพาะในการปฏิบัติตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในการสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลนเพื่อให้มีความอุดมสมบูรณ์ มั่งคั่ง สมดุล และมีใช้อย่างยั่งยืน เพื่อความมั่นคงทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง อย่างคุ้มค่า ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยรวมของประเทศ ตามเจตนารมณ์ และนโยบายของรัฐบาลในการจัดตั้งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พื้นที่ชายฝั่งทะเลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม เศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นระบบนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ สัตว์ป่าชายเลน มีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งพืช สัตว์ และเป็นแหล่งอาหารสำคัญของมนุษย์ และที่สำคัญมีการใช้ประโยชน์และการพัฒนาพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย การเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และแต่ขาดประสิทธิภาพในการดูแลทั้งด้านการควบคุม การใช้ประโยชน์และการปกป้องคุ้มครองดูแลรักษา ทั้งจากการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์เป็นผู้ก่อและภัยคุกคามจากธรรมชาติ

จากช่วงเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น มีการแก่งแย่งกันบริโภค มีการลงทุนมากเกินไป (OverCapitalization) เป็นเหตุให้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งถูกนำมาใช้อย่างสิ้นเปลืองแบบมือใครยาวสาวได้สาวเอาจนเกินศักยภาพของธรรมชาติ จะอำนวยการให้ได้จึงเกิดความเสื่อมโทรมและลดน้อยถอยลงรวมทั้งกฎหมายที่มีอยู่เดิมนั้น เป็นกฎหมายเฉพาะภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ขาดลักษณะบูรณาการ เป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นไปเพื่อการบังคับใช้เฉพาะเรื่อง (Command and Control) และเป็นไปแบบแยกส่วน มีลักษณะแนวทางดำเนินงานที่แตกต่างกันและให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย จึงยังคงมีการฝ่าฝืน ขาดความร่วมมือ ปรานีปรามไม่หมดสิ้นทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ อุปกรณ์และกำลังคนที่สำคัญคือขาดหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงที่เป็นเจ้าภาพหลักในการดูแลรักษา ป้องกัน บริหารฟื้นฟู รวมทั้งจัดการการใช้ประโยชน์ ในด้านการสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพเป็นอย่างยิ่ง

* ที่มา: รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... (ฉบับที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว เรื่องเสร็จที่ ๘๙๓/๒๕๕๗), สำนักกฎหมาย กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการปรับปรุงโครงสร้างทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรและพื้นที่ชายฝั่งทะเลของประเทศไทย ให้อำนาจหน้าที่ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีอำนาจเพียงพอ ในการบริหารจัดการ การสงวน การอนุรักษ์การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งประเด็นที่สำคัญคือ พระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นการประสาน การบูรณาการร่วมกับนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ ภารกิจ ของแต่ละกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โดยจะกำหนดกลไกในการประสานงานของหน่วยงานต่างๆที่มีอำนาจ หน้าที่ ซึ่งสาระสำคัญคือการบูรณาการการใช้กฎหมายโดยบัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนี้ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของกฎหมายนี้ ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายต่างๆ เหล่านั้นด้วย

การบริหารจัดการให้ทรัพยากรมีความยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านความขัดแย้งทั้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และระหว่างผู้มีส่วนได้เสียรวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง โดยวางมาตรการในการให้ประชาชนผู้ใช้และอยู่ใกล้ชิดทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องการตัดสินใจและการแบ่งปันผลประโยชน์ตามสิทธิ และเพื่อการบริหารจัดการระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งที่มีขอบเขตกว้างและซับซ้อนเกินกว่าหน่วยงานรัฐจะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อีกประการหนึ่งคือ การกำหนดให้มีพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่ง ที่ประกอบด้วยพื้นที่สงวน พื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่เพื่อการฟื้นฟู และพื้นที่เพื่อการพัฒนา

๑.๒ สถานภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ของประเทศไทยที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันพบว่า มีปัญหาอุปสรรคด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และด้านกฎหมายที่ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อดำเนินภารกิจให้ลุล่วงดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและชายฝั่งมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ดังนั้นเพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติงานจึงได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... ขึ้นโดยมีหลักการและเหตุผลคือ “โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการคุ้มครองเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางพื้นที่ สมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืนจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ”

๒. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการบุกรุก หรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการคุ้มครองเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางพื้นที่ สมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกัน

การกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืนจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... เป็นกฎหมายที่มุ่งกำหนดนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศในภาพรวม เพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงหรือนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับภารกิจของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... มีสาระสำคัญแบ่งออกเป็นหมวด ๕ หมวด คือ หมวดที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ หมวด ๒ ชุมชนชายฝั่ง หมวด ๓ การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ และหมวด ๕ บทกำหนดโทษ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๓.๑ ขอบเขตการใช้บังคับตามพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ในการ สงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยกำหนดให้สิ่งที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติในบริเวณทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพรุชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่ง คลอง คูแพรก ทะเลสาบ และบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ ที่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเลหรืออิทธิพลของน้ำทะเลเข้าถึง เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด หาด ที่ชายทะเล เกาะ ภูเขาทะเล ปะการัง ดอนหอยพิชและสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการังเทียม แนวลดแรงคลื่น และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๓)

๓.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๕)

โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งเป็นกรรมการและเลขาธิการ โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ในการจัดทำนโยบายและแผนจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบการหน่วยงานภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาและต้องคำนึงถึงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้วย

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษา รวมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายและแผน เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติตามที่เห็นสมควรในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ไม่ปฏิบัติตามนโยบายและแผนและพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และพื้นที่ที่จะใช้เป็นมาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๙) และมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด สำหรับจังหวัดใดที่มีพื้นที่เพื่อการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน หรือชุมชนชายฝั่งในจังหวัดนั้น ๆ มีหน้าที่ในการพิจารณากำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๑ ,๑๒)

๓.๓ กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๓) โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ออกกฎกระทรวงหรือออกประกาศกระทรวง ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งประสานกับหน่วยงานของรัฐเพื่อให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผน ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสำรวจ เก็บข้อมูล และจัดทำแนวเขตและแผนที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๓.๔ กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองท้องถิ่นตามที่อธิบดีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๔)

เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติและจังหวัด ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงาน เผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๓.๕ กำหนดกลไกและมาตรการในการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดังนี้

(๑) มาตรการคุ้มครองในกรณีบุคคลก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๕) กำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระงับการกระทำดังกล่าวเป็นการชั่วคราวตามความเหมาะสม พร้อมทั้งแจ้งประสานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน และหากปล่อยไว้จะเป็นการเพิ่มความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือกรณีไม่มีหน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีอำนาจแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น หรืออาจกำหนดวิธีการและระยะเวลาดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก้ไข หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยก็ได้

(๒) มาตรการคุ้มครองพื้นที่ป่าชายเลน (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗) กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่บริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ และกำหนดมาตรการคุ้มครองในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนโดยพื้นที่ที่จะกำหนดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์จะต้องไม่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และไม่ได้เป็นพื้นที่ที่อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นผู้ใช้อำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และใช้อำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ต่อการกระทำใด ๆ ต่อไม้หวงห้ามและของป่าหวงห้ามที่อยู่ในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ด้วย

(๓) มาตรการคุ้มครองพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดพื้นที่บริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและกำหนดมาตรการ คุ้มครองในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว โดยพื้นที่ที่จะนำมากำหนดในกฎกระทรวงจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม พื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ หรือพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศน์ทาง ทะเลและชายฝั่ง อันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่ดังกล่าวจะต้องเป็นพื้นที่ซึ่งยังมิได้มีการกำหนดให้เป็นเขต อนุรักษ์ (ร่างมาตรา ๑๘)

(๔) มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยมีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้าย กฎกระทรวง และกำหนดมาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะ ชายฝั่งและป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (ร่างมาตรา ๑๙)

(๕) มาตรการคุ้มครองในกรณีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อควบคุมและแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในกรณีที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวโดย อาจจะกำหนดแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่ด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๐)

๓.๖ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตาม พระราชบัญญัติ ฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๒๒) โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่หรือตรวจค้น สถานที่หรือยานพาหนะเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด รวมทั้งสั่งให้บุคคลออกจากพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง หรือพื้นที่ที่รัฐมนตรีออกประกาศเนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือ ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติ ตาม พระราชบัญญัตินี้

๓.๗ กำหนดบทกำหนดโทษในกรณีการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ในการระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๕)

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่กำหนด ในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือพื้นที่ที่รัฐมนตรีออกประกาศ เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรือการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้บุคคลออกจากเขตพื้นที่ ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๖,๒๗)

นอกจากนี้ ได้กำหนดโทษสำหรับกรณีและผู้กระทำผิดเป็นนิติบุคคล โดยให้กรรมการผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๒๘)

๔. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันพบว่า มีปัญหาในการบริหารจัดการดังนี้

๔.๑ ปัญหาในเชิงนโยบายและการบริหารจัดการ

๑) การเปลี่ยนแปลงของนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และในบางครั้งนโยบายขัดแย้งกันเอง เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้าปฏิบัติ

๒) การไม่มีนโยบายด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทั้งระดับหน่วยงานจนถึงระดับชาติที่ชัดเจนในเชิงรุกอย่างเป็นเอกภาพ และสอดคล้องกับระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งระบบนิเวศต่อเนื่อง รวมทั้งไม่มีนโยบายในการจัดทำแนวเขตที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งที่ชัดเจน

๓) ปัญหาการทับซ้อนและไม่ชัดเจนของภารกิจระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทำให้เกิดความสับสนต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน

๔.๒ ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายและการบังคับใช้

๑) ยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยตรง ควรให้โอกาสภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามนโยบายต่าง ๆ อย่างสมดุล

๒) ไม่มีกฎหมายในการกำกับดูแล ปกป้อง และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อย่างมีเอกภาพ ตัวอย่างเช่น ประเด็นการกัดเซาะชายฝั่ง การเพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่เกิดจากการปลูกป่าชายเลน เป็นต้น

๓) กฎหมายบางฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันล้าสมัย ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ กิจกรรมด้านการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีมากทำให้กฎหมายที่มีอยู่ไม่ครอบคลุม (เช่น การแบ่งเขตจังหวัดในทะเล และการกำหนดเขตแนวถอยร่น เป็นต้น)

๔) ไม่มีกฎหมายรองรับสำหรับผู้ปฏิบัติงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิ การจับกุมปราบปรามการจับปลาสงวนและการควบคุมดูแลปัญหาการบุกรุกชายฝั่งทะเล รวมทั้งปัญหาการบุกรุกถือครองพื้นที่สาธารณะชายฝั่งของนายทุน

๕) ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่สอดคล้องและอนุวัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (UNCLOS ๑๙๘๒)

๖) กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีความหลากหลาย แนวทางการดำเนินการแตกต่างกัน เป็นแบบเฉพาะเรื่องทำให้ยากต่อความเข้าใจและปฏิบัติ เจ้าหน้าที่และประชาชนไม่มีความเข้าใจ ต่อกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายมีลักษณะในการตีความที่ยาก

ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... ฉบับนี้ ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางจากหน่วยงานของรัฐ ประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งได้เคยเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดทำ โดยได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว อาทิ การรับรองสิทธิชุมชนของชุมชนชายฝั่งในการใช้สิทธิและหน้าที่เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ตามหลักรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ ฉบับปัจจุบันได้รับรองไว้

นอกจากนี้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีหลักการและกลไกที่สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ (UNCLOS ๑๙๘๒) ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของอนุสัญญาดังกล่าวลำดับที่ ๑๖๒ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศที่ได้เสนอความเห็นตามร่างพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับสิทธิในการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของรัฐชายฝั่งเพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์ ต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของรัฐภาคีตามพันธกรณี

อีกทั้งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ยังได้พิจารณาเห็นว่าในปัจจุบันมีปัญหาเร่งด่วนที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหลายประการ เช่น ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ซึ่งเป็นบทบาทและภาระหน้าที่ประการหนึ่งของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่จะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเป็นมาตรการหรือเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง*

พื้นที่ชายฝั่งทะเลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม เศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นระบบนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ สัตว์ป่าชายเลน มีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งพืชสัตว์ แร่ธาตุ ความสวยงาม และเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของมนุษย์ และที่สำคัญมีการใช้ประโยชน์และพัฒนาพื้นที่ เพื่อการอยู่อาศัย การเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ฯลฯ แต่ขาดประสิทธิภาพในการดูแลทั้งด้านการควบคุมการใช้ประโยชน์และการปกป้องคุ้มครองดูแล ทั้งจากการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ที่มนุษย์เป็นผู้ก่อและภัยคุกคามจากธรรมชาติ

จากช่วงเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นมีการแก่งแย่งกันบริโภค มีการลงทุนมากเกินไป (Over Capitalization) เป็นเหตุให้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง ถูกนำมาใช้อย่างสิ้นเปลืองจนเกินศักยภาพของธรรมชาติจะอำนวยให้ได้ จึงเกิดความเสื่อมโทรมและลดน้อยถอยลง รวมทั้งกฎหมายที่มีอยู่เดิมนั้น เป็นกฎหมายเฉพาะภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ขาดลักษณะบูรณาการ เป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นไปเพื่อการบังคับใช้เฉพาะเรื่อง (Command and Control) และเป็นไปแบบแยกส่วน มีลักษณะแนวทางดำเนินงานที่แตกต่างกันและให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย จึงยังคงมีการฝ่าฝืนขาดความร่วมมือ ปรามปรามไม่หมดสิ้น ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ อุปกรณ์และกำลังคน และที่สำคัญคือขาดหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงที่เป็นเจ้าภาพหลักในการดูแลรักษา ป้องกัน บริหารฟื้นฟู รวมทั้งจัดการการใช้ประโยชน์ในด้านสงวนอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพเป็นอย่างยิ่ง

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง*

แนวชายฝั่งทะเลของประเทศไทย ๒,๘๑๕ กิโลเมตร เป็นบริเวณที่มีทรัพยากรที่มีความหลากหลายด้านนิเวศวิทยา มีคุณค่าและประโยชน์อย่างมาก จึงทำให้เป็นบริเวณที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งกำลังประสบปัญหาความเสื่อมโทรมอันเนื่องมาจากการเจริญเติบโตของกิจกรรมต่างๆ บริเวณชายฝั่ง และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย ขาดความระมัดระวัง และไม่คำนึงถึงความสามารถในการรองรับจนก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของตัวทรัพยากรและปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากร ทรัพยากรทางทะเลที่สำคัญ ได้แก่ ป่าชายเลน ชายฝั่งและชายหาด แนวปะการังและหญ้าทะเล และทรัพยากรประมงทะเล สถานการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- ป่าชายเลน

ป่าชายเลนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างมาก เนื่องจากป่าชายเลนเป็นแหล่งรวมความหลากหลายของทั้งพืชและสัตว์ มนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนในหลายด้าน เช่น ใช้ประโยชน์จากไม้ในป่าชายเลน โดยนำมาทำฟืนและถ่าน ทำไม้เสาเข็มและไม้ค้ำยัน เปลือกไม้หลายชนิดสามารถสกัดแทนนินเอามาทำหมึก สี กาวและฟอกหนัง เป็นต้น ในด้านการประมง ป่าชายเลนเป็นแหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัยและอนุบาลสัตว์น้ำและสัตว์อื่นๆ ที่อยู่ในป่าชายเลน ตัวอ่อนของสัตว์น้ำ

* เรียบเรียงโดย พัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒ ที่มา : ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, ข้อมูลออนไลน์ [เข้าถึงได้จาก] <http://l100.tripod.com/data/๑๓.html> ข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗

ที่สำคัญทางเศรษฐกิจที่อาศัยอยู่ในป่าชายเลน เช่น กุ้งกุลาดำ ปลากระพงขาว และปลาอื่นๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังช่วยในการป้องกันการพังทลายชายฝั่งทะเล ลดความรุนแรงของคลื่น ชะลอความเร็วของลมพายุ ช่วยเพิ่มพื้นที่ตามชายฝั่ง ช่วยกรองของเสียที่เกิดจากแหล่งกำเนิดบริเวณชายฝั่งมิให้ไหลลงสู่ทะเลสร้างความเสียหายให้กับระบบนิเวศบริเวณชายฝั่ง

- แนวปะการัง

แนวปะการังของประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตอินโด-แปซิฟิกซึ่งมีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในแนวปะการังสูงสุดในโลก แนวปะการังของไทยมีจำนวนชนิดของปะการังและกลุ่มสิ่งมีชีวิตในแนวปะการังมากกว่าหลายแห่งในโลก เช่น ฮาวาย แคริบเบียน เป็นต้น แนวปะการังเป็นระบบนิเวศหนึ่งที่มีคุณสมบัติที่น่าอัศจรรย์ โดยเป็นแหล่งอาหาร แหล่งหลบภัย และแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำนับพันชนิด หลายชนิดมีความสำคัญต่อการประมง เช่น ปลาเก๋า ปลากระพง ปลาหางแข็ง กุ้งมังกร เป็นต้น เป็นแหล่งประมงทำให้ประชาชนมีแหล่งอาหารและมีรายได้ เป็นปราการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งจากแรงคลื่นและกระแสน้ำ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของสัตว์หายากหลายชนิด เช่น หอยมือเสือ ฉลามวาฬ กระเบนราหู เป็นต้น

- แหล่งหญ้าทะเล

สาเหตุของความเสื่อมโทรมของแหล่งหญ้าทะเล ได้แก่ กระบวนการทางธรรมชาติ เช่น สภาพพื้นที่ท้องทะเลไม่เหมาะสม กระแสน้ำและคลื่นลมแรง การเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล เป็นต้น การกระทำของมนุษย์ ตัวอย่างเช่น การทำประมงในแหล่งหญ้าทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรืออวนลากขนาดเล็ก เรืออวนรุน ประกอบเครื่องยนต์ และเรืออวนทับตลิ่งขนาดใหญ่ การเก็บเกี่ยวหญ้าทะเลเพื่อการค้าและการพาณิชย์ กิจกรรมที่ทำให้คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเลเสื่อมโทรม เช่น การทำเหมือง การตัดถนน การขุดลอกร่องน้ำ การถมทะเล การก่อสร้าง น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ชุมชนบ้านเรือน และนาุ้ง เป็นต้น

- ชายฝั่งและชายหาด

สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งมาจากปัจจัยหลายประการ ตัวอย่างเช่น สาเหตุจากธรรมชาติ เช่น ลมมรสุมที่รุนแรง สภาพอากาศของโลกเปลี่ยนแปลงทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น เป็นต้น การก่อสร้างที่รุกล้ำลงในทะเลหรือการถมทะเล ตลอดจนการสร้างเขื่อนดักทรายเพื่อเปิดร่องน้ำ และเพื่อกันทรายไม่ให้ถูกพัดพาไปซึ่งอาจทำให้รูปแบบของการเคลื่อนตัวของมวลทรายผิดปกติไป ทำให้ความสมดุลระหว่างคลื่น หาดทรายและกระแสน้ำขนานฝั่งถูกทำลาย การขีดขวางตะกอนมิให้ลงมาตามแม่น้ำได้ตามธรรมชาติ เช่น การสร้างเขื่อน สร้างฝาย เป็นเหตุให้มวลตะกอนที่เคยได้รับพัดพาไป ทำให้สันดอนและชายฝั่งพังทลายไปแทนที่มวลตะกอนที่พัดพาไป การก่อสร้างถนน ทางรถไฟที่ขนานกับชายฝั่ง รวมไปถึงบ้านเรือน ตลอดจนสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ปิดกั้นการไหลบ่าของทรายที่ถูกฝนชะพามา ซึ่งเป็นการเพิ่มมวลทรายให้กับชายหาดตามธรรมชาติ ทำให้ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะในช่วงมรสุมไม่สามารถกลับคืนมาดังเดิมได้ด้วยกระบวนการตามธรรมชาติ ทำให้มวลรวมของทรายชายหาดลดลงทุกปี

- ทรัพยากรประมงทะเล

บริเวณอ่าวไทยเป็นส่วนหนึ่งของไหล่ทวีปมีความลึกเฉลี่ย ๔๕ เมตร มีแม่น้ำหลายสาย ไหลลงสู่อ่าวไทยพัดพาเอาตะกอนและสารอาหารจำนวนมากลงสู่ทะเล ในบริเวณอ่าวไทยตอนบนเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตสูงมากแห่งหนึ่งในโลก บริเวณที่มีแพลงก์ตอนมากคือบริเวณปากแม่น้ำสายหลักทั้ง ๔ สาย และบริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกตอนบนของอ่าวไทย จึงมีปลาหลายชนิดวางไข่ ในบริเวณนี้ การหมุนเวียนของน้ำจากชั้นล่างขึ้นสู่ผิวน้ำที่บริเวณนอกฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย

โดยเฉพาะบริเวณนอกฝั่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และชุมพร ทำให้ปริมาณธาตุอาหารมีมากขึ้น เป็นแหล่งอาหารปลาที่มีความอุดมสมบูรณ์ บริเวณดังกล่าวจึงเป็นที่วางไข่และเพาะเลี้ยงลูกปลาตามธรรมชาติ

พื้นที่คุ้มครองทางทะเลในประเทศไทย^๓

พื้นที่คุ้มครอง (Protected Area) หมายถึงพื้นที่ที่ถูกกำหนดขึ้นตามกฎหมายหรืออื่น ๆ เพื่อให้เกิดการจัดการในรูปแบบต่าง ๆ เช่นอุทยานแห่งชาติเขตอนุรักษ์ธรรมชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า การจัดการของพื้นที่คุ้มครองจะมีความหลากหลายตั้งแต่พื้นที่ที่มีการจำกัดการเข้าถึงของประชาชน จนถึงพื้นที่ที่ประชาชนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับต่างกันสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (IUCN, ๑๙๙๔) ได้ให้คำนิยามพื้นที่คุ้มครองทางทะเลไว้ ดังนี้

พื้นที่คุ้มครองทางทะเล (Marine Protected Area - MPA) คือ "พื้นที่บริเวณน้ำขึ้นน้ำลง หรือบริเวณพื้นที่ท้องทะเลรวมทั้งมวลน้ำ สิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ ลักษณะสำคัญทางประวัติศาสตร์และสังคม ซึ่งต้องสงวนไว้ด้วยระเบียบกฎหมายหรือด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพอื่นใด เพื่อคุ้มครองส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของสภาพแวดล้อมบริเวณนั้น"

แม้ว่าประเทศต่างๆจะนำคำจำกัดความและหลักการของ IUCN ไปใช้ แต่พื้นที่คุ้มครองในแต่ละประเทศอาจมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับกฎหมายหรือข้อบังคับของแต่ละประเทศที่กำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศเหล่านั้น

---

^๓ ที่มา : อนุวัฒน์ นทีวัฒนา, พื้นที่คุ้มครองทางทะเลในประเทศไทย : เป้าหมายปี ค.ศ. ๒๐๑๐/๒๐๑๒ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ.เอกสารเผยแพร่สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ฉบับที่ ๓๔ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. ๒๓๙ หน้า [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.mkh.in.th>

ตารางพื้นที่คุ้มครองทางทะเลในประเทศไทยแบ่งออกได้เป็น ๑๒ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบ	จำนวน (แห่ง)	ขนาดพื้นที่		ประเภท ตาม IUCN
		ตร.กม.	ไร่	
๑. ที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ	๕๖	๑๖๖.๕๗	๑๐๔,๑๐๗.๓๒	Ia
๒. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	๑	๔๔๗.๔๙	๒๗๙,๖๘๗.๐๐	IV
๓. อุทยานแห่งชาติทางทะเล	๒๑	๕,๖๘๕.๒๓	๓,๕๕๓,๒๖๗.๐๐	II
๔. พื้นที่ป่าชายเลน (จังหวัด)	๒๓	๒,๕๒๗.๕๑	๑,๕๗๙,๖๙๖.๐๐	IV
๕. พื้นที่แนวปะการัง	๔๒๐	๑๖๐.๕๐	๑๐๑,๙๘๓.๖๕	IV
๖. พื้นที่แหล่งหญ้าทะเล	๕	๓๓.๖๖	๒๑,๐๓๖.๕๐	IV
๗. พื้นที่กำหนดมาตรการในการ ทำการประมง	๙	๕๒,๒๔๐.๙๐	๓๒,๖๕๐,๕๖๔.๕๔	IV
๘. พื้นที่คุ้มครองโบราณคดีใต้ทะเล	๑	๒๗.๐๐	๑๖,๘๗๕.๐๐	V
๙. พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	๖	๑๒,๑๙๐.๗๑	๗,๖๑๙,๒๕๖.๑๑	VI
รวมพื้นที่คุ้มครองทางทะเลตาม ระบบ IUCN		๗๓,๔๗๙.๕๗๕	๔๕,๙๒๖,๔๗๓.๑๒	
๑๐. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ ระหว่างประเทศ	๙	๔,๒๒๖.๖๐	๒,๖๔๑,๖๒๗.๕๐	-
๑๑. พื้นที่สงวนชีวมณฑล	๑	๒๔๖.๐๗๕	๑๕๓,๗๙๖.๘๘	-
๑๒. พื้นที่มรดกอาเซียน	๓	๑,๘๐๔.๙๗	๑,๑๒๘,๑๐๗.๐๐	-
รวมพื้นที่คุ้มครองทางทะเล		๗๙,๗๕๗.๒๒	๔๙,๘๕๐,๐๐๔.๕๐	
รวมพื้นที่ทะเลในน่านน้ำไทย		๓๑๖,๑๑๘.๒๔	๑๙๗,๕๗๓,๘๙๖.๘๘	
ร้อยละพื้นที่คุ้มครองทางทะเล ตามระบบ IUCN		๒๓.๒๔	๒๓.๒๔	
ร้อยละพื้นที่คุ้มครองทางทะเล		๒๕.๒๓	๒๕.๒๓	

๑. ที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ

ที่รักษาพืชพันธุ์สัตว์น้ำ เป็นพื้นที่คุ้มครองที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ "พระราชบัญญัติประมง ๒๔๙๐" ในพระราชบัญญัตินี้ให้ความคุ้มครองสัตว์น้ำตามมาตราที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ห้ามมิให้บุคคลใดทำการประมง หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในที่รักษาพันธุ์พืช เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๙)

๒) ห้ามมิให้บุคคลใดปลูกสร้างสิ่งใดลงในที่รักษาพันธุ์พืช ที่ว่าประมูล ที่อนุญาต ซึ่งมีไซ้ที่ของเอกชนและที่สาธารณประโยชน์ หรือ ปลูกบัว ข้าว ปอ หรือพันธุ์ไม้น้ำอื่นใด ตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีการะบุชื่อในที่เช่นนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๑๗)

๓) ห้ามมิให้บุคคลใดวิดน้ำในที่รักษาพันธุ์พืช ที่ว่าประมูล ที่อนุญาต ซึ่งมีไซ้ที่ของเอกชน และที่สาธารณประโยชน์ หรือบ่อล่อสัตว์น้ำ หรือทำให้น้ำในที่จับสัตว์น้ำเช่นนั้นแห้งหรือลดน้อยลง เพื่อทำการประมง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด (มาตรา ๑๘)

๔) ห้ามมิให้บุคคลใด เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้วัตถุพิษตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา ลงไปในที่จับสัตว์น้ำ หรือกระทำการใด ๆ อันทำให้สัตว์น้ำมีนมมา หรือเท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้สิ่งใดลงไปในที่จับสัตว์น้ำในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำ หรือทำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิดมลพิษ เว้นแต่เป็นการทดลองเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ และได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (บัญชีวัตถุพิษตามท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกอบด้วยวัตถุพิษ ๑๒ ชนิด ได้แก่ DDT, Dieldrin, Aldrin, Heptachlor, Heptachlor epoxide, Carbofuran, Endrin, Chlorpyrifos, Endosulfan, Deltamethrin, Sodiumcyanide และ Potassiumcyanide)

๕) ห้ามมิให้บุคคลใดใช้กระแสไฟฟ้าทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำ หรือใช้วัตถุระเบิดในที่จับสัตว์น้ำไม่ว่าในกรณีใด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากอธิบดี (มาตรา ๒๐)

๖) ห้ามมิให้บุคคลใดมีไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสัตว์น้ำโดยรู้ว่าได้มาโดยการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ (มาตรา ๒๐ ทวิ)

๗) ห้ามมิให้บุคคลใดทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงที่จับสัตว์น้ำซึ่งมีได้ อยู่ในที่ดินอันบุคคลถือกรรมสิทธิ์ให้ผิดไปจากสภาพที่เป็นอยู่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ (มาตรา ๒๑)

๘) ห้ามมิให้บุคคลใด ตีตั่ง วาง หรือสร้างเขื่อน ทำนบ รั้ว เครื่องมือที่เป็นตาข่าย หรือเครื่องมือทำการประมงอื่น ๆ ในที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งกั้นทางเดินของสัตว์น้ำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือการกระทำเช่นนั้นเพื่อประโยชน์แก่การกสิกรรมในที่ดินอันบุคคลถือกรรมสิทธิ์ ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ เช่น บันไดปลาโจนหรือเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อให้สัตว์น้ำว่ายขึ้นลงได้ (มาตรา ๒๒)

๒. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (Non-hunting Area)

เขตห้ามล่าสัตว์ป่า หมายถึง อาณาบริเวณพื้นที่ที่ทางราชการได้กำหนดไว้ให้เป็นที่ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า หรือเป็นที่ที่สัตว์ป่าต้องการใช้สำหรับกิจกรรมบางอย่างในการดำรงชีวิต เช่น เป็นที่ผสมพันธุ์ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน เป็นแหล่งอาหาร เป็นที่ลงพักระหว่างเดินทางย้ายถิ่นฐาน เป็นต้น โดยเฉพาะสัตว์ป่าที่หายากหรือถูกคุกคามให้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นได้อย่างปลอดภัย สามารถดำรงพันธุ์ต่อไปได้ตามธรรมชาติ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่า มีดังนี้

- คุ้มครอง อารักขาสัตว์ป่าในพื้นที่ให้ได้รับความปลอดภัย
- เพื่อรักษาและฟื้นฟูสภาพธรรมชาติให้เหมาะสมเอื้อต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า
- เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างยั่งยืนจากการอนุรักษ์สัตว์ป่าและระบบนิเวศในพื้นที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับเขตห้ามล่า

สัตว์ป่า ดังนี้

มาตรา ๔๒ บริเวณสถานที่ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือประชาชนใช้ร่วมกันแห่งใด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น

(๒) เก็บหรือทำอันตรายแก่รังสัตว์ป่าซึ่งห้ามมิให้ล่า

(๓) ยึดถือครอบครองที่ดิน หรือตัด โคน แผลวถาง เผา ทำลายต้นไม้ หรือพฤษชาติอื่น หรือขุดหาแร่ ดิน หิน หรือเลี้ยงสัตว์ หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทันเหือดแห้ง เป็นพิษ หรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี หรือเมื่ออธิบดีได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งหนึ่ง แห่งใดโดยเฉพาะ

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ ตามกฎหมายหรือปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยทางวิชาการในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานนั้นต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ปัจจุบันมีพื้นที่ที่ได้รับการ ประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่อยู่ในบริเวณชายฝั่งอยู่ ๗ แห่ง แต่มีเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเพียงแห่งเดียวที่สามารถจัดเข้าอยู่ในข่ายเป็นพื้นที่คุ้มครองทางทะเลได้นั้นคือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง จ.ตรัง

๓. อุทยานแห่งชาติทางทะเล (Marine National Park)

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ให้กำหนดไว้ว่า อุทยานแห่งชาติ หมายถึง “ที่ดินซึ่งรวมทั้งพื้นที่ดินทั่วไป ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และชายฝั่งที่ได้รับการกำหนดให้เป็น อุทยานแห่งชาติ ลักษณะที่ดินดังกล่าวเป็นที่ที่มีสภาพธรรมชาติที่น่าสนใจ และมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง ทั้งนี้การกำหนดดังกล่าวก็เพื่อให้คงอยู่ในสภาพเดิม เพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและ ความรื่นรมย์ของประชาชนสืบไป”

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ ดังนี้
มาตรา ๖ เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ
ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ ของประชาชน ก็ให้มีอำนาจ
กระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้น แนบท้ายพระราช
กฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “อุทยานแห่งชาติ”

ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือ
ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของ บุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง

มาตรา ๑๖ ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน รวมตลอดถึงก่อกำสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า

(๒) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ยาง
ไม้ น้ำมันยาง น้ำมันสน แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น

(๓) นำสัตว์ออกไป หรือทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายแก่สัตว์

(๔) ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด หรือทราย

(๕) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมตันหรือเหือดแห้ง

(๖) ปิดหรือทำให้เกิดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๗) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ
ซึ่งกล้วยไม้ น้ำผึ้ง ครั่ง ถ่านไม้ เปลือกไม้ หรือมูลค้างคาว

(๘) เก็บ หรือทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายแก่ดอกไม้ ใบไม้ หรือผลไม้

(๙) นำยานพาหนะเข้าออกหรือขับขี่ยานพาหนะในทางที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่
จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๐) นำอากาศยานขึ้นลงในที่ที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก
พนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๑) นำหรือปล่อยปศุสัตว์เข้าไป

(๑๒) นำสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์พาหนะเข้าไป เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดี
กำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

(๑๓) เข้าไปดำเนินกิจการใดๆ เพื่อหาผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงาน
เจ้าหน้าที่

(๑๔) ปิดประกาศ โฆษณา หรือขีดเขียนในที่ต่างๆ

(๑๕) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใดๆ เข้าไป เว้นแต่จะได้รับ
อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตนั้นกำหนดไว้

(๑๖) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิดซึ่งวัตถุระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง

(๑๗) ส่งเสียงอื้อฉาวหรือกระทำการอื่นอันเป็นการรบกวน หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ
แก่คนหรือสัตว์

(๑๘) ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งต่างๆ ในที่ที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น

(๑๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิง

ปัจจุบันมีพื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลอยู่ ๒๔ แห่ง และอยู่ในระหว่างการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง คือ

๑. อุทยานแห่งชาติตะรุเตา	๑๔. อุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง
๒. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง	๑๕. อุทยานแห่งชาติเขาลำลึก-ลำรู่
๓. อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา	๑๖. อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
๔. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์	๑๗. อุทยานเขตน้ำตกธารเสด็จ-เกาะพะงัน
๕. อุทยานแห่งชาติสิรินาถ	๑๘. อุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี
๖. อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด	๑๙. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร
๗. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน	๒๐. อุทยานเขตน้ำน้ำกระบุรี
๘. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง	๒๑. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะพยาม
๙. อุทยานแห่งชาติแหลมสน	๒๒. อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้
๑๐. อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี	๒๓. อุทยานแห่งชาติทะเลบัน
๑๑. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา	๒๔. อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด
๑๒. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา	๒๕. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะระ-เกาะพระทอง*
๑๓. อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม	๒๖. อุทยานแห่งชาติอ่าวมะนาว-เขาดันหยง*

* อยู่ในระหว่างการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ

๔. พื้นที่ป่าชายเลน

ประเทศไทยมีขอบเขตพื้นที่ป่าชายเลนตามกฎหมาย ไม่นับพื้นที่ในทะเลและพื้นที่แม่น้ำลำคลอง พื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒,๓๗๑,๒๕๔ ไร่ โดยแบ่งรูปแบบการใช้ประโยชน์จากที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนได้ทั้งหมด ๑๒ แบบ ได้แก่ พื้นที่ป่าชายเลน ป่าชายหาด ป่าพรุ ป่าดิบแล้ง เลนงอก พื้นที่เกษตร นาเกลือ พื้นที่ทิ้งร้าง เขื่อนแระ ทำเทียบเรือ และพื้นที่เมือง

พื้นที่ป่าชายเลนในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างมาก ในปี ๒๕๐๔ มีพื้นที่ป่าชายเลน ๒,๓๒๗,๒๒๘ ไร่ และในปี ๒๕๔๗ มีพื้นที่ป่าชายเลนเหลือเพียง ๑,๕๗๙,๖๙๖ ไร่ ลดลง ๗๔๗,๕๓๒ ไร่ หรือร้อยละ ๓๒ จากในปี ๒๕๐๔

๕. พื้นที่แนวปะการัง

พื้นที่แนวปะการังในประเทศไทย ได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ปะการังหลายฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ. ๒๔๙๐ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอีก ๓ ฉบับ ซึ่งกฎหมายบางฉบับเกี่ยวข้องโดยตรงและบางฉบับเกี่ยวข้องในทางอ้อม

๖. พื้นที่แหล่งหญ้าทะเล

แหล่งหญ้าทะเลในประเทศไทย พบกระจายอยู่ใน ๑๙ จังหวัดชายทะเล มีพื้นที่รวมกันทั้งสิ้นประมาณ ๑๖๐.๕๘๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๐๐,๐๗๓ ไร่ โดยแบ่งเป็น

แหล่งหญ้าทะเลฝั่งอ่าวไทย ๑๓ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งมีพื้นที่รวมกันประมาณ ๕๓.๑๕๑ ตร.กม. หรือ ๓๓,๒๑๙.๕๗ ไร่

แหล่งหญ้าทะเลฝั่งอันดามัน ๖ จังหวัด ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล มีพื้นที่รวมกันประมาณ ๑๐๗.๔๓๑ ตร.กม. หรือ ๖๖,๘๕๒.๘๗ ไร่

ปัจจุบันมีพื้นที่คุ้มครองแหล่งหญ้าทะเลในประเทศไทยเพียงจังหวัดเดียวคือ จังหวัดตรัง โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้มีประกาศจังหวัดตรัง ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมือประมงบางชนิดทำการประมงในบริเวณแหล่งหญ้าทะเลภายในพื้นที่ที่กำหนด โดยกำหนดห้ามใช้เครื่องมือประมงประเภทต่างๆ ดังนี้

- ห้ามอวนลาก อวนรุนทุกประเภท ทุกขนาด ซึ่งใช้ประกอบกับเรือยนต์ ทำการประมง
- ห้ามอวนทับตลิ่ง (อวนทับ) และอวนลอยปลาทราย ซึ่งใช้ประกอบกับเครื่องมือกระทุ้งน้ำทำการประมง
- ห้ามอวนถ่าง หรือจมกระเบน ทำการประมงในพื้นที่กำหนด
- ห้ามทำการประมงภายในระยะ ๓,๐๐๐ เมตร นับจากขอบน้ำตามแนวฝั่ง เกาะสุกร อำเภอบะเหลียน จังหวัดตรัง

๗. พื้นที่กำหนดมาตรการในการทำการประมง

พื้นที่กำหนดมาตรการในการทำการประมง จัดเป็นพื้นที่จัดการทรัพยากรประมง จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งมาตรา ๓๒ เป็นมาตราที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้สำหรับวางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการทำการประมง เพื่อประโยชน์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ พื้นที่คุ้มครองที่จัดตั้งตามมาตรา ๓๒ นี้แบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ ห้ามใช้เครื่องมือประมงบางประเภทในระหว่างฤดูวางไข่และผสมพันธุ์ของสัตว์น้ำสำคัญทางเศรษฐกิจบางชนิด ตัวอย่างเช่น

- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘ เรื่อง ห้ามใช้อวนลากและอวนรุนในพื้นที่ประมาณ ๕๔ ตารางกิโลเมตรนอกฝั่งจังหวัดชลบุรี ระหว่างเดือนกันยายนถึงกุมภาพันธ์ของทุกปี เพราะเกาะขนาดเล็กในบริเวณนี้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเลวัยอ่อนหลายชนิด

- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗ เรื่อง กำหนดพื้นที่อนุรักษ์ประมาณ ๒๖,๔๐๐ ตารางกิโลเมตรในอ่าวไทย ห้ามมิให้ทำการประมงด้วยเครื่องมืออวนลากทุกชนิดทุกขนาด (ยกเว้นอวนลากคู่) อวนล้อมจับทุกชนิด (ยกเว้นอวนปลาตะกั้งในเวลากลางวัน ระหว่างวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ถึง ๓๑ มีนาคม เท่านั้น) และอวนติดตาที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า ๔.๗ เซนติเมตร ตลอดแนวชายฝั่ง ตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี รวมทั้งอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ถึง ๑๕ พฤษภาคม ของทุกปี มาตรการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองปลาฉลาม และปลาหน้าดินหลายชนิดในฤดูวางไข่และเลี้ยงลูกวัยอ่อน เช่น ปลาทุ

- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๘

เรื่อง กำหนดพื้นที่อนุรักษ์ประมาณ ๑๘,๐๐๐ ตารางกิโลเมตรในทะเลอันดามัน ห้ามมิให้ทำการประมงด้วยเครื่องมืออวนลากทุกชนิดทุกขนาด (ยกเว้นอวนลากคานถ่าง) อวนล้อมจับทุกชนิด (ยกเว้นอวนปลาตะกักในเวลากลางวัน) และอวนติดตาที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า ๔.๗ เซนติเมตร ตลอดแนวชายฝั่ง ตั้งแต่ปลายแหลมสีก อำเภอรอแวก จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา ไปจนถึงอำเภอกลองท่อม จังหวัดกระบี่ ระหว่างวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ถึง ๑๕ พฤษภาคมของทุกปี มาตรการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองปลาฉลามน้ำ และปลาหน้าดินหลายชนิดในฤดูวางไข่และเลี้ยงลูกวัยอ่อน

ประเภทที่ ๒ ห้ามใช้เครื่องมือประมงบางประเภทในบางบริเวณ ตัวอย่างเช่น

- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุนที่ใช้ในเรือยนต์ทำการประมง โดยห้ามใช้เครื่องมืออวนลาก อวนรุน ฯลฯ ทำการประมงภายในเขต ๓,๐๐๐ เมตร (๗๕ เส้น) นับจากขอบน้ำตามแนวชายฝั่งขณะทำการประมง และภายในรัศมี ๔๐๐ เมตร (๑๐ เส้น) นับออกไปจากอาณาเขตที่ตั้งเครื่องมือประจำที่ทุกชนิด

- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๗

เรื่อง ห้ามมิให้ใช้คราดหอยทุกชนิดในเขต ๓,๐๐๐ เมตรจากชายฝั่ง ตลอดแนวชายฝั่งของไทยทั้งด้านอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน ทั้งนี้ เพราะเครื่องมือดังกล่าวทำลายแหล่งเลี้ยงตัวอ่อนของหอย

- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘

เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือประมงประเภทอวนล้อมจับประกอบแสงไฟล่อ ในบริเวณนอกฝั่งจังหวัดตราดในอ่าวไทย เนื่องจากเครื่องมือดังกล่าวทำให้จับปลาขนาดเล็กได้จำนวนมาก

๘. พื้นที่คุ้มครองโบราณคดีใต้ทะเล

พื้นที่คุ้มครองโบราณคดีใต้ทะเลให้ความคุ้มครองทางวัฒนธรรม อาทิ ซากเรือจม ประภาคาร และสะพานท่าเรือ เป็นต้น โดยประเทศไทยมีการประกาศคุ้มครองพื้นที่ซากเรือโบราณจมในอ่าวไทย

- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

เรื่อง กำหนดบริเวณท้องทะเลอ่าวไทย ท้องที่จังหวัดชลบุรี เป็นบริเวณห้ามขุดค้นหาโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘

เรื่อง ห้ามมิให้บุคคลใดทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำอ่าวสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อคุ้มครองป้องกันมิให้ซากเรือโบราณ และโบราณวัตถุมีค่าที่จมอยู่ในบริเวณดังกล่าว เกิดการเสียหายจากการทำประมง

พื้นที่คุ้มครองโบราณคดีใต้ทะเล

พื้นที่	ที่ตั้ง	ขนาดพื้นที่	
		ตร.กม.	ไร่
อ่าวสัตหีบ	บริเวณอ่าวสัตหีบ จ.ชลบุรี	๒๗	๑๖,๘๗๕
รวมขนาดพื้นที่		๒๗	๑๖,๘๗๕

๙.เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ถูกกำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมแบ่งออกเป็น ๒ กรณี คือ

๑. การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร หรือมีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือมีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรือได้รับผลกระทบกระเทือนจาก กิจกรรมของมนุษย์ ได้โดยง่าย หรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ และพื้นที่นั้น ยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ที่มีลักษณะเข้าข่ายมาตราที่ ๔๓ ได้แก่ พื้นที่ต้นน้ำลำธาร พื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติแตกต่างจากพื้นที่บริเวณอื่นโดยทั่วไป พื้นที่ที่ระบบนิเวศอาจถูกทำลายหรือได้รับผลกระทบ การกิจกรรมของมนุษย์ได้โดยง่าย และพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันแก่ควรค่าแก่การอนุรักษ์แต่พื้นที่นั้นยังมิได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์

๒. การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๕ ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวม เขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยกรนั้น หรือเขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤตซึ่งจำเป็นจะ ต้องได้รับการแก้ไขโดยทันทีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมาย หรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอต่อคณะ รัฐมนตรีขออนุมัติเข้าดำเนินการ เพื่อใช้มาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตามมาตรา ๔๔ ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้นได้ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง แล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่ รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครอง และกำหนดระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าวในพื้นที่นั้น

การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสองให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากพื้นที่ที่เข้าข่ายตามมาตรา ๔๕ ได้แก่ พื้นที่ที่กำหนดเป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวมเขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม เขตควบคุมมลพิษ โดยที่เขตพื้นที่เหล่านี้ต้องมีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤต จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยทันทีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้

๑๐. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site)

พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศเป็นพื้นที่ที่กำหนดขึ้นตามเกณฑ์ของอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar Convention) ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ๑๑ แห่ง และเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในทะเลและชายฝั่งจำนวน ๙ แห่ง ดังนี้

พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศบริเวณทะเลและชายฝั่งของประเทศไทย

พื้นที่	ที่ตั้ง	ขนาดพื้นที่	
		ตร.กม.	ไร่
๑. พรุควนขี้เสียนในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	ต.ทะเลน้อย ต.พะนางตุง อ.ควนขนุน	๔๕๗	๒๘๕,๖๒๕
๒. พื้นที่ชุ่มน้ำดอนหอยหลอด จ.สมุทรสงคราม	ต.บางจะเกร็ง ต.แหลมใหญ่ ต.บางแก้ว และ ต.คลองโคน	๘๗๕	๕๔๖,๘๗๕
๓. พื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำกระบุรี จ.กระบี่	อ.เมือง จ.กระบี่	๒๑๒.๙๙๒	๑๓๓,๑๒๐
๔. พื้นที่ชุ่มน้ำเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (พรุโต๊ะแดง)	อ.ตากใบ สุโหลงโก-ลก และสุโหลงปาดิ จ.นราธิวาส	๒๐๑	๑๒๕,๖๒๕
๕. พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานหาดเจ้าไหม-เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง-ปากแม่น้ำตรัง จ.ตรัง	ต.นาเกลือ ต.ลิบง ต.หาดสำราญ อ.สิเกา อ.ปะเหลียน อ.กันตัง จ.ตรัง	๘๒๕.๑๙๒	๕๑๕,๗๔๕
๖. พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติแหลมสน-ปากแม่น้ำกระบุรี-ปากคลองกะเปอร์ จ.ระนอง	อ.กะเปอร์ จ.ระนอง และ อ.กระบุรี จ.พังงา	๑,๐๘๔.๒๐๐	๖๗๗,๖๒๕
๗. พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จ.สุราษฎร์ธานี	ต.อ่างทอง อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	๑๐๒	๖๓,๗๕๐
๘. พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	กิ่งอำเภอสามร้อยยอด และอำเภอกุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์	๔๐๐	๒๕๐,๐๐๐
รวมขนาดพื้นที่		๔,๒๒๖.๖๐๔	๒,๖๔๑,๖๒๗.๕๐๐

๑๑. เขตสงวนชีวมณฑล (biosphere reserve)

เขตสงวนชีวมณฑล (biosphere reserve) คือ พื้นที่ระบบนิเวศบนบก และ/หรือชายฝั่งทะเล ที่ได้รับการประกาศจากโครงการมนุษย์และชีวมณฑลขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (UNESCO Man and the Biosphere - MAB) ประกอบไปด้วยพื้นที่แกนกลาง พื้นที่กันชน และพื้นที่รอบนอก ประเทศไทยมีเขตสงวนชีวมณฑลแห่งเดียวคือ เขตสงวนชีวมณฑลระนอง

เขตสงวนชีวมณฑลระนอง (Ranong Biosphere Reserve) ตั้งอยู่ทางชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันตกของประเทศไทย ติดกับทะเลอันดามัน ครอบคลุมพื้นที่ตำบล หงาว และบางส่วนของตำบลปากน้ำ ตำบลบางริน และตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง สภาพพื้นที่เป็นป่าชายเลนที่ยังมีสภาพสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๓๐๓.๐๙ ตร.กม. หรือ ๑๘๙,๔๓๑ ไร่ ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่เขตสงวนชีวมณฑลจากองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรมสหประชาชาติ (UNESCO) ร่วมกับรัฐบาลไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐

๑๒. มรดก อาเซียน (ASEAN HERITAGE PARKS) ได้รับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยอุทยานมรดกแห่งอาเซียน (ASEAN Declaration on Heritage Parks) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๖ ในการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมของ ASEAN ที่กรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่า พื้นที่คุ้มครอง ๔ แห่งของประเทศไทย ได้รับการประกาศเป็น ASEAN Heritage Parks ดังนี้

- อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
- อุทยานแห่งชาติตะรุเตา
- กลุ่มอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์-หมู่เกาะสิมิลัน และอ่าวพังงา
- กลุ่มป่าอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน-กุยบุรี และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี

สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะทางที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง*

สภาพปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง^๑

1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอยู่เป็นจำนวนมากและอย่างกระจัดกระจาย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีอยู่กระจัดกระจายหลายฉบับและมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันตามภารกิจและความจำเป็นของกฎหมาย มีลักษณะแยกส่วนการดำเนินงานตามกฎหมายเฉพาะเรื่องเหล่านั้น ทำให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้ เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ตัวอย่างเช่น ในการจัดการป่าชายเลนกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.2484 พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 การที่โครงสร้างของกฎหมายมีลักษณะแยกส่วนเช่นนี้ เป็นผลมาจากวิวัฒนาการของพัฒนาการของกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เป็นไปตามพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมในระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเสรีที่เน้นการขยายตัวและเติบโตทางเศรษฐกิจของระบบการผลิตโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและการเพิ่มขึ้นของประชากร จึงมีการตรากฎหมายออกเป็นกฎหมายเฉพาะเรื่องในวาระต่าง ๆ กัน รวมถึงมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเจตนารมณ์เพื่อการใช้ การผลิต และการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ ที่ผ่านมามีการตรากฎหมายจึงเป็นการตอบสนองวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้านและเฉพาะกรณี จึงมิได้ตรากฎหมายสิ่งแวดล้อมเพื่อมาประมวลลงในภาพรวมอย่างมีระบบและเอกภาพเชื่อมโยงและสอดคล้องต้องกัน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของกฎหมายและการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นผลให้การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งขาดประสิทธิภาพ

ควรรวบรวมและจัดหมวดหมู่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งประเภทเดียวกันไว้ด้วยกัน เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ป่าชายเลน กฎหมายเกี่ยวกับดิน น้ำ และแร่ต่าง ๆ โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่ผู้ประสาน เพื่อพัฒนาไปสู่การจัดทำเป็นประมวลกฎหมายสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การจัดการครอบคลุมทั่วถึงทั้งระบบนิเวศต่อไป

* เรียบเรียงโดย พัทธรา พุกเศรษฐี วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ ที่มา : รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report), เรื่อง โครงการดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... ,กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม , (มีนาคม ๒๕๕๑), หน้า ๔-๘๔ - ๔-๙๐.

2 ความซ้ำซ้อนของหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย

ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กฎหมายที่เกี่ยวข้องมีมากฉบับและมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลายหน่วย ตามกฎหมายและลักษณะการบริหารราชการที่มีการบังคับการภายใต้รัฐมนตรีว่าการ เป็นผู้รับผิดชอบหลักซึ่งการบริหารจัดการจะต้องขึ้นอยู่กับการบังคับบัญชาหรือการสั่งการของผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมายกำหนด การที่มีหน่วยงานจำนวนมากรับผิดชอบดูแลปัญหาเดียวกันภายใต้กฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่ฉบับต่าง ๆ จึงเกิดปัญหาต่อแผนนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงถือเป็นปัญหาสำคัญในการบริหารจัดการปัญหาดังกล่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ แม้ในปัจจุบันจะจัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้วก็ตาม ซึ่งเป็นนิมิตหมายที่ดีที่จะมีหน่วยงานหลักเป็นผู้รับผิดชอบ แต่ขณะเดียวกันก็ยังมีหน่วยงานอื่นที่มีภาระหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอีกหลายหน่วยงาน อาทิเช่น กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งการบริหารจัดการในพื้นที่ที่ห่างไกลโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ได้อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนี้แต่อย่างใด อนึ่ง ในการบริหารราชการโดยทั่วไป ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกระทรวงจะเป็นผู้สั่งการตามกฎหมายในกรอบของนโยบายที่กำหนด ในการประสานระหว่างต่างหน่วยงานจะกระทำผ่านคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้สั่งการโดยตรง หากเป็นในระดับภูมิภาค การประสานจะกระทำโดยผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่ซึ่งการประสานงานอาจไม่สามารถดำเนินการได้ในทุกกรณี

ควรบูรณาการกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน โดยจัดทำกฎหมายที่มีบทบัญญัติในการจัดการร่วมระหว่างต่างหน่วยงานที่มีการกิจและอำนาจหน้าที่ทับซ้อนกัน รวมทั้งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นได้ในลักษณะต่างตอบแทน เช่น ในการควบคุมและแก้ไขมลพิษทางทะเลจากเรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พ.ร.บ. การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 และ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเข้าไปในกฎหมายเหล่านั้น เพื่อให้สามารถดำเนินการต่อผู้กระทำผิดได้ทันที และช่วยลดทอนความขัดแย้งที่อาจมี พร้อมทั้งจัดตั้งองค์กรประสานการจัดการเพื่อบูรณาการกฎหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่อย่างเป็นระบบ

3 การขาดกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะในการอนุรักษ์

ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เมื่อพิจารณาตามประเภทของทรัพยากรแล้ว จะเห็นได้ว่ากฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะในการอนุรักษ์ทรัพยากรดังกล่าวยังมีไม่เพียงพอ พบว่ามีเพียงกฎหมายที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้ ได้แก่ พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.2484 พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 และกฎหมายที่มุ่งอนุรักษ์ทรัพยากรประมง สัตว์ป่าและแหล่งอาศัยของสัตว์ป่าเหล่านั้นเท่านั้น ซึ่งได้แก่

พ.ร.บ. การประมง พ.ศ.2490 และ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ส่วน ทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ อันได้แก่ ดิน น้ำ และแร่ต่างๆ กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันมุ่งไปที่การจัดสรร และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านั้นเท่านั้น แต่มิได้มีวัตถุประสงค์โดยเฉพาะเพื่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวนั้นแต่อย่างใด

ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน กฎหมายที่ควรแก้ไขปรับปรุง ได้แก่ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ.2510 พ.ร.บ.ปิโตรเลียม พ.ศ.2514 พ.ร.บ. พัฒนาที่ดิน พ.ศ.2526 พ.ร.บ. การจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 และสนับสุนนร่าง พ.ร.บ. น้ำ พ.ศ.....ให้มีผลบังคับใช้

4 ความล้าสมัยของกฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ส่วนใหญ่เป็น กฎหมายที่ใช้บังคับมาเป็นเวลานานในยุคที่วิทยาการยังไม่เจริญก้าวหน้า จึงมีแนวคิดและหลักการที่ ล้าสมัยไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีหรือบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ที่รับรองสิทธิของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น รวมถึงหลักธรรมาภิบาล เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และการจัดการร่วมหรือการบูรณาการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าวกฎหมายเหล่านั้น จึงมักเป็นอุปสรรคที่ทำให้ประชาชนและชุมชนไม่สามารถ ใช้สิทธิดังที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ในการจัดการและใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้อย่างสอดคล้องและเป็นธรรมอย่างแท้จริง

ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องทางเทคนิคต่างๆ ของกฎหมาย การ เข้าถึงและใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมทั้งการจัดการภายใต้ หลักธรรมาภิบาลมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรเหล่านั้น กฎหมายที่ควรแก้ไขปรับปรุงในเรื่องสิทธิ การมีส่วนร่วม ได้แก่ พ.ร.บ. การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.2484 พ.ร.บ. การประมง พ.ศ.2490 พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พ.ร.บ. แร่ พ.ศ.2510 พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ.2514 พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 และ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ.2535 เป็นต้น

5 การขาดประสิทธิภาพของกฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาทางทะเลและชายฝั่งที่ตื้นั้น ควรมีมาตรการในการ ดำเนินการให้ครอบคลุมทุกขั้นตอน ตั้งแต่ การวางแผนการใช้ทรัพยากร การจัดการแก้ไขปัญหา การ ติดตามตรวจสอบ มาตรการป้องกัน รวมทั้งการชดเชยค่าเสียหายที่เหมาะสม ในปัจจุบันยังไม่มี กฎหมายฉบับใดที่มีบทบัญญัติครอบคลุมในเรื่องดังกล่าวได้ทั้งหมด มีเพียงพระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ที่บรรจุมาตรการดังกล่าวไว้ในหลายเรื่อง อาทิเช่น การจัดทำนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม มาตรฐานควบคุมมลพิษ และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่ครอบคลุมครบถ้วน ทั้งนี้ พบว่ากฎหมายส่วนใหญ่จะมีมาตรการในลักษณะเป็นการแก้ไขปัญหา มากกว่าการป้องกัน เนื้อหามีลักษณะของการควบคุมและสั่งการ (Command and Control) รวมทั้งมี

ข้อกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือห้ามมิให้กระทำการต่างๆ พร้อมทั้งกำหนดโทษทั้งทางแพ่งและอาญาไว้เพื่อควบคุมผู้ที่ฝ่าฝืน

ควรสนับสนุนให้มีการจัดทำกฎหมายการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น หรือกฎหมายในเชิงนโยบายเพื่อให้นโยบายและการปฏิบัติสอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกัน กฎหมายดังกล่าวควรบรรจุหลักการในเรื่องการจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการ เป้าหมายและวิธีการการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ค่าเสียหายและการแก้ไขฟื้นฟู รวมทั้งมาตรการจูงใจและการให้รางวัล เป็นต้น

๖.6 การขาดกฎหมายลำดับรอง

กระบวนการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทยที่ผ่านมา มักจะบัญญัติโดยสะท้อนแนวคิด ทฤษฎี และหลักการไว้ในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ และกำหนดรายละเอียดของมาตรการในชั้นปฏิบัติการไว้ในกฎหมายลำดับรอง ได้แก่ กฎกระทรวง ประกาศ หรือพระราชกฤษฎีกา ซึ่งมีความยืดหยุ่น และคล่องตัวกว่าในการตรากฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่ต้องผ่านกระบวนการของสภา แต่ในปัจจุบันกฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามความในพระราชบัญญัติหลายฉบับยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์ในรายละเอียดที่ชัดเจนขึ้นมา

ประกอบกับในการกำหนดรายละเอียดเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับต่างๆ บางส่วนก็ไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น การตรากฎกระทรวงเพื่อกำหนดรายละเอียดในการบันทึกผลและรายงานการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ปัญหาที่ตามมาคือ ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอาจไม่ทราบความเปลี่ยนแปลงของกฎหมายลำดับรอง ทำให้เกิดความสับสนและเข้าใจผิด แม้เจ้าหน้าที่ของรัฐเองก็อาจไม่ทราบและมีได้บังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมาย เพราะขาดความรู้ความเข้าใจ ที่มา และเจตนารมณ์ของกฎหมาย และที่สำคัญกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็มีลักษณะต่างกฎต่างเกณฑ์และต่างวิธีการ มีความเฉพาะและเบ็ดเสร็จในตนเอง ก่อให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้เป็นอย่างยิ่ง เช่น จุดเก็บน้ำเสียและวิธีการเก็บตัวอย่างน้ำเสียตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 เป็นต้น

ควรบูรณาการการออกกฎหมายลำดับรองของหน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน เช่น กรมอุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และกรมประมง โดยประสานการออกกฎหมายลำดับรอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการปฏิบัติของหน่วยราชการดังกล่าว พร้อมทั้งจัดตั้งหน่วยงานประสานเพื่อเป็นแหล่งข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และประสานการปฏิบัติของหน่วยงานเหล่านั้น

๖.7 การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น กฎหมายที่เกี่ยวข้องจะมีลักษณะเป็นการกำหนดหน้าที่ให้กับรัฐและราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแต่เพียงลำพัง ตั้งแต่ การควบคุม ดูแล การใช้ประโยชน์ การขออนุญาต พร้อมทั้งกำหนดข้อห้ามและบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน ดังเช่น พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของ

คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติในการให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีในเรื่องต่างๆ ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการไม่ปรากฏว่ามีผู้แทนชุมชนหรือเอกชนเข้าร่วมเป็นกรรมการแต่อย่างใด และในการดูแลรักษาอุทยาน เฉพาะหน่วยงานของรัฐเท่านั้นที่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ไม่มีการอนุญาตให้ชุมชน หรือประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมจัดการแต่อย่างใด มีเพียงพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ที่เปิดโอกาสให้องค์กรพัฒนาเอกชนเข้าเป็นกรรมการใน "คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ" มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับสัตว์ป่าได้มากขึ้น แต่ก็ยังไม่ชัดเจนเพียงพอกับการเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 66 และมาตรา 67

ควรเพิ่มเติมหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ ในเรื่องของกรรมการตามกฎหมายเฉพาะเรื่องโดยเพิ่มเติมในเรื่องที่มาและสัดส่วนของกรรมการที่มาจากภาคเอกชนให้สะท้อนถึงภาคประชาชนอย่างแท้จริง รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจการจัดการทรัพยากร โดยให้ประชาชนหรือชุมชนร่วมตัดสินใจอนุญาตหรือดำเนินการในเรื่องที่เป็นอำนาจเฉพาะของภาครัฐ เช่น การอนุญาตตาม พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 รวมทั้งสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดำเนินการและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ โดยกำหนดให้หน่วยราชการที่มีอำนาจออกใบอนุญาต เช่นกรมโรงงานอุตสาหกรรม ต้องเปิดกระบวนการพิจารณาออกใบอนุญาตดำเนินกิจการให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมรับรู้

8 กระบวนการตรากฎหมายสิ่งแวดล้อมยังขาดทิศทางและแนวทางที่เหมาะสม

กระบวนการพัฒนากฎหมายสิ่งแวดล้อมรวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของไทย ยังขาดทิศทางและแนวทางในการปฏิรูปเพื่อให้ได้ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสานระหว่างกันได้ดี ข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มักจะเป็นการตรากฎหมายขึ้นในแต่ละเรื่องโดยขาดการพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการมีกฎหมายเรื่องนั้น ๆ อย่างรอบครอบ เจตนารมณ์ที่ตรากฎหมายขึ้นมามักเป็นเพียงเพื่อรองรับสถานะและเสริมบทบาทของหน่วยงานที่เสนอกฎหมาย กฎหมายที่ตราขึ้นก็มิได้มุ่งประสงค์จะกำหนดมาตรการที่มุ่งคุ้มครองสิ่งแวดล้อมรวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างแท้จริง หากแต่เป็นมาตรการที่ให้การคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปตามสถานะและบทบาทของหน่วยงานของผู้ร่างกฎหมาย แทนที่จะปรับปรุงกฎหมายเพื่อหามาตรการที่เหมาะสมมาใช้ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมของส่วนรวมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างแท้จริง

ควรจัดทำและบูรณาการแผนการปฏิรูปกฎหมายของหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมทั้งภายในกระทรวงเดียวกันและต่างหน่วยงานเข้าด้วยกัน โดยมีแนวทางและเป้าหมายในการจัดระบบกฎหมายสิ่งแวดล้อมเพื่อบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของชาติอย่างยั่งยืน

9 ปัญหาการระงับข้อพิพาทที่มีกระบวนการและขั้นตอนที่ยืดยาก

ปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น โดยที่การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นนั้น รัฐกระจายเพียงอำนาจบริหาร แต่มิได้กระจายอำนาจตุลาการ คือ อำนาจในการตัดสินคดี และการระงับข้อพิพาท ดังนั้น ข้อพิพาทด้านสิ่งแวดล้อมทั้งทางแพ่งและทางอาญาจึง

ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจากส่วนกลาง ซึ่งมีข้อจำกัดและขั้นตอนที่ยุ่งยาก ประกอบกับปัญหา ด้านการพิสูจน์ความผิดและความเสียหายของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความแตกต่างจาก ความเสียหายอื่นโดยทั่วไป ทำให้การระงับข้อพิพาทด้านทรัพยากรดังกล่าวขาดประสิทธิภาพ

การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการของท้องถิ่น จะเป็นผลดีต่อทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งรวมทั้งสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเป็นการยุติปัญหาเบื้องต้นในระดับท้องถิ่น สร้างความสมานฉันท์ ในชุมชนและสังคม สอดคล้องกับแนวคิดในการระงับข้อพิพาททางอาญาที่กำหนดให้มีการระงับข้อ พิพาททางเลือกที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างกระทรวงมหาดไทยที่ ดูแลรับผิดชอบองค์กรท้องถิ่นกับกระทรวงยุติธรรมที่ดูแลในเรื่องของการระงับข้อพิพาท

10 ปัญหาการชดใช้ค่าเสียหายและการดำเนินคดี

ปัญหาการทำลายล้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่เกิดขึ้น โดยทั่วไปจะส่งผลกระทบต่อ สร้างความเสียหายให้กับทั้งสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ การเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อม ก่อนที่จะมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ฉบับนี้ มักจะกระทำโดยอาศัยหลักทั่วไปในเรื่องละเมิดและเหตุเดือดร้อนรำคาญในกฎหมายแพ่งและ พาดินชย์ ซึ่งมีข้อจำกัดหลายประการ ได้แก่ ปัญหาในเรื่องภาระการพิสูจน์การกระทำ ความผิด การ เรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งศาลไทยใช้ระบบกล่าวหา ดังนั้น ภาระการพิสูจน์จึงตกแก่โจทก์ที่จะต้อง พิสูจน์ให้ได้อย่างแน่ชัดว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของจำเลย ซึ่งในคดี สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับมลพิษต้องอาศัยความรู้ทั้งทางเทคนิคและกฎหมายอย่างมาก ผู้เสียหายที่เป็น ชาวบ้านขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวย่อมเสียเปรียบฝ่ายจำเลยที่มีทั้งเงินทุน องค์ความรู้ และนักกฎหมายที่มีความเชี่ยวชาญ ถึงแม้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535 จะได้แก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ไว้แล้ว โดยกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง แหล่งกำเนิดมลพิษจะต้องรับผิดชอบทางแพ่งต่อผู้ได้รับความเสียหายจากการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของ มลพิษจากกิจกรรมของตนซึ่งช่วยลดภาระการพิสูจน์ของโจทก์ได้ในระดับหนึ่ง แต่กฎหมายเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมอื่นๆ ยังมีได้มีหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้แต่อย่างใด

อนึ่ง ในกรณีที่รัฐเป็นผู้เสียหายเมื่อได้ใช้จ่ายเงินเพื่อการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสียหายไปแล้ว ไม่สามารถเรียกร้องจากแหล่งกำเนิดมลพิษเอกชนที่รัฐใช้เงินภาษีของประชาชนเข้าฟื้นฟูเยียวยา ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมนั้นได้ จึงควรที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องต้องศึกษาและเตรียมความพร้อม ในการดำเนินคดีแพ่งเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย โดยตั้งและกำหนดประเด็นให้สอดคล้องกับลักษณะของ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ผลกระทบของปัญหา ค่าใช้จ่ายในการขจัดมลพิษและค่าฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้ กลับคืนดังเดิม ตลอดจนค่าเสื่อมราคาของทรัพยากรธรรมชาติบางอย่างที่ไม่อาจกำหนดมูลค่าหรือ ราคาตลาดได้

ควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในเรื่องความรับผิดชอบโดยเคร่งครัดของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับมาตรา 96 และมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การคิดค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและแนวทางที่ชัดเจนในเรื่องการ ฟื้นฟูทรัพยากรเหล่านั้น

ข้อเสนอแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง^๖

ข้อเสนอแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีดังนี้

- 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของชาติ
- 2) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ต้องคำนึงถึงหลักการอนุรักษ์ และศักยภาพของทรัพยากรทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ
- 3) การป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อย่างสันติวิธี
- 4) การสนับสนุนให้องค์กรท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการและฟื้นฟูแนวเขตปะการังในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- 5) การให้ท้องถิ่นเร่งรัดและดำเนินการสร้างจินตภาพสิ่งแวดล้อมชุมชนชายฝั่งที่ดี เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นการพัฒนาสู่ชุมชนสมบูรณ์แบบ
- 6) การส่งเสริมการพัฒนาชุมชนชายฝั่ง ทั้งชุมชนดั้งเดิม และชุมชนเมืองใหม่ โดยควบคุมความเจริญเติบโตให้สอดคล้องกับข้อจำกัดทางธรรมชาติของทรัพยากร
- 7) การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่ง ต้องมีผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้น้อยที่สุด
- 8) การกำหนดเขตการใช้ที่ดินชายฝั่งทะเล ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- 9) กำหนดมาตรการการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- 10) การกำหนดให้เขตอนุรักษ์ป่าชายเลน เขตอนุรักษ์แหล่งหญ้าทะเล เขตอนุรักษ์แนวปะการัง เป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- 11) การเร่งฟื้นฟูป่าชายเลน แนวปะการัง แหล่งหญ้าทะเล ที่เสื่อมสภาพโดยส่งเสริมให้ภาคเอกชน และประชาชนมีส่วนร่วม
- 12) การประกาศให้บริเวณชายฝั่งทะเลที่มีปัญหา เป็นเขตพื้นที่คุ้มครอง รักษา ฟื้นฟู และจัดระเบียบชายหาด
- 13) การอนุรักษ์และสงวนพื้นที่สีเขียว รวมทั้งการใช้พื้นที่สาธารณะและที่ราชพัสดุ เป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับชุมชน
- 14) การแก้ไข ป้องกัน และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมและลดมลพิษบริเวณชายฝั่งและทะเล

^๖ อ้างอิงแล้ว, โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑ , หน้า ๓-๕๖ - ๓-๕๗.

- 15) การพัฒนาระบบการบริหาร และการจัดการมลพิษในพื้นที่ชายฝั่งและทะเล ให้เกิดเอกภาพในการกำหนดแผนนโยบายและแนวทางปฏิบัติ
- 16) การส่งเสริมให้มีศูนย์ข้อมูลกลางและโครงข่ายพื้นฐานระบบข้อมูล และการค้นคว้าวิจัยทางทะเล สมุทรศาสตร์ และภูมิสารสนเทศ
- 17) การรณรงค์ ให้ความรู้ การศึกษากับประชาชนทุกระดับเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของทะเล
- 18) การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัย เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศป่าชายเลน หญ้าทะเล และแนวปะการัง รวมทั้งความเชื่อมโยงของทั้ง 3 ระบบนิเวศ
- 19) สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้บริหารในหน่วยงานของรัฐ นักการเมืองทุกระดับ รวมทั้งภาคเอกชนและประชาสังคม
- 20) การสนับสนุนและให้ความรู้ แก่ผู้ประกอบการอาชีพประมง ที่จะมุ่งไปสู่การประมงอย่างพอเพียง หรือการประมงอย่างรับผิดชอบ
- 21) การส่งเสริมให้ชาวประมงและ ประชาชนทั่วไป ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรประมง แหล่งประมงสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ
- 22) การสนับสนุนในการพัฒนาประสิทธิภาพและสมรรถนะ ของบุคลากรและเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อม
- 23) การส่งเสริมการทำกรประมงในเขตทะเลลึก เพื่อระบายความหนาแน่นการประมงในเขตชายฝั่ง
- 24) การส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรระหว่างน่านน้ำ และทรัพยากรเคลื่อนย้ายฝูงระยะไกล
- 25) การสนับสนุนปัจจัยโครงสร้างขั้นพื้นฐาน เช่น ทำเทียบเรือ ถนน ไฟฟ้า ประปา เพื่อกิจการประมงและกิจการต่อเนื่อง เพื่อให้ผลผลิตอาหารทะเลของไทยได้มาตรฐานสากล
- 26) การสนับสนุนให้มีการบูรณาการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกองทัพเรือ ในการป้องกันและขจัดมลพิษทางทะเลอันเนื่องมาจากการรั่วไหลของน้ำมัน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ในต่างประเทศ*

1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

1) Coastal Zone Management Act (1996 Amendment) 1972 (รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
• คำนิยาม	<ul style="list-style-type: none"> • "บริเวณชายฝั่ง" หมายถึง น่านน้ำบริเวณชายฝั่ง (รวมถึงที่ดินที่อยู่ ในและใต้น่านน้ำและที่ดินชายฝั่ง ซึ่งรวมถึงน้ำที่อยู่ในและใต้ที่ดินนั้น) ซึ่งมีอิทธิพลต่อกันและกันอย่างรุนแรงและอยู่ใกล้เคียงกันแนวชายฝั่ง ของรัฐหลายๆ รัฐที่อยู่ชายฝั่ง และรวมถึงเกาะ พื้นที่ต่างๆ ที่อยู่ใน ระหว่างการเปลี่ยนแปลงและอยู่ระหว่างน้ำขึ้นน้ำลง ที่ดินต่ำชื้นแฉะ ที่ดินซึ่งมีน้ำปกคลุมผิวดินและชายหาดต่างๆ เขตแดนยื่นออกไปในน้ำ ในทะเลสาบใหญ่ออกไปยังเขตแดนสากลระหว่างสหรัฐอเมริกาและ แคนาดา และในพื้นที่ที่ยื่นออกไปทางทะเลจนถึงด้านนอกสุดเขตแดน แห่งกรรมสิทธิ์และความเป็นเจ้าของของรัฐภายใต้พระราชบัญญัติว่า ด้วยที่ดินที่อยู่ใต้น้ำ ค.ศ. 1917 บทบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งคอมมอน เวลแห่งนอร์เทอร์นมารินาไอร์แลนด์ ในโพลิติคัลยูเนียน กับ สหรัฐอเมริกา เขตแดนนี้ยื่นจากแนวชายฝั่งเข้าไปในพื้นที่บนบกตามความจำเป็นที่ จะทำการ ควบคุมที่ดินบนบก ซึ่งการใช้งานที่ดินดังกล่าว มีผลกระทบ โดยตรงอย่างมากต่อน่านน้ำบริเวณชายฝั่ง และเพื่อควบคุมภูมิ ประเทศต่างๆ ซึ่งน่าจะได้รับผลกระทบจากน้ำทะเลที่มีระดับสูงขึ้น ส่วนที่ไม่รวมอยู่ในบริเวณชายฝั่งก็คือที่ดินต่างๆ ซึ่งการใช้ที่ดินจะ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจและการควบคุมดูแลของรัฐบาลกลาง เจ้าหน้าที่หรือ ตัวแทนของรัฐบาลกลาง • "ทรัพยากรบริเวณชายฝั่งที่มีความสำคัญต่อประเทศ" หมายถึง ที่ดินที่มีน้ำปกคลุมพื้นผิว ชายหาด กองทราย เกาะทรายตามแนว ชายฝั่ง ปะการัง ปากน้ำ หรือที่อยู่ของปลาและสัตว์ป่าใดๆ ซึ่งรัฐที่อยู่ ชายฝั่งพิจารณาเห็นว่ามีคุณค่าเป็นอย่างยิ่งในเชิงชีวภาพ หรือมี คุณค่าเป็นอย่างมากในการป้องกันพายุตามธรรมชาติ • "น่านน้ำบริเวณชายฝั่ง " หมายถึง (ก) ในบริเวณทะเลสาบใหญ่ จะ หมายความถึงน่านน้ำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของสหรัฐซึ่งประกอบไปด้วย น่านน้ำใหญ่ต่างๆ น่านน้ำ ท่าเทียบเรือ ที่จอดเรือซึ่งมีหลังคาปกคลุม และปากน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ประเภทอ่าวเล็ก หาดหิน และที่ดินต่ำชื้น และ

* อ้างถึงแล้ว, โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑ หน้า ๔-๒๑ - ๔-๕๒.

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
	<p>(ข) ในพื้นที่อื่นๆ หมายถึงน่านน้ำที่ติดกับแนวชายฝั่ง ซึ่งมีน้ำทะเลในปริมาณ หรือเปอร์เซ็นต์ที่วัดได้ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียงช่องกว้าง อ่าวเล็ก บึงน้ำเค็ม ที่ดินต่ำชัน บ่อ และปากน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> • "ปากน้ำ" หมายถึง ส่วนของแม่น้ำหรือกระแสน้ำหรือส่วนอื่นของน้ำ ซึ่งมีการต่อเชื่อมกับทะเลที่เปิดโดยที่การต่อเชื่อมนั้นไม่เสียหาย โดยที่น้ำทะเลถูกน้ำจืดทำให้เจือจางลงจนวัดค่าได้ ซึ่งน้ำจืดที่ทำให้เจือจางลงนั้นไหลออกมาจากที่ดิน และหมายรวมถึงพื้นที่ประเภทปากน้ำของทะเลสาบใหญ่ • "สถานที่หลบภัยของสัตว์ป่าบริเวณปากน้ำ" หมายถึง พื้นที่วิจัยซึ่งอาจรวมถึงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของปากน้ำและเกาะพื้นที่อยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลง และพื้นที่ในระดับสูงแห่งใดแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ในหรือต่อเชื่อมกับ หรืออยู่ใกล้กับปากน้ำดังกล่าว โดยประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งจัดไว้ให้นักวิทยาศาสตร์และนักศึกษามีโอกาสใช้เวลาศึกษาความสัมพันธ์เชิงนิเวศภายในพื้นที่นั้น • "การใช้ที่ดิน" หมายถึง กิจกรรมต่างๆซึ่งกระทำใน หรือบนที่ดินบนบกภายในบริเวณชายฝั่ง ตามข้อกำหนดของมาตรา 307(g) [16 ประมวลกฎหมายสหรัฐ § 1456(g)] • "การใช้น้ำ" หมายถึง การใช้งาน กิจกรรม หรือโครงการที่ดำเนินในหรือบนน้ำภายในบริเวณชายฝั่ง • "กิจกรรมพลังงานของไหลทวีปด้านนอก" หมายถึง การสำรวจหรือการพัฒนาหรือการผลิตน้ำมันหรือแก๊สธรรมชาติจากไหลทวีปด้านนอก (มาตรา 2(a) ของพระราชบัญญัติที่ดินไหลทวีปด้านนอก) หรือการจัดตั้ง ก่อสร้าง ขยาย หรือดำเนินกิจการสถานประกอบการแห่งใหม่หรือที่ได้ขยายออกไปที่จำเป็นในการสำรวจ พัฒนา หรือผลิตดังกล่าว • "แผนจัดการพื้นที่พิเศษ" หมายถึง แผนซึ่งครอบคลุมการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและเอื้ออำนวยให้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยพึ่งพาบริเวณชายฝั่งตามสมควร ซึ่งประกอบไปด้วยนโยบายต่างๆ โดยละเอียดที่มีเนื้อหาครอบคลุม มาตรฐานและเกณฑ์ที่จะกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินและแหล่งน้ำโดยรัฐบาลและเอกชน และกลไกสำหรับการดำเนินแผนการอย่างทันเวลาในภูมิภาคเฉพาะเจาะจงภายในบริเวณชายฝั่ง

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
• เงินทุนพัฒนาโครงการชายฝั่ง (มาตรา 305)	• กำหนดเงินทุนรายปีเพื่อพัฒนาโครงการต่าง ๆ ของรัฐชายฝั่ง โดยไม่จำเป็นต้องอนุมัติโครงการ พร้อมทั้งเงื่อนไขและวิธีการอนุมัติเงินทุนและการตรวจสอบ
• เงินทุนจัดการโครงการชายฝั่ง (มาตรา 306)	• กำหนดเงินทุนเพื่อการบริหารจัดการโครงการ สำหรับรัฐที่ <ul style="list-style-type: none"> - จัดหาเงินทุนสมทบได้ตามสัดส่วนที่กำหนด - ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการแล้ว • กำหนดเงื่อนไขและแนวทางการอนุมัติโครงการ <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและดำเนินโครงการตามกฎหมาย โดยผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม - การจัดการโครงการที่เหมาะสม - กำหนดเขตการใช้ที่ดิน แหล่งน้ำ เขตพื้นที่พิเศษพร้อมวิธีการควบคุม - กำหนดโครงสร้างขององค์กร ความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์ของหน่วยงาน • การดำเนินการของรัฐชายฝั่ง <ul style="list-style-type: none"> - ประสานงานโครงการของรัฐกับแผนในระดับท้องถิ่น - กำหนดกลไกการประสานงาน การแจ้งแก่ท้องถิ่นถึงโครงการที่ได้รับผลกระทบ • มีการจัดทำประชาพิจารณ์
• โครงการเพื่อปรับปรุงพัฒนาทรัพยากรชายฝั่ง	• กำหนดเงินทุนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาทรัพยากรชายฝั่ง <ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์/ฟื้นฟูพื้นที่โดยเฉพาะเจาะจง - พัฒนาชายฝั่งและท่าเรือที่เลิกใช้งานแล้ว - การยินยอมให้มีการเข้าออกพื้นที่ชายหาด แหล่งน้ำ และพื้นที่สาธารณะอื่นๆ

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
(มาตรา 306 A)	<ul style="list-style-type: none"> • วัตถุประสงค์/เงื่อนไขการใช้เงินทุน<ul style="list-style-type: none"> -การใช้ประโยชน์และถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน -โครงการก่อสร้างที่มีค่าใช้จ่ายต่ำ เช่น ทางเดิน รั้วสาธารณะ อาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ -ปรับปรุงพัฒนา/เข้าถือกรรมสิทธิ์ในสะพานสาธารณะที่ยื่นเข้าไปในแหล่งน้ำ -การติดตั้ง/ปรับปรุงกำแพงกันแนวชายฝั่งเพื่อความปลอดภัยของสาธารณชน -ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา ประชาสัมพันธ์ และการบริหารจัดการ • การกำหนดวงเงิน/การจัดสรร
• การดูแลรักษา น่านน้ำชายฝั่ง (มาตรา 617)	<ul style="list-style-type: none"> • โครงการของรัฐต้องสอดคล้องกับแนวทางที่เผยแพร่ก่อนการดำเนินการ ดังนี้<ul style="list-style-type: none"> -ลักษณะการใช้ที่ดินที่จะไม่ก่อให้เกิดน่านน้ำชายฝั่งเสื่อมสภาพ -กำหนดพื้นที่วิกฤติพร้อมทั้งมาตรการจัดการ และการแก้ไขปรับปรุงเป็นระยะ -ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่ท้องถิ่น การพัฒนากฎ ระเบียบ โครงการสาธิตนวัตกรรมใหม่ๆ -รูปแบบการมีส่วนร่วมของสาธารณชน ขั้นตอนการเสนอชื่อ การประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรม -กลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ กับท้องถิ่นในเรื่องการใช้ที่ดิน การสาธารณสุข และการออกใบอนุญาตต่างๆ • การยื่นเรื่อง การอนุมัติ และการดำเนินโครงการ<ul style="list-style-type: none"> -กำหนดขั้นตอน เงื่อนไข วิธีพิจารณาโครงการ -การแก้ไขเปลี่ยนแปลง การระงับความช่วยเหลือเมื่อรัฐนั้นปฏิบัติผิดเงื่อนไข -การงดความช่วยเหลือ เมื่อรัฐนั้นไม่ยื่นเสนอโครงการที่จะอนุมัติ โดยหักเงินส่วนหนึ่งของแต่ละปีงบประมาณในอัตราที่กำหนดจนกว่าจะยื่นเสนอโครงการ • ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ<ul style="list-style-type: none"> -วิธีประเมินผลกระทบของคุณภาพน้ำต่อการใช้ที่ดินชายฝั่ง -การพัฒนา/เก็บรักษา/แก้ไขปรับปรุงข้อบัญญัติท้องถิ่น • การกำหนดแนวเขตชายฝั่งบนบก<ul style="list-style-type: none"> -ประเมิน/ปรับปรุงเส้นกันแนวเขตชายฝั่งเป็นระยะเพื่อการ

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
	<p>จัดการการใช้ที่ดิน และแหล่งน้ำที่มีประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ความช่วยเหลือทางการเงิน<ul style="list-style-type: none"> -กำหนดสัดส่วนเงินอุดหนุนจากส่วนกลางและอื่นๆ (ไม่เกิน 50% ของค่าใช้จ่ายของโครงการ) • การควบคุมการแพร่กระจายของมลพิษ<ul style="list-style-type: none"> -จัดทำเอกสารเผยแพร่แนวทาง/มาตรการควบคุมการแพร่กระจายของมลพิษจากชายฝั่ง (ปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะ) -เนื้อหาสาระของโครงการ<ul style="list-style-type: none"> -วิธีการ/มาตรการควบคุมในเชิงโครงสร้าง/ไม่ใช่โครงสร้าง -ลักษณะ/มาตรการเฉพาะของกิจกรรมย่อยต่างๆ -ประเภท/ระดับชั้นต่างๆ ของตัวบ่งชี้บรรดาผู้ก่อให้เกิดมลพิษ/มาตรการเฉพาะเรื่อง -ลักษณะเฉพาะของปัจจัยและค่าต่างๆ ในเชิงปริมาณ/ค่าใช้จ่ายของมาตรการต่างๆ -เปิดโอกาสให้รัฐต่างๆ บนชายฝั่งและผู้มีส่วนได้เสียทำหนังสือแสดงความเห็นในเรื่องแนวทาง/มาตรการควบคุมมลพิษ -แนวทาง/มาตรการควบคุมมลพิษ หมายถึง มาตรการต่างๆ ที่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ในเชิงเศรษฐกิจ/ควบคุมผู้ก่อมลพิษรายเก่าและใหม่ (วิธีปฏิบัติ เทคโนโลยี เกณฑ์การจัดตั้งสถานประกอบการ และทางเลือกอื่นๆ) • การจัดสรรเงินทุน<ul style="list-style-type: none"> -รัฐมนตรี/ผู้บริหารโครงการมีอำนาจจัดสรรวงเงินได้ในจำนวนที่แตกต่างกัน
• การประสานความร่วมมือ (มาตรา 307)	<ul style="list-style-type: none"> • รัฐมนตรีจะไม่อนุมัติโครงการจัดการใดๆ ที่รัฐยื่นเสนอ จนกว่าจะพิจารณา ความคิดเห็นของหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากโครงการ • ความสอดคล้องของกิจกรรมต่างๆ ของส่วนกลางกับโครงการต่างๆ<ul style="list-style-type: none"> -กิจกรรมของหน่วยงานจากส่วนกลางที่มีผลกระทบต่อการใช้ที่ดินแหล่งน้ำหรือทรัพยากรชายฝั่ง ต้องสอดคล้องกับนโยบายที่บังคับใช้ได้ของโครงการ -หน่วยงานจากส่วนกลางซึ่งดำเนินโครงการพัฒนาชายฝั่งต้องให้หลักประกันว่าโครงการนั้นสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ -ผู้ยื่นขอใบอนุญาตต้องกรอกแบบฟอร์มรับรองต่อหน่วยงานที่

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
	<p>อนุญาตถึงความสอดคล้องของโครงการต่อหน่วยงานของรัฐและต่อ นโยบายของรัฐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • รัฐชายฝั่งที่ขอความช่วยเหลือจากส่วนกลางในโครงการที่กระทบต่อ ทรัพยากรชายฝั่ง ต้องระบุแนวคิดในเรื่องความสัมพันธ์ของกิจกรรม ต่างๆ กับโครงการที่ได้รับการอนุมัติ หน่วยงานจากส่วนกลางจะไม่ อนุมัติโครงการที่ไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ยกเว้นเป็น โครงการที่จำเป็นต่อความมั่นคงของชาติ โดยอนุมัติรัฐมนตรี • โครงสร้างของโครงการกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การใช้กฎหมายใน หมวดนี้จะต้องมีลักษณะ ดังนี้<ul style="list-style-type: none"> -ไม่เป็นการลดอำนาจ หน้าที่ หรือสิทธิต่างๆ ของส่วนกลางหรือ ของรัฐในการวางแผน การพัฒนา การควบคุมแหล่งน้ำ ที่ดินได้น้ำ หรือน่านน้ำที่เดินเรือได้ ไม่ใช่แทน บังคับแทน ไม่จำกัด หรือไม่ เปลี่ยนแปลงข้อตกลงระหว่างรัฐ อำนาจ ความรับผิดชอบของ หน่วยงานใดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ไม่จำกัดอำนาจของสภานิติ บัญญัติในการอนุมัติและให้เงินทุนแก่โครงการต่างๆ -ไม่ใช่แทน เปลี่ยนแปลง แก้ไข ยกเลิกกฎหมายเดิมที่ใช้บังคับ กับหน่วยงานต่างๆ จากส่วนกลาง ไม่กระทบต่ออำนาจศาล -ไม่กระทบต่อกฎหมาย ข้อกำหนดซึ่งกำหนดขึ้นตามกฎหมาย อื่น หรือที่แก้ไข • รัฐมนตรีจะพยายามไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รวมถึงการทำประชาพิจารณ์ใน พื้นที่ที่มีข้อพิพาท กรณีพิพาทอย่างรุนแรงระหว่างหน่วยงานต่างๆ จากส่วนกลางกับรัฐ ชายฝั่งในเรื่องต่างๆ ดังนี้<ul style="list-style-type: none"> -การพัฒนา/ดำเนินโครงการ -การบริหารโครงการที่ได้รับอนุมัติ • กำหนดค่าธรรมเนียมการอุทธรณ์
<ul style="list-style-type: none"> • กองทุนเพื่อการ จัดการเขตพื้นที่ ชายฝั่ง (มาตรา 308)	<ul style="list-style-type: none"> • รัฐมนตรีจัดตั้งกองทุนชื่อ "กองทุนจัดการชายฝั่ง" ประกอบไปด้วย เงินที่หักเก็บ/นำฝาก/ค่าธรรมเนียมต่างๆ • ใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์<ul style="list-style-type: none"> -ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานตามกฎหมายในหมวดนี้ -โครงการต่างๆ ของรัฐชายฝั่ง -โครงการสาริตของท้องถิ่นซึ่งมีศักยภาพสูงในการปรับปรุงการ จัดการชายฝั่ง -เงินทุนฉุกเฉินสำหรับภัยพิบัติต่างๆ

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
	<ul style="list-style-type: none"> -เป็นรางวัลสำหรับการจัดการชายฝั่งดีเด่น -พัฒนาโครงการที่ได้รับอนุมัติ -ช่วยเหลือแก่รัฐชายฝั่งเพื่อสืบค้นข้อมูล
<ul style="list-style-type: none"> • กองทุนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาเขตพื้นที่ชายฝั่ง (มาตรา 309)	<ul style="list-style-type: none"> • วัตถุประสงค์ของกองทุน<ul style="list-style-type: none"> -ป้องกัน/ฟื้นฟู/ปรับปรุงที่ดินที่มีน้ำปกคลุม/จัดสร้างที่ดินที่มีน้ำปกคลุมขึ้นใหม่ -ป้องกันความเสียหายต่อทรัพย์สิน/ภัยคุกคามต่อชีวิตโดยตรวจสอบโครงการพัฒนาในพื้นที่อันตรายสูง/คาดการณ์/จัดการผลกระทบของระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น -เพิ่มโอกาสแก่สาธารณชนในการเข้าถึงพื้นที่บริเวณชายฝั่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์/นันทนาการ/ระบบนิเวศ -ลดซากสิ่งของ/ขยะในทะเล -พัฒนา/จัดทำแผนการจัดการพื้นที่พิเศษที่สำคัญ -จัดทำแผนเพื่อการใช้ทรัพยากรในทะเล -การจัดตั้งสถานประกอบการเกี่ยวกับพลังงานในท้องถิ่น -การจัดตั้งสถานประกอบการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง • รัฐมนตรีจะประเมิน/จัดลำดับความสำคัญของโครงการต่าง ๆ ที่ขอรับการสนับสนุนเป็นระยะๆ<ul style="list-style-type: none"> -ความจำเป็นของงบประมาณ/วิชาการ/ประโยชน์โดยส่วนรวมต่อสาธารณชน • รัฐชายฝั่งที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไขอาจถูกตัดสิทธิในการขอรับการสนับสนุนอย่างน้อย 1 ปี โดยมติของคณะรัฐมนตรี
<ul style="list-style-type: none"> • ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ (มาตรา 310)	<ul style="list-style-type: none"> • รัฐมนตรีต้องดำเนินการช่วยเหลือด้านวิชาการ/การวิจัย • หน่วยงานอื่นๆ มีหน้าที่ให้ความร่วมมือ/ช่วยเหลือรัฐมนตรี<ul style="list-style-type: none"> -เงินทุน/ให้ข้อมูลตามขอบเขตที่กฎหมายอนุญาต/การย้ายบุคคลากร/การวิจัย/การศึกษา/ความช่วยเหลือทางวิชาการ • รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้<ul style="list-style-type: none"> -ประสานงานความช่วยเหลือด้านวิชาการ -มีและเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยให้แก่รัฐต่างๆ ในรูปของสิ่งพิมพ์/สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ -หารืออยู่เสมอกับรัฐชายฝั่ง ในเรื่องการพัฒนาและดำเนินโครงการต่างๆ

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
• การทบทวนและประเมินผลงาน (มาตรา 312)	• รัฐมนตรีจะต้องทบทวนอย่างต่อเนื่องในผลการปฏิบัติตามโครงการให้ เป็นไปตามเงื่อนไขของกองทุนต่างๆ • การมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลโครงการ/ สิทธิในการ ชุมนุมในที่สาธารณะ รัฐมนตรีต้องประกาศล่วงหน้า 45 วัน (ที่สำนัก ทะเบียนกลาง/ในหนังสือพิมพ์ที่มียอดขายสูง/สื่อสารกับบุคคลและ องค์กรต่างๆ) • การลงโทษเฉพาะกาล -ระงับ/ยกเลิกความช่วยเหลือทางการเงิน -การระงับความช่วยเหลือมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนและไม่ เกิน 36 เดือน -เพิกถอนการอนุมัติโครงการ • การเพิกถอนและยกเลิกความช่วยเหลือทางการเงิน จะต้องบอกกล่าว แก่รัฐชายฝั่งก่อนและเปิดโอกาสให้จัดทำประชาพิจารณ์
• การให้รางวัลใน ความเป็นเลิศ ด้านการจัดการ ชายฝั่ง (มาตรา 313)	• กำหนดรางวัลแก่บุคคลหรือองค์กรที่มีผลงานการจัดการชายฝั่งเป็นเลิศ -เงินสดไม่เกิน 5,000 \$ us -เงินทุนช่วยเหลืองานวิจัย • ผู้มีสิทธิได้รับทุน -บุคคลธรรมดาที่มีชื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อุทิศตนในเรื่องการจัดการ ชายฝั่ง -หน่วยงานท้องถิ่นที่มีความก้าวหน้ามากที่สุดในการพัฒนาการ จัดการชายฝั่ง -นักศึกษาระดับบัณฑิตที่มีงานการศึกษาวิจัยที่จะพัฒนาและ ปรับปรุงการจัดการชายฝั่ง • ทำการคัดเลือกโดยผู้ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์ที่กำหนด
• การจัดการพื้นที่ บริเวณปาก แม่น้ำ/การวิจัย แห่งชาติ (มาตรา 315)	• จัดตั้งระบบคุ้มครองสิ่งแวดล้อม/การวิจัยพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำ ดังนี้ -แหล่งหลบภัย/ฟักตัวของชนิดพันธุ์สัตว์ -เป็นตัวแทนระบบนิเวศบริเวณปากแม่น้ำเหมาะสมต่องานวิจัยใน ระยะยาว -เป็นหลักประกันความคุ้มครองระยะยาวแก่แหล่งทรัพยากรชายฝั่ง -สร้างจิตสำนึกแก่ท้องถิ่นในเรื่องพื้นที่ปากแม่น้ำ/แหล่งศึกษาหา ความรู้ • รัฐมนตรีฯ กำหนดแนวทางการวิจัย ดังนี้- -กลไกการบ่งชี้/จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการจัดการ

หลักการ	รัฐบัญญัติการจัดการเขตชายฝั่ง ค.ศ. 1972 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1996)
	<p>พื้นที่ปากแม่น้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> -กำหนดหลักเกณฑ์/วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการวิจัยอื่นๆ -ระบุวิธีการศึกษาวิจัย/การเปรียบเทียบข้อมูล/การเผยแพร่งานวิจัย -กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน -การพิจารณาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม/กลยุทธ์ที่สนับสนุน <ul style="list-style-type: none"> • การส่งเสริม/ประสานงานการวิจัย<ul style="list-style-type: none"> -ให้องค์การจัดการทะเลและมหาสมุทรแห่งชาติ ให้การสนับสนุนในเรื่องการวิจัย -หารือ/ประสานกับหน่วยงานอื่นของรัฐทั้งจากส่วนกลาง/ท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานเหล่านั้นใช้พื้นที่เพื่อการวิจัย • ความช่วยเหลือทางการเงิน รัฐมนตรีต้องจัดสรรเงินทุนให้แก่<ul style="list-style-type: none"> -รัฐชายฝั่ง เพื่อ<ul style="list-style-type: none"> -เข้าถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดินและแหล่งน้ำต่างๆ -การจัดการพื้นที่คุ้มครองบริเวณปากน้ำ -ดำเนินกิจกรรมด้านการศึกษาวิจัยพื้นที่ปากแม่น้ำ -รัฐชายฝั่ง/หน่วยงานของรัฐ/เอกชนใด เพื่อ<ul style="list-style-type: none"> -สนับสนุนการวิจัย -ควบคุมดูแลการจัดการพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำ -ความช่วยเหลือจะเป็นไปตามเงื่อนไข/ข้อกำหนดต่างๆ ที่รัฐมนตรีเห็นว่าจำเป็นและสมควร -ไม่เกิน 50 % ของค่าใช้จ่ายในกรณีการเข้าถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดินและแหล่งน้ำต่างๆ -ไม่เกิน 70 % ของค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อนุรักษ์ • การประเมินผลงานของระบบ รัฐมนตรีมีอำนาจ<ul style="list-style-type: none"> -เพิกถอนสิทธิการได้รับความช่วยเหลือหากการจัดการพื้นที่ไม่เพียงพอ/การวิจัยไม่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา -ยกเลิกพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม/การวิจัย หากปรากฏว่า<ul style="list-style-type: none"> -ไม่มีพื้นที่ดังกล่าวอีกต่อไป -ส่วนสำคัญของงานวิจัยไม่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา

2 ประเทศนิวซีแลนด์

1) Marine Pollution Act (1990 Amendment) 1974 (รัฐบัญญัติว่าด้วยมลพิษทางทะเล ค.ศ. 1974 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1990)

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยมลพิษทางทะเล ค.ศ. 1974 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1990)
• คำนิยาม	<ul style="list-style-type: none"> • “การทิ้ง” หมายถึง<ul style="list-style-type: none"> (ก) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับของเสียหรือสารอื่นๆ หมายถึง การกำจัดของเสียหรือสารอื่นๆ อย่างจงใจลงสู่ทะเล หรือลงสู่กันทะเล หรือขึ้นได้ดินของกันทะเล และ (ข) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรือ อากาศยาน หรือสิ่งติดตั้งนอกชายฝั่ง แท่นขุดเจาะที่ยึดติดและที่ลอย หรือโครงสร้างที่ประดิษฐ์ขึ้นอื่นๆ ซึ่งติดตั้งอยู่ในทะเลหรือบริเวณกันทะเล หมายถึง การกำจัดอย่างจงใจลงสู่ทะเล หรือการละทิ้งไว้ในทะเล แต่ไม่รวมถึงการกำจัดของเสียหรือสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัน หรือได้มาจากการปฏิบัติการปรกติของเรือ อากาศยาน สิ่งติดตั้งนอกชายฝั่ง แท่นขุดเจาะ หรือโครงสร้างอื่นๆ ที่มนุษย์ทำขึ้นในทะเล หรืออุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าว หรือการกำจัดของเสียหรือสารอื่นๆ ที่เกิดจากการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างท่าเรือซึ่งนิยามโดยมาตรา 2 ของรัฐบัญญัติท่าเรือ ค.ศ.1950 • “น้ำมันดีเซลหนัก” หมายถึง น้ำมันดีเซลที่ใช้ในทะเล นอกเหนือจากสารสกัดซึ่งมากกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณสกัดได้ที่อุณหภูมิไม่เกิน 340 องศาเซลเซียส เมื่อทดสอบตามลักษณะวิธีที่กำหนดในขณะนั้น โดยระเบียบที่ออกภายใต้รัฐบัญญัตินี้ หรือในระหว่างที่ไม่มีระเบียบที่มีผลใช้บังคับเช่นว่า เมื่อทดสอบตามมาตรฐานของสมาคมสำหรับการทดสอบและวัสดุแห่งสหรัฐอเมริกา • “น่านน้ำภายในนิวซีแลนด์” หมายถึง<ul style="list-style-type: none"> (ก) ท่าเทียบเรือ บริเวณปากแม่น้ำ และบริเวณอื่นๆ ของทะเลซึ่งอยู่ด้านในของเส้นฐานของทะเลอาณาเขตของนิวซีแลนด์เข้ามาทางแผ่นดิน (ข) แม่น้ำ และน่านน้ำภายในอื่นๆ ของนิวซีแลนด์ซึ่งใช้เดินเรือได้ • “สิ่งมีชีวิตทางทะเล” หมายถึง พันธุ์พืชและสัตว์ซึ่งในช่วงหนึ่งของชีวิตอาศัยอยู่ในทะเล หรือชายฝั่งริมน้ำ และรวมถึงตัวอย่างของชนิดพันธุ์ไม่ว่ามีชีวิตหรือตายแล้ว และส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวอย่าง และเมล็ด เซลล์สืบพันธุ์ขนาดเล็กของพืช ไข่ ไข่ปลา ตัวอ่อน ลูกปลา และลูกสัตว์ของพันธุ์ต่างๆ

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยมลพิษทางทะเล ค.ศ. 1974 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1990)
	<ul style="list-style-type: none"> • “น้ำมัน” หมายถึง น้ำมันไม่ว่าประเภท หรือรูปแบบใด และโดยปราศจากการจำกัดความทั่วไปของบทบัญญัติข้างต้นของคำนิยามนี้ รวมถึงสารแอลกอฮอล์ และสารสกัดอื่นๆ ที่ผลิตจากน้ำมันทุกประเภท และรวมถึงน้ำมันดินถ่านหิน น้ำมันดิน น้ำมันขับเคลื่อน กากตะกอน ขยะน้ำมัน และน้ำมันผสมของเสียด้วย และการอ้างอิงถึงน้ำมันจะถูกตีความให้เป็นการอ้างอิงถึงการผสมของน้ำมันกับแหล่งน้ำหรือกับสารอื่นๆ • “กากน้ำมัน” หมายถึง วัสดุที่เป็นของเสียที่ประกอบด้วย หรือเกิดจากน้ำมันหรือสารผสมน้ำมัน • “สิ่งติดตั้งนอกชายฝั่ง” รวมถึง<ul style="list-style-type: none"> (ก) สิ่งติดตั้งหรือเครื่องมือหรือสิ่งใด ๆ (ไม่ว่าถาวรหรือชั่วคราว) ที่ถูกสร้าง ตั้ง วาง หรือใช้ใน หรือบน หรือเหนือกันทะเล และชั้นใต้ดินของน่านน้ำนิวซีแลนด์ และ (ข) สิ่งติดตั้งหรือเครื่องมือใด ๆ (ไม่ว่าถาวรหรือชั่วคราว) ที่ถูกสร้าง ตั้ง วาง หรือใช้ ใน หรือบน หรือเหนือกันทะเล และชั้นใต้ดินของเขตไหล่ทวีปเพื่อการสำรวจกันทะเลและชั้นใต้ดิน และเพื่อการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ และ (ค) วัตถุที่ลอย (นอกเหนือจากเรือ) หากทอดสมอหรือติดกับกันทะเลหรือชายฝั่งของน่านน้ำนิวซีแลนด์ หรือหากทอดสมอหรือติดกับกันห้วงน้ำเหนือเขตไหล่ทวีปเพื่อการสำรวจและการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และ (ง) โครงสร้างใด ๆ ที่เชื่อมต่อสิ่งติดตั้งนอกชายฝั่งอันหนึ่งกับสิ่งติดตั้งนอกชายฝั่งอื่นๆ แต่ไม่รวมถึงท่อส่ง • “สารมลพิษ” หมายถึง สารใดๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของชนิดของสาร หรือพลังงานในรูปแบบต่างๆ ซึ่งประกาศกำหนดโดยผู้ว่าการตามอนุมาตรา (2) ของมาตรานี้ให้เป็นสารที่ก่อให้เกิดมลพิษตามรัฐบัญญัติฉบับนี้ และรวมถึงแหล่งน้ำใดๆ ที่ปนเปื้อนโดยสารหรือรูปแบบพลังงานเหล่านี้ และการอ้างอิงถึงสารที่ก่อให้เกิดมลพิษใดๆ จะถูกตีความให้เป็นการอ้างอิงถึงการผสมของสารที่ก่อให้เกิดมลพิษกับแหล่งน้ำ หรือกับสารหรือรูปแบบพลังงานอื่นๆ

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยมลพิษทางทะเล ค.ศ. 1974 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1990)
<p>• หน้าที่รายงาน ภัยคุกคามการ ปล่อยทิ้งน้ำมัน หรือสารมลพิษ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (1) เมื่อมีภัยคุกคามที่มีนัยสำคัญว่าอาจจะมีการปล่อยหรือรั่วไหลของน้ำมันหรือสารที่ก่อให้เกิดมลพิษซึ่งมาตรา 16(1) ของรัฐบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ เกิดขึ้น เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือ หรือผู้ครอบครองสถานที่บนที่ดิน หรือเจ้าของท่าส่ง หรือเจ้าของสิ่งติดตั้งนอกฝั่ง หรือบุคคลซึ่งดำเนินการปฏิบัติการ แล้วแต่กรณี จะต้องรายงานภัยคุกคามที่เกิดขึ้นต่อหัวหน้าท่าเทียบเรือถึงกรณีความเป็นไปได้ในการปล่อยหรือรั่วไหลลงสู่ท่าเทียบเรือ และต่อรัฐมนตรีถึงกรณีความเป็นไปได้ในการปล่อยหรือรั่วไหลลงสู่ที่อื่น ๆ นอกเหนือจากท่าเทียบเรือ โดยทันที โดยใช้วิธีที่เร็วที่สุดที่มีอยู่ โดยวิद्यหากเป็นไปได้ • (2) เมื่อเกิดภัยคุกคามที่มีนัยสำคัญว่าอาจจะมีการปล่อยหรือรั่วไหลของน้ำมันหรือสารที่ก่อให้เกิดมลพิษซึ่งมาตรา 16(2) ของรัฐบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ เกิดขึ้น เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือจะต้องรายงานภัยคุกคามที่เกิดขึ้นต่อหัวหน้าท่าเทียบเรือถึงกรณีความเป็นไปได้ในการปล่อยหรือรั่วไหลลงสู่ท่าเทียบเรือ และต่อรัฐมนตรีถึงกรณีความเป็นไปได้ในการปล่อยหรือรั่วไหลลงสู่ที่อื่น ๆ นอกเหนือจากท่าเทียบเรือ โดยทันที โดยใช้วิธีที่เร็วที่สุดที่มีอยู่ • (3) รายงานตามอนุมาตรา (1) และ (2) ของมาตรานี้จะต้องระบุในประเด็น ต่อไปนี้<ul style="list-style-type: none"> (ก) เหตุการณ์ซึ่งเป็นสาเหตุของภัยคุกคาม (ข) สภาพอากาศและสภาพทะเลในระหว่างการรายงาน (ค) ประเภทและปริมาณของน้ำมันที่บรรทุก และประเภทและปริมาณของน้ำมันแต่ละชนิดที่อาจถูกปล่อยหรือรั่วไหล (ง) ประเภทและปริมาณของสารที่ก่อให้เกิดมลพิษที่บรรทุก และประเภทและปริมาณและความเข้มข้นของสารที่ก่อให้เกิดมลพิษแต่ละชนิดที่อาจถูกปล่อยหรือรั่วไหล (จ) สถานะของสินค้าขนส่งบรรทุกที่เหลือ (ว่าเป็นน้ำมันหรือสารที่ก่อให้เกิดมลพิษหรือไม่) (ฉ) มาตรการที่กำลังดำเนินการเพื่อลดความเป็นไปได้ของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น • (4) บุคคลกระทำความผิดและต้องโทษปรับไม่เกิน 20,000 ดอลลาร์หาก<ul style="list-style-type: none"> (ก) ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของมาตรานี้ หรือ (ข) ส่งรายงานซึ่งระบุข้อมูลซึ่งบุคคลผู้นั้นรู้ว่าเป็นข้อมูลเท็จหรือหลอกลวง

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยมลพิษทางทะเล ค.ศ. 1974 (แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. 1990)
• ความผิดฐานกักเก็บสารพิษหรือของเสียอันตราย	<ul style="list-style-type: none"> • (1) บุคคลกระทำความผิดหากกักเก็บสารพิษหรือของเสียอันตราย (ก) ในนิวซีแลนด์ หรือ (ข) ในน่านน้ำเหนือเขตไหล่ทวีปของนิวซีแลนด์ หรือ (ค) ในก้นทะเลหรือชั้นใต้ดินของก้นทะเลข้างล่างน่านน้ำที่ระบุในวรรค (ก) และ วรรค (ข) ของอนุมาตรานี้ • (2) บุคคลที่มีกระทำความผิดภายใต้มาตรานี้ ต้องโทษปรับไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์ และต้องจ่ายเงินตามจำนวนที่ศาลประเมินในส่วน of ค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปแล้วหรือจะต้องใช้จ่ายในการกำจัด หรือทำความสะอาด หรือทำให้สลายไปซึ่งของเสียหรือสารอื่นๆ ซึ่งความผิดนี้เกี่ยวข้องกับ • (3) เพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรานี้, 'สารพิษหรือของเสียอันตราย' หมายถึง ของเสียหรือสารอื่นๆ ที่ระบุในระเบียบออกตามวรรค (ก) และ (ข) ของมาตรา 22 (ก)(1) ของรัฐบัญญัตินี้ เป็นของเสียหรือสารอื่นๆ ซึ่งไม่สามารถได้รับอนุญาตภายใต้มาตรา 22(ข) ของรัฐบัญญัตินี้ หรือซึ่งต้องการการอนุญาตอย่างพิเศษภายใต้มาตรานี้
• ความผิดฐานทิ้งหรือเผาของเสียหรือสารอื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> • (ข) ของเสียหรือสารอื่นๆ ซึ่งถูกทิ้งจากเรือหรืออากาศยานซึ่งส่วนนี้ของรัฐบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ<ul style="list-style-type: none"> (i) ลงสู่น่านน้ำนิวซีแลนด์ หรือ (ii) ลงสู่น่านน้ำเหนือเขตไหล่ทวีป หรือ (iii) ลงสู่ก้นทะเล หรือชั้นใต้ดินของก้นทะเลข้างล่างน่านน้ำที่ระบุในอนุวรรค (i) หรือ อนุวรรค (ii) ของวรรคนี้
• ความรับผิดชอบในความเสียหายจากมลพิษ	<ul style="list-style-type: none"> • (ก) เรือทุกลำนอกเหนือจากเรือซึ่งมาตรา 32 ของรัฐบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ • (ข) เรือทุกลำซึ่งเป็นสาเหตุของความเสียหายทางมลพิษในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของนิวซีแลนด์ (ตามที่ระบุในมาตรา 9 ของรัฐบัญญัติว่าด้วยทะเลอาณาเขตและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ค.ศ.1977) รวมถึงเรือซึ่งมาตรา 32 ของรัฐบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ

2) Resources Management Act 1993 (รัฐบัญญัติการบริหารจัดการทรัพยากร ค.ศ.1993)

แนวคิด	รัฐบัญญัติการบริหารจัดการทรัพยากร ค.ศ. 1993
• การใช้ที่ดิน	• มาตรา 9-11 เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดการใช้ที่ดิน โดยได้นิยามคำว่า "การใช้" หมายถึง..... (ก) การใช้ ตั้ง สร้างขึ้นใหม่ วาง เปลี่ยนแปลง ต่อขยาย กำจัด หรือรื้อถอนใดๆ ต่อโครงสร้างหรือส่วนของโครงสร้างใดๆ ใน บน ใต้ หรือเหนือพื้นดิน หรือ (ข) การขุด เจาะ ขุดอุโมงค์ หรือการรบกวนอื่น ใดๆ ต่อพื้นดิน หรือ (ค) การทำลาย ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือรบกวน ต่อแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชหรือสัตว์ ใน บนหรือใต้พื้นดิน หรือ (ง) การฝังของสารใดๆ ใน บน หรือใต้พื้นดิน หรือการเข้าสู่ หรือผ่านพื้นผิวน้ำในทะเลสาบหรือแม่น้ำใดๆ หรือ (จ) การใช้ที่ดินอื่นใด โดยที่ดินให้รวมถึงพื้นผิวน้ำในทะเลสาบหรือแม่น้ำใดๆ • มาตรา 11 ห้ามการแบ่งย่อยที่ดิน หากไม่ได้รับอนุญาตภายใต้แผนหรือความยินยอมเกี่ยวกับทรัพยากรระดับท้องถิ่น ยกเว้นที่ดินของชาวเมาลี
• การใช้พื้นที่เขตชายฝั่ง	• มาตรา 12 เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดการใช้พื้นที่ชายฝั่ง • ห้ามบุคคลใดเรียกคืนหรือทำให้ว่างเปล่าซึ่งส่วนของชายฝั่งที่อยู่ใกล้กับริมน้ำหรือก้นทะเล ก่อหรือรื้อถอนสิ่งติดตั้งหรือทำการรบกวนพื้นที่ดังกล่าวในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดผลเสีย ทำให้เกิดการฝังตัวของสิ่งใด ก่อความเสียหาย หรือการเจริญเติบโตของพันธุ์พืชต่างตัว...เว้นแต่จะได้รับอนุญาตอย่างชัดเจน
• ข้อจำกัดด้านแหล่งน้ำ	• มาตรา 14 เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดเกี่ยวกับแหล่งน้ำและระบุว่าห้ามบุคคลใด นำไปใช้ ใช้ เก็บกัก หรือผัน (ก) แหล่งน้ำ (นอกเหนือจากแหล่งน้ำชายฝั่ง) หรือ (ข) ความร้อน หรือพลังงานจากแหล่งน้ำ (นอกเหนือจากแหล่งน้ำชายฝั่งเปิด) หรือ (ค) ความร้อน หรือพลังงานจากวัสดุรอบแหล่งน้ำร้อนภายในโลกใดๆ เว้นแต่ได้รับการอนุญาตให้นำไปใช้ ใช้ เก็บกัก หรือผันน้ำภายใต้อนุมาตรา (3) • ห้ามบุคคลใด (ก) นำไปใช้ ใช้ เก็บกัก หรือผัน แหล่งน้ำชายฝั่งเปิด หรือ (ข) นำไปใช้ หรือใช้ความร้อนหรือพลังงานจากแหล่งน้ำชายฝั่งเปิดใน

แนวคิด	รัฐบัญญัติการบริหารจัดการทรัพยากร ค.ศ. 1993
	<p>ลักษณะที่ขัดกับกฎเกณฑ์ในแผนระดับภูมิภาค หรือแผนระดับภูมิภาคที่อยู่ระหว่างการนำเสนอ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตอย่างชัดเจนภายใต้ความยินยอมเกี่ยวกับทรัพยากร หรือได้รับอนุญาตภายใต้มาตรา 20 (กิจกรรมที่ถูกต้องตามกฎหมายในปัจจุบันบางกิจกรรมที่ได้รับอนุญาต)</p> <ul style="list-style-type: none"> • บุคคลจะไม่ถูกห้ามจากการนำไปใช้ ใช้ เก็บกักหรือผัน แหล่งน้ำ ความร้อน หรือ พลังงานใดๆ หาก<ul style="list-style-type: none"> (ก) การนำไปใช้ ใช้ เก็บกัก หรือผันได้รับการอนุญาตอย่างชัดเจนภายใต้กฎเกณฑ์ในแผนระดับภูมิภาคและแผนระดับภูมิภาคใดๆ ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ระหว่างการนำเสนอ หรือการยินยอมเกี่ยวกับทรัพยากร (ข) ในกรณีของแหล่งน้ำจืด น้ำ ความร้อน หรือพลังงานเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อนำไปใช้หรือถูกใช้สำหรับ<ul style="list-style-type: none"> (i) ความจำเป็นในการอุปโภคบริโภคอย่างสมเหตุสมผลของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือ (ii) เป็นน้ำดื่มของสัตว์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตามความจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล และ การนำไปใช้หรือการใช้ไม่ หรือไม่น่าจะ ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม หรือ (ค) ในกรณีของแหล่งน้ำร้อนภายในโลก น้ำ ความร้อน หรือพลังงานถูกนำไปใช้หรือใช้โดยสอดคล้องกับเทคนิค เมาส์ เพื่อประโยชน์ต่อชุมชนนานาชาติ เวเนา ในท้องที่ และไม่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม หรือ (ง) ในกรณีของแหล่งน้ำชายฝั่ง (นอกเหนือจากแหล่งน้ำชายฝั่งเปิด) น้ำ ความร้อน หรือพลังงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความจำเป็นอย่างสมเหตุสมผลในการอุปโภคบริโภค หรือพักผ่อนหย่อนใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และการนำไปใช้ ใช้หรือผัน ไม่ หรือไม่น่าจะ ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม หรือ (e) นำถูกนำไปใช้หรือถูกใช้เพื่อดับเพลิง
• ข้อจำกัดการใช้พื้นที่กันทะเลสาบและแม่น้ำ	• มาตรา 13 วางข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้กันทะเลสาบและกันแม่น้ำ แต่ไม่ใช้กับการใช้ที่ดินในบริเวณทะเลชายฝั่ง
• การปล่อยทิ้งสารปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม	• มาตรา 15 เกี่ยวกับการปล่อยสารปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ระบุการห้ามขึ้นพื้นฐาน ต่อการปล่อยสารปนเปื้อนใดๆ ลงสู่ <ul style="list-style-type: none"> (ก) แหล่งน้ำ (ข) ลงบน หรือลงในที่ดิน ในลักษณะซึ่งอาจทำให้สารปนเปื้อนนั้นเข้าสู่

แนวคิด	รัฐบัญญัติการบริหารจัดการทรัพยากร ค.ศ. 1993
	<p>แหล่งน้ำ หรือ</p> <p>(ค) จากสถานอุตสาหกรรมหรือการค้าใดๆ ขึ้นสู่อากาศหรือ</p> <p>(ง) จากสถานอุตสาหกรรม หรือการค้าใดๆ ลงบน หรือลงในที่ดิน</p> <p>เว้นแต่การปล่อยดังกล่าวจะได้รับอนุญาตอย่างชัดเจน</p> <ul style="list-style-type: none"> • ห้ามบุคคลใดปล่อยสารปนเปื้อนใดๆ ขึ้นสู่อากาศ ลงในหรือลงบนที่ดิน จาก <p>(ก) สถานที่ใดๆ หรือ</p> <p>(b) แหล่งอื่นๆ ไม่ว่าเคลื่อนที่ได้หรือไม่ก็ตาม ในลักษณะที่ขัดกับกฎเกณฑ์ในแผนระดับภูมิภาค หรือแผนระดับภูมิภาคที่อยู่ระหว่างการนำเสนอ เว้นแต่การปล่อยดังกล่าวจะได้รับอนุญาตอย่างชัดเจนภายใต้ความยินยอมเกี่ยวกับทรัพยากร หรือได้รับอนุญาตภายใต้มาตรา 20 (กิจกรรมที่ถูกต้องตามกฎหมายในปัจจุบันบางกิจกรรมที่ได้รับอนุญาต)</p>

3) Hauraki Gulf Marine Park Act 2000 (รัฐบัญญัติอุทยานทางทะเลอ่าวฮอราคี ค.ศ. 2000)

แนวคิด	รัฐบัญญัติอุทยานทางทะเลอ่าวฮอราคี ค.ศ. 2000
<ul style="list-style-type: none"> • คำนิยาม 	<ul style="list-style-type: none"> • “บริเวณชายฝั่ง” หมายถึง บริเวณที่ดิน (นอกเหนือจากเกาะ) ซึ่งก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะตัวของชายฝั่ง โดยรวมถึง แต่ไม่จำกัดอยู่เพียง <ul style="list-style-type: none"> (ก) ที่ดินที่เป็นทางเข้าไปสู่น่านน้ำชายฝั่ง หรือ (ข) ที่ดินซึ่งประกอบด้วย ลำดับชั้นของระบบนิเวศ ของที่อยู่อาศัยพืชและสัตว์ที่ไม่ขาดตอน หรือ (ค) ที่ดินซึ่งมีลักษณะทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชายฝั่ง • “บริเวณทะเลชายฝั่ง” หมายถึง ส่วนของชายฝั่งที่อยู่ระหว่างระดับน้ำขึ้นสูงสุดกับที่ลดต่ำสุด ก้นทะเล และน่านน้ำชายฝั่ง และห้วงอากาศเหนือน่านน้ำดังกล่าว <ul style="list-style-type: none"> (ก) ซึ่งเส้นแบ่งเขตฝั่งทะเลเป็นขอบเขตด้านนอกของทะเลอาณาเขต (ข) ซึ่งเส้นแบ่งเขตฝั่งบกเป็นเส้นของจุดสูงสุดเฉลี่ยของระดับน้ำ เว้นแต่ในกรณีที่เส้นดังกล่าวตัดผ่านแม่น้ำ ให้ถือว่าเส้นแบ่งเขตอยู่ ณ จุดใดจุดหนึ่ง <ul style="list-style-type: none"> (i) ที่มีระยะ 1 กิโลเมตรวัดจากปากแม่น้ำขึ้นไปทางต้นน้ำ หรือ (ii) ที่มีระยะเป็น 5 เท่าของความกว้างปากแม่น้ำ วัดจากปากแม่น้ำขึ้นไปทางต้นน้ำ

แนวคิด	รัฐบัญญัติอุทยานทางทะเลอ่าวฮาลูวาคี ค.ศ. 2000
	<p>ทั้งนี้ ให้เลือกเอาจุดหนึ่งจุดใดที่มีระยะห่างน้อยกว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> • “น่านน้ำชายฝั่ง” หมายถึงน่านน้ำภายในบริเวณทะเลชายฝั่ง • “บริเวณอนุรักษ” หมายถึงที่ดินหรือส่วนชายฝั่งที่อยู่ระหว่างระดับน้ำขึ้นสูงสุดกับที่ลงต่ำที่สุด ซึ่งเป็น<ul style="list-style-type: none"> (ก) ที่ดินหรือส่วนชายฝั่งที่อยู่ระหว่างระดับน้ำขึ้นที่สูงที่สุดกับที่ลงต่ำที่สุดซึ่งในขณะนั้นถือครองภายใต้รัฐบัญญัติการอนุรักษ ค.ศ.1987 เพื่อวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ หรือ (ข) ที่ดินซึ่งสิทธิประโยชน์ถือครองภายใต้พระราชบัญญัติการอนุรักษ ค.ศ.1987 เพื่อวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ หรือ • “ส่วนชายฝั่งที่อยู่ระหว่างระดับน้ำขึ้นที่สูงที่สุดกับที่ลงต่ำที่สุด” หมายถึง ส่วนของกัน ชายฝั่ง ริมฝั่งของทะเลหรือแม่น้ำซึ่งปกคลุมหรือไม่ปกคลุมโดยน้ำขึ้นและน้ำลง ณ ระดับค่าเฉลี่ยน้ำขึ้นลง • “สิ่งแวดล้อม” รวมถึง<ul style="list-style-type: none"> (ก) ระบบนิเวศวิทยาและองค์ประกอบ ซึ่งรวมถึงประชาชนและชุมชน (ข) ทรัพยากรธรรมชาติ และกายภาพทั้งหมด และ (ค) คุณค่าความน่าสนใจ (ง) สภาพสังคม เศรษฐกิจ ธรรมชาติและวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อนิยามในวรรค (ก) (ค) หรือซึ่งนิยามในวรรค (ก)-(ค) ที่ส่งผลกระทบต่อ
<p>• การตระหนักถึงความสำคัญในระดับชาติของอ่าวฮาลูวาคี (มาตรา 7)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (1) ความสัมพันธ์ระหว่างอ่าวฮาลูวาคี กับ เกาะต่างๆ ของอ่าวฮาลูวาคี และบริเวณกักเก็บน้ำ และความสามารถของความสัมพันธ์นั้น ในการคงไว้ซึ่งศักยภาพของสิ่งแวดล้อมของอ่าวฮาลูวาคีและเกาะต่างๆ ของอ่าวฮาลูวาคี ในการสนับสนุนการดำรงชีพ เป็นประเด็นสำคัญระดับชาติ • (2) ศักยภาพของสิ่งแวดล้อมของอ่าวฮาลูวาคีและเกาะต่างๆ ของอ่าวฮาลูวาคีในการสนับสนุนการดำรงชีพรวมถึงศักยภาพ<ul style="list-style-type: none"> (ก) ในการจัดให้มี<ul style="list-style-type: none"> (i) ความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อระหว่างชุมชนของฮาลูวาคีและเกาะต่างๆ ของอ่าวฮาลูวาคี (ii) ความผาสุกทางสังคม เศรษฐกิจ บ้านเทิง และวัฒนธรรมของประชาชนและชุมชน (ข) ในการใช้ทรัพยากรในฮาลูวาคี โดยประชาชนและชุมชนของอ่าวฯ และนิวซีแลนด์ สำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการพักผ่อน

แนวคิด	รัฐบัญญัติอุทยานทางทะเลอ่าวฮาดูราคี ค.ศ. 2000
	หย่อนใจ (ค) ในการคงไว้ซึ่งดิน อากาศ น้ำ และระบบนิเวศวิทยาของฮาดูราคี
การบริหารจัดการอ่าวฮาดูราคี (มาตรา 8)	<ul style="list-style-type: none"> • (ก) การคุ้มครองและการส่งเสริมตามความเหมาะสม ซึ่งศักยภาพของสิ่งแวดล้อมของอ่าวฮาดูราคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ ในการสนับสนุนการดำรงชีพ • (ข) การคุ้มครองและการส่งเสริมตามความเหมาะสม ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และกายภาพของอ่าวฮาดูราคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ • (ค) การคุ้มครองและการส่งเสริมตามความเหมาะสม ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และกายภาพ (รวมถึงความเชื่อเหล่านั้นของอ่าวฮาดูราคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อ • (ง) การคุ้มครองความเกี่ยวข้องทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของประชาชนและชุมชนในและรอบๆ อ่าวฮาดูราคี กับทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และกายภาพของอ่าวฯ • (จ) การดูแลรักษาและการส่งเสริมตามความเหมาะสมซึ่งการส่งผลของทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และกายภาพของอ่าวฮาดูราคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ ต่อความผาสุกทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนและชุมชนของอ่าวฮาดูราคีและนิวซีแลนด์ • (ฉ) การดูแลรักษาและการส่งเสริมตามความเหมาะสมซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และกายภาพของอ่าวฮาดูราคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ ซึ่งส่งผลต่อการพักผ่อนหย่อนใจและความเพลิดเพลินของประชาชนและชุมชนของอ่าวฮาดูราคีและนิวซีแลนด์ต่ออ่าวฮาดูราคี
• ข้อกำหนดการแถลงนโยบายชายฝั่งของนิวซีแลนด์	<ul style="list-style-type: none"> • (1) สำหรับสิ่งแวดล้อมชายฝั่งของอ่าวฮาดูราคี มาตรา 7 และ 8 ของรัฐบัญญัตินี้ จะถือเป็นแถลงนโยบายชายฝั่งนิวซีแลนด์ ออกจากได้รัฐบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากร ค.ศ.1991 • (2) สำหรับสิ่งแวดล้อมชายฝั่งของอ่าวฮาดูราคี หากมีความขัดแย้งระหว่างมาตรา 7 และ 8 ของรัฐบัญญัตินี้ และบทบัญญัติอื่นใดของแถลงนโยบายชายฝั่งนิวซีแลนด์ ออกจากได้รัฐบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากร ค.ศ.1991 ให้ถือว่าแถลงนโยบายชายฝั่งนิวซีแลนด์มีผล

แนวคิด	รัฐบัญญัติอุทยานทางทะเลอ่าวฮาลูวาคี ค.ศ. 2000
	<p>เหนือกว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> • (3)บทบัญญัติของมาตรา 55 แห่งรัฐบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากร ค.ศ.1991 ปรับใช้กับแถลงนโยบายชายฝั่งนิวซีแลนด์ที่กำหนดโดยมาตรานี้ และคณะมนตรีภูมิภาคหรือหน่วยงานผู้มีอำนาจในเขตนั้น จะต้องดำเนินการตามมาตรานั้น และแจ้งการเปลี่ยนแปลงในนโยบาย แผน หรือแผนที่อยู่ในระหว่างการนำเสนอในระดับภูมิภาค ภายใน 5 ปีนับแต่วันเริ่มมีผลใช้บังคับของรัฐบัญญัตินี้
<ul style="list-style-type: none"> • แถลงนโยบายทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการอนุรักษ์ทรัพยากร ค.ศ. 1987 	<ul style="list-style-type: none"> • (1)เพื่อวัตถุประสงค์ของรัฐบัญญัติสำหรับอ่าวฮาลูวาคีแต่ละฉบับดังต่อไปนี้ มาตรา 7 และ 8 มีผลเหมือนกันในการเป็นแถลงนโยบายทั่วไป ซึ่งได้รับความเห็นชอบภายใต้มาตราที่ระบุ ดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> (ก) รัฐบัญญัติสัตว์ป่า ค.ศ.1953 มาตรา 14C (ข) รัฐบัญญัติเขตสงวนทางทะเล ค.ศ.1971 มาตรา 6 (ค) รัฐบัญญัติเขตสงวน ค.ศ.1977 มาตรา 15A (ง) รัฐบัญญัติควบคุมสัตว์ป่า ค.ศ.1977 มาตรา 5 (จ) รัฐบัญญัติอุทยานแห่งชาติ ค.ศ.1980 มาตรา 44 (ฉ) รัฐบัญญัติคุ้มครองสัตว์ทะเลเสี่ยงสูญพันธุ์ ค.ศ.1978 มาตรา 3B (ช) รัฐบัญญัติการอนุรักษ์ ค.ศ.1987 มาตรา 17B (ซ) รัฐบัญญัติทางเดินในนิวซีแลนด์ ค.ศ.1990 มาตรา 4 • (2)ในกรณีที่ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการอนุรักษ์ หรือแผนการบริหารจัดการการอนุรักษ์ภายใต้รัฐบัญญัติที่ระบุไว้ในมาตรานี้ ไม่สอดคล้องกับแถลงนโยบายทั่วไปภายใต้มาตรานี้ ข้อกำหนดว่ายุทธศาสตร์หรือแผนจะต้องสอดคล้องกับแถลงนโยบายทั่วไปจะไม่มีผลใช้บังคับสำหรับแถลงนโยบายทั่วไปภายใต้มาตรานี้จนกว่าจะถึงวันที่ยุทธศาสตร์หรือแผนถึงกำหนดแก้ไขหรือทบทวนครั้งต่อไป
<ul style="list-style-type: none"> • การคงไว้ซึ่งสิทธิดั้งเดิมที่มีอยู่ 	<ul style="list-style-type: none"> • (1)รัฐบัญญัตินี้ ไม่จำกัดหรือกระทบต่อกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการเป็นเจ้าของ ส่วนชายฝั่งที่อยู่ระหว่างระดับน้ำขึ้นสูงสุดกับที่ลงต่ำสุด กันทะเล หรือที่ดินอื่นๆ หรือทรัพยากรธรรมชาติของอ่าวฮาลูวาคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณแก๊บกักน้ำ ไม่ว่ากรรมสิทธิ์ หรือสิทธิการเป็นเจ้าของได้มาภายใต้รัฐบัญญัติ กฎหมายคอมมอนลอว์ หรือโดยวิธีทางอื่น • (2)รัฐบัญญัตินี้ ไม่จำกัดหรือกระทบต่อความสามารถของบุคคลในการอ้างสิทธิหรือดำเนินการอ้างสิทธิต่อไปในศาลเกี่ยวกับชายฝั่งที่ใกล้

แนวคิด	รัฐบัญญัติอุทยานทางทะเลอ่าวฮาลูวาคี ค.ศ. 2000
	<p>ริมน้ำ ก้นทะเล หรือที่ดินอื่นๆ หรือทรัพยากรธรรมชาติของอ่าวฮาลูวาคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ ที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้สนธิสัญญา หรือรัฐบัญญัติใดๆ หรือ กฎหมายคอมมอนลอว์ หรือโดยวิธีทางอื่น</p> <ul style="list-style-type: none"> • (3) มาตรการนี้ไม่จำกัดหรือกระทบต่อการเยียวยาที่เกิดจากการอ้างสิทธิใดๆ ที่ระบุไว้ในอนุมาตรา (2)
<ul style="list-style-type: none"> • วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> • (a) เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการ และหากเหมาะสม ส่งเสริมการอนุรักษ์ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และสภาพของอ่าวฮาลูวาคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ ในลักษณะที่ยั่งยืน เพื่อประโยชน์และความเพลิดเพลินของประชาชน และชุมชนของอ่าวฯ และนิวซีแลนด์ • (b) เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อ ความร่วมมือ และการประสานงาน เกี่ยวกับการทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัติของพรรคที่ได้รับเลือกในเขตเลือกตั้งที่เกี่ยวข้องกับอ่าวฮาลูวาคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ และ คณะกรรมการ • (c) เพื่อตระหนักถึงความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อกับอ่าวฮาลูวาคี และเกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และหากเหมาะสมบริเวณกักเก็บน้ำของอ่าวฯ
<ul style="list-style-type: none"> • การจัดตั้งคณะกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> • (1) คณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้แทน ดังต่อไปนี้<ul style="list-style-type: none"> (ก) ผู้แทน 1 ท่านแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี (ข) ผู้แทน 1 ท่านแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีประมุข (ค) ผู้แทน 1 ท่านแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีกิจการเผ่าเมาลี (ง) ผู้แทน 1 ท่านแต่งตั้งโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจในท้องถิ่นของแต่ละหน่วยงาน
<ul style="list-style-type: none"> • หน้าที่ของคณะกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> • (1) เพื่อส่งเสริมมาตรา 7 และ 8 การทำหน้าที่ของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับอ่าวฮาลูวาคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณเก็บกักน้ำ มีดังนี้<ul style="list-style-type: none"> (ก) เตรียมรายการประเด็นยุทธศาสตร์ ตัดสินความสำคัญลำดับก่อนหลังสำหรับการดำเนินการในแต่ละประเด็น และทบทวนรายการดังกล่าวเป็นประจำ (ข) อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการวางแผนทางการเงินแบบมีการประสาน หากเป็นไปได้ โดยพรรคที่ได้รับเลือกในเขตเลือกตั้งต่างๆ

แนวคิด	รัฐบัญญัติอุทยานทางทะเลอ่าวฮาดูราคี ค.ศ. 2000
	<p>(ค) รับ แบ่งปัน และติดตามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของทรัพยากรธรรมชาติและกายภาพ</p> <p>(ง) รับมอบรายงานการจัดทำและการปฏิบัติตามตราสารรับรอง</p> <p>(จ) เรียกห้องและรับมอบรายงานจากพรรคที่ได้รับเลือกในเขตเลือกตั้งเกี่ยวกับการพัฒนาและปฏิบัติตามนโยบายและยุทธศาสตร์สำหรับประเด็นที่ระบุไว้ภายใต้วรรค (ก)</p> <p>(ฉ) รับมอบรายงานจากชุมชนของอ่าวฮาดูราคีเกี่ยวกับการพัฒนาและปฏิบัติตามแผนบริหารจัดการและพัฒนา</p> <p>(ช) เตรียมและจัดพิมพ์รายงานเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมของอ่าวฮาดูราคี ทุก ๆ 3 ปี ซึ่งรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าในการบริหารจัดการแบบบูรณาการ และการตอบสนองต่อประเด็นต่างๆ ที่ระบุไว้ตามวรรค (ก)</p> <p>(ซ) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ และหากเหมาะสม การบริหารจัดการอ่าวฮาดูราคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณแก๊บก้นน้ำอย่างยั่งยืน</p> <p>(ฌ) สนับสนุน แบ่งปัน ประสาน หากเหมาะสม และเผยแพร่สื่อการศึกษาและวัตถุเพื่อการส่งเสริมสนับสนุน</p> <p>(ญ) ติดต่อประสานงานและรับมอบรายงานจากบุคคลและกลุ่มที่มีผลประโยชน์ในอ่าวฮาดูราคี และผลประโยชน์ทางธุรกิจ และต่อชุมชนเพื่อส่งเสริมความสนใจในวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ</p> <p>(ฎ) ดำเนินการว่าจ้างการทำงานวิจัยในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ</p> <p>• (2) ในการปฏิบัติตามหน้าที่ภายใต้อนุมาตรา (1) คณะกรรมการจะต้องคำนึงเป็นพิเศษถึงความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อ กับทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และสภาพของอ่าวฮาดูราคี เกาะต่างๆ ของอ่าวฯ และบริเวณแก๊บก้นน้ำ</p>
• อำนาจของคณะกรรมการ	<p>• (1) คณะกรรมการ มีอำนาจที่จำเป็นสมเหตุผลในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>• (2) อำนาจของ คณะกรรมการ รวมถึงอำนาจในการ</p> <p>(ก) พิจารณาประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ</p> <p>(ข) รับมอบรายงานจากพรรคที่ได้รับเลือกในเขตเลือกตั้งต่างๆ</p> <p>(ค) ให้คำแนะนำพรรคที่ได้รับเลือกในเขตเลือกตั้งต่างๆ</p> <p>(ง) ให้คำปรึกษาต่อบุคคลใดซึ่งร้องขอคำแนะนำจาก</p>

แนวคิด	รัฐบัญญัติอุทยานทางทะเลอ่าวฮาลูบาลี ค.ศ. 2000
	<p>คณะกรรมการ</p> <p>(จ)ว่าจ้างหรือดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจำเป็นต่อการบรรลุซึ่งวัตถุประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> • (3) คณะกรรมการ จะต้องไม่<ul style="list-style-type: none"> (ก)ขึ้นศาล เว้นแต่จะเป็นพยาน หากถูกเรียกโดยคู่ความ หรือ (ข)มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการออกกฎหมาย เว้นแต่จะเป็นการให้คำปรึกษาตามที่ได้รับการร้องขอ
<ul style="list-style-type: none"> • การนำเสนอรายงาน	<ul style="list-style-type: none"> • คณะกรรมการ ต้องนำเสนอรายงานแต่ละฉบับ ที่จัดทำขึ้นภายใต้มาตรา 17(1)(ข) ต่อรัฐมนตรี
<ul style="list-style-type: none"> • การถือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต้นแบบของคณะกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> • (1) ให้คณะกรรมการปฏิบัติตามมาตรฐานนิวซีแลนด์ว่าด้วยระเบียบข้อบังคับ(NZS: 9202:1992). เว้นแต่ผู้แทนของคณะกรรมการในที่ประชุมจำนวนสามในสี่จะตกลงเป็นอย่างอื่น • (2) ในกรณีที่คณะกรรมการ ตกลงกันตามอนุมาตรา (1) เพื่อรับรองระเบียบข้อบังคับเป็นอย่างอื่น ให้ระเบียบข้อบังคับเหล่านั้นจะต้องไม่ขัดกับบทบัญญัติของ [รัฐบัญญัติรัฐบาลท้องถิ่น ค.ศ.2002] รัฐบัญญัติข้อมูลและการประชุมอย่างเป็นทางการของรัฐบาลท้องถิ่น ค.ศ.1987 หรือรัฐบัญญัติอื่นๆ
<ul style="list-style-type: none"> • ความรับผิดชอบของผู้แทน	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้แทนของคณะกรรมการไม่ต้องรับผิดชอบต่อความรับผิดชอบของคณะกรรมการ หรือต่อการกระทำ หรือการละเว้นการกระทำของคณะกรรมการหรือผู้แทนในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโดยสุจริต
<ul style="list-style-type: none"> • การจัดทำรายงานประจำปี	<ul style="list-style-type: none"> • ก่อนวันที่ 31 ของแต่ละปี คณะกรรมการ จะต้องรายงานต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้อำนาจและการปฏิบัติตามหน้าที่ในช่วงปีที่ผ่านมาถึงวันที่ 30 มิถุนายน • รายงานจะต้องระบุถึงความคืบหน้าของการดำเนินการของคณะกรรมการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 15

3 ประเทศบังกลาเทศ

1) The Bangladesh Environment Conservation Act 1995 (รัฐบัญญัติว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งบังกลาเทศ ค.ศ. 1995)

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งบังกลาเทศ ค.ศ. 1995
• คำนิยาม	<ul style="list-style-type: none"> • “การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” หมายถึง การปรับปรุงคุณลักษณะด้านปริมาณและคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ซึ่งแตกต่างกัน ของสิ่งแวดล้อม และรวมถึงการป้องกันการเสื่อมสภาพขององค์ประกอบต่างๆ เหล่านั้น • “ระบบนิเวศ” หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงซ้อนอย่างสมดุล และพึ่งพาอาศัยกัน ระหว่างองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถส่งเสริมและมีอิทธิพลต่อการอนุรักษ์และการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิตทั้งปวง • “สิ่งแวดล้อม” หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างกันที่คงอยู่ระหว่างน้ำ อากาศ ดิน และวัตถุสิ่งของ และความสัมพัทธ์ระหว่างมนุษย์ สัตว์ชนิดอื่นๆ พืชและ สิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก • “มลพิษทางสิ่งแวดล้อม” หมายถึง สสารที่เป็นของแข็ง ของเหลว หรือ ก๊าซ ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และรวมถึงความร้อน เสียง และการแผ่รังสี • “มลภาวะ” หมายถึง การเจือปนหรือการเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติทางกายภาพ เคมี หรือชีวภาพ ของอากาศ น้ำ หรือ ดิน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ รสชาติ กลิ่น ความเข้มข้น หรือ คุณลักษณะอย่างอื่น ของคุณสมบัติเหล่านั้น หรือ การกระทำอื่นที่ เพราะเหตุจากการขับปล่อย ของเหลว ก๊าซ ของแข็ง การแผ่ขยายรังสี หรือสสารอื่นๆ ใน อากาศ น้ำ ดิน หรือ องค์ประกอบใดๆ ของสิ่งแวดล้อม ได้ทำลายหรือก่อให้เกิดความเสียหาย ภัยอันตรายต่อสาธารณสุข หรือต่อกิจกรรมด้านการภายใน ด้านการพาณิชย์ ด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม นันทนาการ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์อย่างอื่น หรือด้วยการปล่อยเช่นนั้นได้ทำลายหรือก่อให้เกิดความเสียหาย ภัยอันตรายต่ออากาศ น้ำ ดิน ปศุสัตว์ สัตว์ป่า นก ปลา พืช หรือ สิ่งมีชีวิตในรูปแบบอื่น
• อำนาจหน้าที่ของอธิบดี	<ul style="list-style-type: none"> • ให้รัฐบาลเป็นผู้แต่งตั้งอธิบดี และให้รัฐบาลเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินงานของอธิบดี • เมื่อได้พิจารณาแล้วเห็นว่าจำเป็นและเร่งด่วน อธิบดีจะต้องวาง

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งบังกลาเทศ ค.ศ. 1995
	<p>มาตรการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และปรับปรุงมาตรฐานทางสิ่งแวดล้อม และเพื่อการควบคุมและลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม และอธิบดีอาจมีคำสั่งที่จำเป็นโดยทำเป็นหนังสือ ต่อบุคคลใดๆ ในการปลดออกจากรายชื่อที่ได้รับภายใต้รัฐบัญญัติฉบับนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • โดยไม่เป็นการกระทบต่อหลักการของอำนาจข้างต้นนี้ มาตรการเช่นว่านั้นอาจรวมถึงมาตรการต่างๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน ดังต่อไปนี้<ul style="list-style-type: none"> (ก) ร่วมมือกันในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์แห่งรัฐบัญญัติฉบับนี้ (ข) ป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมและมลภาวะ วางมาตรการความปลอดภัย และกำหนดมาตรการเยียวยาสำหรับอุบัติเหตุเช่นว่านั้น รวมถึงออกคำสั่งที่เกี่ยวข้อง (ค) ให้คำแนะนำ หรือในกรณีที่เป็น มีคำสั่งใดๆ ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ การเก็บรักษา การขนส่ง การนำเข้า และการส่งออกซึ่งสสารที่เป็นอันตรายหรือส่วนประกอบของสสารนั้น ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม (ง) ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล หรือดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับการอนุรักษ์ การปรับปรุง การทำลาย สิ่งแวดล้อม และจัดให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่หรือองค์กรผู้มีอำนาจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเช่นว่านี้ (จ) ตรวจสอบ สถานที่ ส่วนประกอบ วัตถุใดๆ ตรวจสอบตราเครื่องมือต่างๆ ผลิต หรือ มีกรรมวิธีอื่นใด เพื่อวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และควบคุมและลดมลภาวะ ซึ่งรวมถึงการมีบัญชาหรือคำสั่งต่อเจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่เหมาะสมในการป้องกัน ควบคุม และลดมลภาวะสิ่งแวดล้อม (ฉ) เก็บรวบรวมและจัดพิมพ์ข้อมูลเกี่ยวกับมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม (ช) ให้คำแนะนำรัฐบาลในการหลีกเลี่ยงกรรมวิธีการผลิต สินค้า หรือสสารใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม
• การประกาศเขตวิกฤตทางระบบนิเวศวิทยา	<ul style="list-style-type: none"> • ในกรณีที่รัฐบาลเห็นว่าพื้นที่ใดตกอยู่ในสถานการณ์วิกฤตทางสิ่งแวดล้อม หรือกำลังถูกคุกคามใกล้จะตกอยู่ในสถานการณ์เช่นนั้น ให้รัฐบาลประกาศพื้นที่เช่นนั้นเป็นเขตวิกฤตทางระบบนิเวศวิทยา โดยลงในราชกิจจานุเบกษา • ในประกาศที่ตีพิมพ์ภายใต้ข้อ (1) หรือในประกาศที่แยกเป็นเอกเทศ

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งบังกลาเทศ ค.ศ. 1995
	นั้น ให้รัฐบาลระบุกิจกรรมหรือกรรมวิธีที่ไม่อาจดำเนินการได้ในเขตวิกฤตทางระบบนิเวศวิทยา
<ul style="list-style-type: none"> • มาตรการเยียวยาความเสียหายต่อระบบนิเวศ 	<ul style="list-style-type: none"> • หากความปรากฏแก่อธิบตีว่า การกระทำหรือการละเว้นการกระทำใดของบุคคลใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ได้ก่อให้เกิด หรือกำลังก่อให้เกิด ความเสียหายต่อระบบนิเวศ หรือต่อบุคคลหรือกลุ่มคนอื่น อธิบตีอาจพิจารณากำหนดให้มีการชดใช้ความเสียหายและมีคำสั่งไปยังบุคคลที่ได้กล่าวถึงคอนต้นให้เป็นผู้ชดใช้ และในกรณีที่เหมาะสม อาจมีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวจัดหามาตรการเยียวยาแก้ไข หรืออาจกำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องปฏิบัติตามคำสั่งใดๆ ควบคู่ไปด้วยก็ได้ • หากบุคคล ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งตามข้อ (1) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง อธิบตีอาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และฟ้องคดีอาญาสำหรับการที่ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่ง หรือฟ้องทั้งสองคดีควบคู่กัน • เพื่อวัตถุประสงค์แห่งการกำหนดความเสียหายหรือการวางมาตรการแก้ไขเยียวยาภายใต้ (1) อธิบตีอาจว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลอื่นใดก็ได้ • รัฐบาลอาจมีคำสั่งให้อธิบตีดำเนินการภายใต้มาตรานี้และรายงานความคืบหน้าการดำเนินการดังกล่าวได้
<ul style="list-style-type: none"> • ข้อมูลสำหรับอธิบตีเกี่ยวกับการเสื่อมสภาพหรือมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> • บุคคลใดที่ได้รับผลกระทบหรืออาจจะได้รับผลกระทบอันเกิดจากมลภาวะหรือการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อม อาจยื่นคำร้องต่ออธิบตีเพื่อการเยียวยาความเสียหายหรือความเสียหายที่คาดคะเนไว้ ทั้งนี้ โดยดำเนินการตามกฎหมายระเบียบที่ระบุไว้ • อธิบตีอาจจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์และวางมาตรการดำเนินการเกี่ยวกับคำร้องภายใต้มาตรานี้
<ul style="list-style-type: none"> • การปล่อยมลพิษทางสิ่งแวดล้อมเกินขนาด 	<ul style="list-style-type: none"> • ในกรณีที่มีอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ก่อนล่วงหน้า หากมี หรืออาจจะมี การปล่อยมลพิษทางสิ่งแวดล้อมเกินขนาดที่ได้ระบุไว้ในกฎระเบียบแล้วไซ้ บุคคลผู้ซึ่งต้องรับผิดชอบและบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในสถานที่เกิดเหตุจะต้องมีมาตรการในการควบคุมและลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม • บุคคลดังที่ได้กล่าวถึงใน (1) จะต้องรายงานโดยพลันให้อธิบตีทราบถึงเหตุการณ์ดังที่ได้ระบุไว้ในอนุมาตราดังกล่าว ที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้น • เมื่อได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งบังกลาเทศ ค.ศ. 1995
	<p>อื่นใดภายใต้มาตรา 1 ให้อธิบดีดำเนินการตามที่ยกมาข้างต้นเพื่อควบคุมและลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม และให้บุคคลเช่นว่านั้นมีหน้าที่ต้องให้ความช่วยเหลือและร่วมมือตามที่อธิบดีได้กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> • ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับมาตรการเยียวยาในการควบคุมและลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมภายใต้มาตรา 1 ให้ชำระต่ออธิบดี และให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้จากบุคคลดังที่ได้กล่าวถึงใน (1) เพื่อส่วนรวม
<ul style="list-style-type: none"> • การจัดทำแผนนโยบายทางสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> • โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นครั้งคราว รัฐบาลอาจจัดทำและตีพิมพ์แผนนโยบายทางสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับการควบคุมและการลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม
<ul style="list-style-type: none"> • การริบทรัพย์สินและเครื่องมือที่ใช้กระทำความผิด	<ul style="list-style-type: none"> • เมื่อบุคคลใดถูกตัดสินว่ามีความผิดและถูกลงโทษภายใต้มาตรา 15 ให้ริบเครื่องมือทั้งหมดหรือบางส่วน พาหนะ วัสดุ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิด ทั้งนี้โดยคำสั่งศาล
<ul style="list-style-type: none"> • การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน	<ul style="list-style-type: none"> • ในกรณีที่บุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดหรือสาธารณชนได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืน บทบัญญัติใดๆ ในรัฐบัญญัติแห่งนี้ หรือ กฎระเบียบภายใต้รัฐบัญญัตินี้ หรือคำสั่งที่ออกภายใต้มาตรา 7 อธิบดีอาจยื่นฟ้องต่อศาลเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนในนามของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือประชาชนนั้น
<ul style="list-style-type: none"> • การกระทำ ความผิดโดยบริษัท	<ul style="list-style-type: none"> • ในกรณีที่บริษัทฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้สอดคล้องกับประกาศที่ได้ออกตามรัฐบัญญัติ กฎระเบียบภายใต้รัฐบัญญัตินี้ หรือ ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งหรือ คำบัญชา ให้ถือว่าเจ้าของ กรรมการ ผู้จัดการ เลขานุการ หรือ เจ้าหน้าที่อื่นใด หรือตัวแทนของบริษัท ได้ฝ่าฝืนบทบัญญัติเช่นว่านั้น และไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ให้สอดคล้องกับประกาศที่ได้ออกตามรัฐบัญญัติ กฎระเบียบภายใต้รัฐบัญญัตินี้ หรือ ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำบัญชา ทั้งนี้เว้นแต่จะสามารถพิสูจน์ได้ว่าการฝ่าฝืนหรือการไม่สามารถปฏิบัติตามได้นั้นอยู่นอกเหนือความรู้ หรือ ได้ใช้ความพยายามตามควรในการป้องกันการฝ่าฝืนหรือการปฏิบัติตามนั้นแล้ว • ในกรณีที่บริษัทดังที่ได้กล่าวข้างต้นใน (1) เป็นนิติบุคคล นอกจากบุคคลที่ได้ถูกฟ้องร้องและถูกตัดสินว่ามีความผิดภายใต้อนุมาตรา นั้น

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งบังกลาเทศ ค.ศ. 1995
	แล้ว บริษัทเช่นว่านั้นก็ยังคงอาจต้องถูกฟ้องร้องและถูกตัดสินว่ามีความผิดภายใต้กระบวนการวิธีพิจารณาเดียวกัน แต่การลงโทษโดยจ่ายค่าปรับนั้นให้บังคับเฉพาะบริษัท ตามกระบวนการวิธีพิจารณาความอาญา เท่านั้น
• อำนาจในการออกกฎระเบียบ	<ul style="list-style-type: none"> • รัฐบาลอาจวางกฎระเบียบในการดำเนินการต่างๆ เพื่อวัตถุประสงค์แห่งรัฐบัญญัตินี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา • โดยไม่เป็นการกระทบต่อหลักการของอำนาจข้างต้นนี้ มาตรการเช่นว่านี้อาจรวมถึงมาตรการต่างๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน ดังต่อไปนี้<ul style="list-style-type: none"> (ก) กำหนดมาตรฐานของอากาศ น้ำ เสียง ดิน และองค์ประกอบอื่นของสิ่งแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ต่างๆ ที่แตกต่างกันเพื่อความมุ่งประสงค์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้รัฐบาลอาจจะบังคับใช้มาตรฐานเป็นการชั่วคราวโดยเป็นการทั่วไปหรือโดยเฉพาะบุคคล โดยคำนึงถึงอุตสาหกรรมหรือโครงการที่มีอยู่ ณ เวลาที่เริ่มบังคับใช้รัฐบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา<ul style="list-style-type: none"> (ข) ออกกฎระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาอื่นๆ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ค) กำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัย ในการใช้ การเก็บรักษา การขนส่งสารที่มีอันตราย (ง) กำหนดมาตรการความปลอดภัยและการเยียวยาเพื่อป้องกันอุบัติเหตุซึ่งอาจก่อให้เกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม (จ) กำหนดมาตรฐานในการปล่อยหรือการทิ้งของเสีย (ฉ) กำหนดวิธีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ และวิธีการสำหรับการทบทวนและการให้การอนุมัติ (ช) กำหนดวิธีการปกป้องสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ (ซ) กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการขอรับใบประกาศการผ่านการตรวจสอบทางสิ่งแวดล้อมหรือบริการอื่นๆ
• การดำเนินการโดยสุจริต	• ให้รัฐบาล อธิบดี หรือบุคคลอื่นใดของกรม ปลอดภัยจากการฟ้องร้องทางคดีแพ่ง อาญาหรือการดำเนินการทางกฎหมายอื่นใด สำหรับการกระทำที่ก่อ หรือ อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลใด ซึ่งการกระทำเช่นนั้นกระทำโดยสุจริตภายใต้รัฐบัญญัติหรือกฎระเบียบแห่งรัฐบัญญัติฉบับนี้

4 ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

1) Marine Pollution Protection Act 2001 (รัฐบัญญัติว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเล ค.ศ. 2001

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเล ค.ศ. 2001
• นิยาม	<ul style="list-style-type: none"> • ของเสีย หมายถึง สสารใดๆ (ไม่รวมถึงน้ำมันและของเหลวที่มีอันตรายอื่นๆ ซึ่งหากถูกปล่อยลงในทะเลแล้ว จะเป็นอุปสรรคต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล, เป็นสสารซึ่งได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกิจการทางทะเลและการประมง และไร่ซึ่งประโยชน์ ณ ขณะนั้น เนื่องจากการปล่อยลงทะเลนั้น • “การปล่อย” หมายถึง การรั่ว การปลด หรือการทิ้งของเสีย จำพวก น้ำมัน สารเหลวที่มีอันตราย ฯลฯ หรือสิ่งโสโครก ฯลฯ ลงในทะเล ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการรั่ว หรือการทิ้ง ซึ่งทำเพื่อวัตถุประสงค์ในการสำรวจทางวิทยาศาสตร์และการวิจัย เกี่ยวกับการลด ป้องกัน และกำจัด มลภาวะ ภายใต้เงื่อนไขดังที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงสิ่งแวดล้อม • “การติดตั้งในทะเล” หมายถึง โครงสร้างซึ่งติดตั้งที่ทะเล หรือติดตั้งเพื่อเชื่อมต่อไปในพื้นที่ทะเล หรือพื้นดินตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา
• การวางมาตรการเบ็ดเสร็จสำหรับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล (มาตรา 4)	<ul style="list-style-type: none"> • มาตรการเบ็ดเสร็จตามบทบัญญัติ(1) จะต้องรวมถึงหัวข้อ ต่อไปนี้<ol style="list-style-type: none"> 1) แนวนโยบายเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล 2) สถานการณ์ที่แท้จริงและการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงมลภาวะทางทะเล 3) มาตรการป้องกันมลภาวะทางทะเล 4) การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล 5) ความร่วมมือระหว่างประเทศในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล • เรื่องอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการวางมาตรการเบ็ดเสร็จตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา
• เครือข่ายการประเมินสิ่งแวดล้อมทางทะเล (มาตรา 4-3)	<ul style="list-style-type: none"> • ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและการประมงสร้างเครือข่ายการประเมินสิ่งแวดล้อมทางทะเลในพื้นที่ชายฝั่งและนอกชายฝั่งทะเล ตลอดจนแหล่งมลภาวะ และประเมินระดับมลภาวะทางทะเลอย่างสม่ำเสมอ • ในการดำเนินการประเมินดังที่ระบุไว้ใน(1) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและการประมงกำหนดและตีพิมพ์วิธีการประเมินสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างเป็นทางการ เพื่อให้แน่ใจว่าเกิด

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเล ค.ศ. 2001
<ul style="list-style-type: none"> • แผนการจัดการเขตพื้นที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล (มาตรา 4-5)	<p>ความแม่นยำและความพร้อมเพรียงของมาตรการประเมินดังกล่าวนั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> • ภายหลังจากที่ได้ปรึกษากับหัวหน้าส่วนราชการบริหารส่วนกลางและนายกเทศมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและการประมงดำเนินการและปฏิบัติตามแผนการจัดการขั้นพื้นฐานสำหรับพื้นที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล และ “พื้นที่ทะเลที่ต้องจัดการเป็นพิเศษ” ซึ่งมีสาระต่าง ๆ ตามวรรคข้างล่างนี้ รวมทั้งดำเนินการตามผลการพิจารณาของ คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล <ol style="list-style-type: none"> 1) การสำรวจสิ่งแวดล้อมทางทะเลและแหล่งมลภาวะ 2) มาตรการในการอนุรักษ์และการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทางทะเล 3) มาตรการในการช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงกับพื้นที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล และ “พื้นที่ทะเลที่ต้องจัดการเป็นพิเศษ”
<ul style="list-style-type: none"> • ค่าเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล (มาตรา 4-6)	<ul style="list-style-type: none"> • ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นจากการปล่อยน้ำมันหรือสารเหลวที่มีอันตรายลงในทะเล รัฐอาจเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหายดังกล่าวจากผู้ปล่อยของเสียนั้นได้
<ul style="list-style-type: none"> • เครือข่ายข้อมูลสิ่งแวดล้อมทางทะเล (มาตรา 4-9)	<ul style="list-style-type: none"> • ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและการประมงสร้างเครือข่ายข้อมูลสิ่งแวดล้อมทางทะเลดังที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางทะเลแก่ประชาชน • ในกรณีที่เห็นว่าจำเป็นในการสร้างเครือข่ายข้อมูลสิ่งแวดล้อมทางทะเลดังที่ได้อ้างถึงในอนุวรรค (1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและการประมงอาจร้องขอหัวหน้าส่วนราชการฝ่ายบริหารต่าง ๆ ให้จัดหาข้อมูลที่เป็นให้ก็ได้
<ul style="list-style-type: none"> • การห้ามปล่อยน้ำมันจากเรือ (มาตรา 5) • การห้ามปล่อยสารอันตรายที่บรรจุหีบห่อไว้	<ul style="list-style-type: none"> • ห้ามผู้ใดปล่อยน้ำมันจากเรือลงในทะเล เว้นแต่ <ol style="list-style-type: none"> 1) การปล่อยนั้นไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาความปลอดภัยของเรือหรือการรักษาชีวิต และ 2) การปล่อยน้ำมันอย่างต่อเนื่องนั้น เป็นผลมาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตัวเรือหรือเหตุผลอื่นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ถึงแม้ว่าจะได้มีการวางมาตรการที่เป็นไปได้เพื่อป้องกันแล้ว <ul style="list-style-type: none"> • ห้ามผู้ใดกระทำการปล่อยสารอันตรายที่บรรจุหีบห่อไว้ ออกจากเรือลงในทะเล เว้นแต่ <ol style="list-style-type: none"> 1) การปล่อยนั้นไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษา

แนวคิด	รัฐบัญญัติว่าด้วยการป้องกันมลภาวะทางทะเล ค.ศ. 2001
<ul style="list-style-type: none"> การรายงานการปล่อยของเสียในปริมาณมาก (มาตรา 47)	<p>อื่นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ถึงแม้ว่าจะได้มีการวางมาตรการที่เป็นไปได้เพื่อป้องกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> ในกรณีที่ของเสียจำพวกน้ำมัน ฯลฯ ถูกปล่อยลงในทะเลเกินมาตรฐานที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่มีความเป็นไปได้ว่าของเสีย จำพวก น้ำมัน ฯลฯ อาจถูกปล่อยในปริมาณมากกว่ามาตรฐาน ให้บุคคลที่ตกอยู่ภายใต้อนุวรรคต่อไปนี้ รายงานโดยพลันต่อคณะกรรมการสำนักงานตำรวจทะเลแห่งชาติ<ol style="list-style-type: none"> การปล่อยนั้นไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาความปลอดภัยของเรือหรือการรักษาชีวิต และกัปตันเรือ หรือผู้จัดการเครื่องมือที่บรรจุหรือได้บรรจุของเสีย จำพวก น้ำมัน ฯลฯ ที่ถูกปล่อยออกมา บุคคลที่มีได้เกี่ยวข้องกับเรือหรือเครื่องมือ ซึ่งกระทำการอันเป็นเหตุให้เกิดการปล่อยของเสียจำพวกน้ำมัน ฯลฯ ออกมา บุคคลซึ่งพบเหตุการณ์ว่าของเสียจำพวกน้ำมัน ฯลฯ ถูกปล่อยลงมาบนพื้นผิวทะเล ให้เนื้อหาสาระที่จะต้องรายงานภายใต้อนุวรรค (1) กำหนดโดยกฎกระทรวงกิจการทางทะเลและการประมง
<ul style="list-style-type: none"> สมาคมเพื่อการตอบสนองต่อมลภาวะทางทะเลแห่งเกาหลี (มาตรา 52-2)	<ul style="list-style-type: none"> ให้จัดตั้งสมาคมเพื่อการตอบสนองต่อมลภาวะทางทะเลแห่งเกาหลี เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยการปรับปรุงความสามารถในการป้องกันและการกำจัดมลภาวะให้ดีขึ้น ด้วยการให้การศึกษ การพัฒนาด้านการฝึกอบรมและเทคนิคในการป้องกันและกำจัด การปล่อยของเสียจำพวกน้ำมัน ฯลฯ อย่างมีประสิทธิภาพ ให้บุคคลที่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินการส่ง “เรือช่วยเหลือ” ฯลฯ ตาม มาตรา 49-2 (1) เป็นสมาชิกสมาคมฯ และบุคคลที่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินการส่ง “เรือช่วยเหลือ” ฯลฯ หรือบุคคลที่มีหน้าที่ต้องแต่งตั้งผู้อื่นเพื่อดำเนินการป้องกันหรือกำจัดตามมาตรา 49-2 (4) เป็นสมาชิกสมาคมฯภายใต้เงื่อนไขดังที่ระบุไว้ในข้อบังคับสมาคมฯ ให้สมาคมฯ มีสถานะเป็นนิติบุคคล ให้จัดตั้งสมาคมฯโดยจดทะเบียนการจัดตั้ง ณ ท่าเลที่ตั้งของสำนักงานใหญ่

ภาคผนวก

- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๙๘๓ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๙ ฉบับ
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
พ.ศ. ....

(๑)

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๙๙๙๙๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เลขรับ ๖๘๐๘
วันที่ ๒๗ ต.ค. ๒๕๕๗
เวลา ๑๕.๑๕ น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๙ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๙ ฉบับ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๗๗/๕๗ วันที่ ๒๑ ต.ค. ๒๕๕๗
เวลา ๑๖.๒๕ น. ส่ง ส.ก.ค. พรน.
สำนักก.ค.ประชาชน

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(กำหนดความผิดเกี่ยวกับเพศ)
๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(กำหนดนิยามคำว่า "เจ้าพนักงาน")
๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลง
สินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ....
๔. ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๕. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. ....
๖. ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ....
๗. ร่างพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ....
๘. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... และ
๙. ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

จำนวน ๙ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จำนวน ๙ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๒๘ / ๒๕๕๗
วันที่ ๒๗ / ต.ค. / ๕๗
เวลา ๑๖.๒๗ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (อภิสภา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำนักการประชุม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มี
ความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น
ประกอบกับได้มีการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล
และชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม
ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการคุ้มครองเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล
และชายฝั่งในบางพื้นที่สมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา
การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้ง
ให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” หมายความว่า สิ่งที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติในบริเวณทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพฤษชาติพื้นน้ำชายฝั่ง คลอง คูแพรก ทะเลสาบ และบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ ที่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเลหรืออิทธิพลของน้ำทะเลเข้าถึง เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด ที่ชายทะเล เกาะ ภูเขาทะเล ปะการัง ดอนหอย ฟันและสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการังเทียม แนวลดแรงคลื่น และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

“ชุมชนชายฝั่ง” หมายความว่า ชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลหรือเกาะ

“เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่รักษาพืชพันธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมายกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบสองคน

ให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรณี ด้านสมุทรศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล ด้านการประมง ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือด้านนิติศาสตร์ ทั้งนี้ จะต้องเป็นผู้แทนชุมชนชายฝั่งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการซึ่งเหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างได้ เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ
- (๒) ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๖)

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๕) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปฏิบัติตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติตาม (๑) ให้คำนึงถึงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ นโยบายการพัฒนา การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือการใช้ประโยชน์ในที่จับสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง และให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ หน่วยงานภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติดังกล่าวด้วย

ให้คณะกรรมการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติตาม (๑) อย่างน้อยทุกสามปีหรือในกรณีที่มีความจำเป็นคณะกรรมการจะกำหนดระยะเวลาให้เร็วกว่านั้นก็ได้อีก

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดสำหรับจังหวัดใดที่มีพื้นที่ เพื่อการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ประมงจังหวัด ผู้แทนกรมป่าไม้ โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด และผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในจังหวัดนั้นซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านการประมง จำนวนเจ็ดคนเป็นอนุกรรมการ

สำหรับกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกรมประมง ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสภากรุงเทพมหานคร และผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในกรุงเทพมหานครซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านการประมง จำนวนเจ็ดคนเป็นอนุกรรมการ

(๒) คณะกรรมการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่อธิบดีเสนอจำนวนหนึ่งคน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

การประชุมคณะกรรมการให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๑) มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและเสนอนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดในจังหวัดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามมาตรา ๑๖ หรือออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามมาตรา ๑๘

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และประสานกับหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด เพื่อให้มีการดำเนินการหรือปฏิบัติการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดนั้น

(๕) ดำเนินการร่วมกับภาคประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัด

(๖) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรืออธิบดีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควร ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งภายในบริเวณจังหวัดได้รับความเสียหายหรือจำเป็นต้องได้รับการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ หรือการฟื้นฟู

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๓) พิจารณาและจัดทำแนวเขตที่เห็นควรประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง

(๔) ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง

(๕) รวบรวมและจัดเตรียมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และริเริ่มกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ

(๖) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

(๘) ศึกษาวิจัย หรือสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๙) สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำแนวเขตและแผนที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การคุ้มครอง และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๑๐) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒
ชุมชนชายฝั่ง

มาตรา ๑๔ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ และจังหวัด

(๒) ให้คำปรึกษาแก่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ หรือกิจกรรมของชุมชนในเรื่องดังกล่าว

(๓) เผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๔) เรื่องอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

การสนับสนุนและช่วยเหลือชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๓
การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ปรากฏว่าบุคคลใดก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้นเป็นการชั่วคราวตามความเหมาะสม

เมื่อได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเห็นว่า การกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใด ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายแจ้งประสานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับนั้นโดยมิชักช้าเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนและหากปล่อยให้เนิ่นช้าไป จะทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความเสียหายเพิ่มขึ้น หรือไม่มีหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเล

และชายฝั่งในบริเวณดังกล่าว ในการนี้ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอาจกำหนดวิธีการและระยะเวลาดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลตามวรรคหนึ่งดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบริเวณนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องหรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือเมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ระงับสิ้นไปแล้ว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณายกเลิกคำสั่งที่ออกตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน ให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์

พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๑ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์แนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่พื้นที่ป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดี

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๑) พื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม

(๒) พื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์

(๓) พื้นที่ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอันควรแก่การอนุรักษ์

พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอนุรักษ์ หรือเขตที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๑ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

มาตรา ๑๙ เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตแนวทำกฎกระทรวง และต้องกำหนดมาตรการดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจส่งผลหรือก่อให้เกิดปัญหาในการกัดเซาะชายฝั่งเพิ่มขึ้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการกับสิ่งก่อสร้างหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการภายในเขตพื้นที่ที่กำหนดก่อนที่จะมีการออกกฎกระทรวง โดยจะกำหนดให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือให้ระงับการดำเนินกิจกรรม หรือรื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยได้รับค่าชดเชยตามความเหมาะสม

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ภายในแนวเขตพื้นที่ที่ประกาศกำหนด

(๔) กำหนดมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลาย หรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสงวน คุ้มครอง หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์หรือสร้างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งให้รัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้าเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามมาตรา ๒๑ และกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นนั้น

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครอง และกำหนดระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าว ในกรณีที่มีความจำเป็น อาจกำหนดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการคุ้มครองด้วยก็ได้

การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสอง ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ การกำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ ให้กำหนดในเรื่องหนึ่งเรื่องใดดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๒) กำหนดมาตรการในการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามความเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น

(๓) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติ

(๔) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น

หมวด ๔
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตรวจสอบสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นเข้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ จะมีการยกย้าย ซุกซ่อน ส่ง หรือนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๔) สั่งให้บุคคลใด ๆ ออกจากเขตพื้นที่ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ หรืองดเว้นการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนมาตราดังกล่าว

เมื่อตรวจค้น หรือยึดหรืออายัด ตาม (๒) หรือ (๓) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งที่กำหนด ตามมาตรา ๑๙ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ (๔) ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่กำหนดตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิด ของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน ของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการ
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีครอบคลุมเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางพื้นที่ สมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. .... เป็นกฎหมายที่มุ่งกำหนดนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศในภาพรวมเพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงหรือนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับภารกิจของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ ขอบเขตการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ในการวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยกำหนดให้สิ่งที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติในบริเวณทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพืชมังสวิรัติ พื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่ง คลอง คูแพรก ทะเลสาบ และบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ ที่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเลหรืออิทธิพลของน้ำทะเลเข้าถึง เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด หาด ที่ชายทะเล เกาะ หญ้าทะเล ปะการัง ดอนหอย พืชและสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการังเทียม แนวลดแรงคลื่น และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แห่งชาติ

กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๕) โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ในการจัดทำนโยบายและแผนจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา และต้องคำนึงถึงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และนโยบายการพัฒนาการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือการใช้ประโยชน์ในที่จับสัตว์น้ำ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมงด้วย โดยให้คณะกรรมการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติอย่างน้อยทุกสามปีหรือในกรณีที่มีความจำเป็น คณะกรรมการจะกำหนดระยะเวลาให้เร็วกว่านั้นก็ได้ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นข้อเสนอแนะ และคำปรึกษา ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายและแผน รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติตามที่เห็นสมควรในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามนโยบายและแผน และพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๙) และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดสำหรับจังหวัดใดที่มีพื้นที่ เพื่อการบำรุง รักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยในส่วนของผู้แทนภาคประชาชนหรือชุมชนชายฝั่งในจังหวัดนั้นให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์หรือเป็นที่ยอมรับด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการประมงด้วย เพื่อให้มีการพิจารณาและกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมิให้มีผลกระทบต่อประมงทางทะเลชายฝั่ง หรือประมงพื้นบ้าน (ร่างมาตรา ๑๑) โดยกำหนดให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่จัดทำและเสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดในจังหวัดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือการกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และประสานกับหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด เพื่อให้มีการดำเนินการหรือปฏิบัติการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดนั้น ดำเนินการร่วมกับภาคประชาชน ชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๓ สำนักเลขาธิการของคณะกรรมการ

กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ออกกฎกระทรวงหรือออกประกาศกระทรวง พิจารณาและจัดทำแนวเขตที่เห็นสมควรประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยของรัฐที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกัดเซาะชายฝั่ง ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งประสานกับหน่วยงานของรัฐเพื่อให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผน ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และสำรวจ เก็บข้อมูล และจัดทำแนวเขตและแผนที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๔ การมีส่วนร่วมของชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนชุมชนชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนชุมชนชายฝั่งในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ชุมชนชายฝั่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลหรือเกาะมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๕ กำหนดกลไกและมาตรการในการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดังนี้

(๑) มาตรการคุ้มครองในกรณีบุคคลก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระงับการกระทำดังกล่าวเป็นการชั่วคราว พร้อมทั้งแจ้งประสานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนและหากปล่อยไว้จะเป็นการเพิ่มความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือกรณีไม่มีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีอำนาจแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น หรืออาจกำหนดวิธีการและระยะเวลาดำเนินการเท่าที่จำเป็น เพื่อให้บุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๒) มาตรการคุ้มครองพื้นที่ป่าชายเลน กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่บริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ และกำหนดมาตรการคุ้มครองในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน โดยพื้นที่ที่จะกำหนดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์จะต้องไม่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และไม่ได้เป็นพื้นที่ที่อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของบุคคลใด ซึ่งมีใช้หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นผู้ใช้อำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวน

แห่งชาติในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และใช้อำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้ และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ต่อการกระทำใด ๆ ที่กระทำต่อไม้หวงห้าม และของป่าหวงห้ามที่อยู่ในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ด้วย (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

(๓) มาตรการคุ้มครองพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่บริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและกำหนดมาตรการคุ้มครองในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว โดยพื้นที่ที่จะนำมากำหนดในกฎกระทรวงจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม พื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ หรือพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอันควรแก่การอนุรักษ์ โดยพื้นที่ดังกล่าวจะต้องเป็นพื้นที่ซึ่งยังมิได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ หรือเขตที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง (ร่างมาตรา ๑๘)

(๔) มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยจะต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตแนวท้ายกฎกระทรวง และกำหนดมาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งและป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (มาตรา ๑๙)

(๕) มาตรการคุ้มครองในกรณีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในกรณีที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว โดยอาจจะกำหนดแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่ด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๖ พนักงานเจ้าหน้าที่

กำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจากหน่วยงานอื่นนอกจากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งด้วย โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่หรือตรวจค้นสถานที่หรือยานพาหนะเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด รวมทั้งสั่งให้บุคคลออกจากพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือพื้นที่ที่รัฐมนตรีออกประกาศเนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรืองดเว้นการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๗ บทกำหนดโทษ

กำหนดบทกำหนดโทษในกรณีการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายในการระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ร่างมาตรา ๒๕) การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการ

คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่กำหนดในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครอง
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง หรือพื้นที่
ที่รัฐมนตรีออกประกาศเนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหาย
อย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรือการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีที่พนักงาน
เจ้าหน้าที่สั่งให้บุคคลออกจากเขตพื้นที่ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๖ และร่างมาตรา ๒๗) นอกจากนี้
ได้กำหนดโทษสำหรับกรณีผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล โดยให้กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคล
ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิด
นั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำความผิดนั้นมิได้เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำ
ของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของตน (ร่างมาตรา ๒๘)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑-๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๖